דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ראשון, ח' בסיון תשמ"ו, 15.6.1986 ● גליון 18834

היום 10 עמודים, המחיר 73 אג', באילת 63 אג'

היום בדבר
- מוחמד, גדעון והמקלחות – עמוס עוז
- מי יגיד מי נגיד – יצחק בן־נר
- ועדות חקירה כספורט לאומי – שבח וייס
- השכר: כמה מינימום – אהרון גבע
- למה לא קולטים (ב') – מאיר בראלי
- ספורט, רפואה ומדע, כל הארץ, כוכבים ולילות

מזג האויר

(ע). –תחזית מזג האויר להיום: ירושלים: 14 – 24, רמת־הגולן: 15 – 26: צפת: 14 – 24, טבריה: 18 – 32, נצרת: 16 – 26, עפולה: 16 – 30, שומרון: 16 – 25, תל־אביב: 18 – 26, לוד: 17 – 26, יריחו: 19 – 32, עזה: 17 – 25, באר־שבע: 16 – 27, אילת: 21 – 36.

בעוד ראש הממשלה מקים ועדת פיוס

„פוגרום" בישיבת חידושי הרי"ם ברמת־החייל: ספרי קודש נקרעו – וצויירו כתובות נאצה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

הממשלה תדון היום במתיחות שנוצרה בתקופה האחרונה בין הדתיים לחילוניים ותשמע דיווח מפי ראש הממשלה שמעון פרס על הקמת ועדת פיוס, שתפקידה להפיג את המתח.

על הקמת ועדה זו הוסכם בהתכנסות שהיתה ערב החג בלשכת ראש הממשלה. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר הציע להקים ועדת פיוס, שבה ישתתפו ראשי הסיעות בקואליציה, הרבנים הראשיים, נציג של השלטון המקומי, נציג של ועדת העורכים של העתונות היומית, וכן ראש הממשלה וממלא מקומו. הצעתו של שמיר נתקבלה על דעתם של כל המשתתפים בישיבה. שמיר אמר כי מן ההתכנסות צריכה לצאת קריאה „לא לאלימות ולא למלחמת אחים".

(ראה גם בדיו „אנשים", עמ' 3)

פריצה לבית־מדרש ברמת־החייל

ספרי קודש הושחתו בסוף השבוע ונקרעו לגזרים וסיסמאות נאצה צויירו על כתלי ישיבת „חידושי הרי"ם" ברמת־החייל בתל־אביב.

מנכ"ל הישיבה הרב נחום קרנביסר סיפר, כי אלמונים פרצו לבית־המדרש, ניפצו את השמשות והשחיתו מאות ספרי גמרא, חומש וסידור שהיו בארונות. את הקרעים פיזרו על הרצפה. לדעתו, ניצלו האלמונים את העובדה ש־600 תלמידי הישיבה, השייכת לחסידי גור, נסעו אל הרבי בירושלים לרגל חג השבועות. (המשך בעמ' 2)

אברכים ושוטרים ליד בית־הכנסת שנפגע בדליקה במאה שערים. (צילום: רחמים ישראלי).

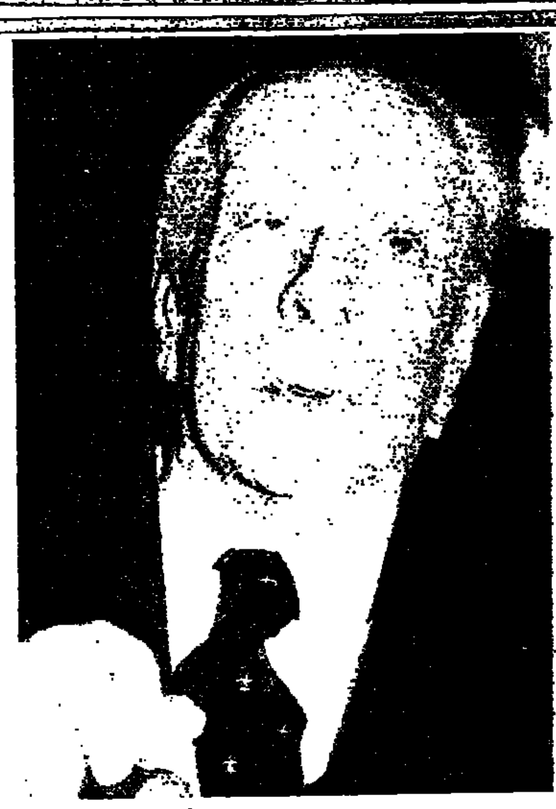

הסופר חורחה לואיס בורחס – מת בז'נווה

פאריס (ע"צ). – הסופר הארגנטיני חורחה לואיס בורחס, בן ה־85, מת אתמול בז'נווה, שם התגורר במשך שלושת החודשים האחרונים.

בורחס, שנולד ב־24 באוגוסט 1899 בבואנוס איירס, נחשב אחד מגדולי הסופרים בתקופתנו. הוא חיבר ספרי שירה רבים והשפעתו היתה מכרעת על הספרות הלאטינו־אמריקאית של זמננו. מזה למעלה מ־20 שנה היה עיוור. באחרונה התחתן עם מאריה קודאמה. יצירתו כללה שירה, רומנים, סיפורים פנטסטיים ומסות.

בורחס היה בן למשפחה ממוצא ספרדי, פורטוגזי ובריטי. כילד למד אנגלית לפני שידע את שפת אמו. בהיותו בן 6 כתב את סיפורו הראשון.

את שנות התבגרותו בילה באירופה, בעיקר בשוויץ ובספרד. עם שובו לארגנטינה ב־1921 הוא ייסד כמה כתבי עת ספרותיים ופירסם דברי שירה ראשונים ואת המסות הראשונות שלו.

בשנת 1935 כתב את „ההיסטוריה האוניברסאלית של הקלון", ואחריה את „ההיסטוריה של הנצח". ב־1940 חיבר „אנתולוגיה של הספרות הפנטסטית".

בורחס, שהועסק על־ידי הספריה העירונית של בואנוס איירס, איבד את משרתו ב־1946 לאחר שהשמיע הצהרות עוינות לפרון. בתקופה שחורה זו הוא כתב את „האלף", אוסף חשוב של סיפורים.

עם הדחתו של פרון ב־1955, הוא התמנה למנהל הספריה הלאומית. לאחר מכן התמנה לראש החוג לספרות אנגלית באוניברסיטה של בואנוס איירס, משרה שמילא עד 1973.

על אף עיוורונו המשיך בורחס ביצירה. ב־1975 הופיע „ספר החול".

בורחס סייר בעולם כולו והיה מרצה מבוקש באוניברסיטאות רבות. בשנים האחרונות חילק את זמנו בין בואנוס איירס, לונדון ופאריס, שם זכה לתואר דוקטור כבוד של אוניברסיטת סורבון וקיבל אות לגיון הכבוד ב־1983. הוא קיבל פרסים ספרותיים רבים כגון „פרס הספרות הבינלאומית" ב־1961, „פרס סרבנטס" ב־1980 והפרס הבינלאומי „צ'ינו דל דוקה" ב־1980.

דרישה שישראל תסתייג ממדיניות דרום־אפריקה

12 נהרגו מאז הוכרז משטר החירום

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

דרישה, כי ישראל תסתייג ממדיניותה של דרום־אפריקה, תועלה היום בישיבת הממשלה.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי יגיש שאילתה, המבקשת מן הממשלה להסתייג ממדיניות האפרטהייד של פרטוריה ואומר כי ישראל אינה יכולה להישאר בלא תגובה מול האלימות במדינה זו.

אתמול נמסר, כי במהלך ההתנגשויות והמעצרים ההמוניים שהיו בדרום־אפריקה מאז הכריזה הממשלה על משטר חירום שם, כבר נהרגו 12 איש, והמצב במדינה הולך ומחמיר (ראה ידיעות בעמ' 13).

בתיווך סגן הנשיא הסורי ח'דאם

הפסקת־אש במערב־ביירות בין השיעים לפלשתינים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערביים

הקרבות בין השיעים לפלשתינים באזור מחנות הפליטים במערב־ביירות שככו אמש בעקבות הסכם להפסקת־אש, שהושג בדמשק בין נציגי תנועת „אמל" ונציגי הארגונים הפלשתיניים הפרו־סוריים, בתיווכו של סגן הנשיא הסורי ח'דאם.

ההסכם קובע, כי הלוחמים השיעים והפלשתינים יפנו את קו־המגע בגזרת מחנות הפליטים ובמקומם יוצבו כוחות צבא וז'נדרמריה לבנוניים. כן נקבע בהסכם, שהאחריות לבטחון המחנות תועבר לידי הארגונים הפלשתיניים הפרו־סוריים וכי על הפסקת האש תפקח ועדה משותפת פלשתינית־שיעית, שתסתייע במשקיפים סורים וחברי ארגוני השמאל הלבנונים.

ההסכם להפסקת־אש נבע מהסכם כולל יותר להשגת נורמליזציה במערב ביירות, שנחתם שלשום בדמשק בשיחות שקיים ח'דאם עם הנהגה (המשך בעמ' 2)

מצינותיהן של אחיות בתי־החולים, השובתות זה השבוע השני מול ביתו של ראש הממשלה בירושלים, שמעו בסוף השבוע משמעון פרס, כי לא יוכל לטפל בדרישותיהן, שכן הארגון היציג של האחיות הוא הסתדרות האחיות. היום ומחר ייערכו כינוסים של האחיות לשם החלטה על המשך מאבקן (ראה ידיעה בע"מ 2). (צילום: רחמים ישראלי).

הנסיך חסן: ברה"מ לא תעמוד על מדינה פלשתינית עצמאית

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ממשל רייגן הבליט בשבוע שעבר את התמקדותו בסוגיית באבה ו„איכות החיים" בשטחים והמגעים במרכזיות התיכון בין ישראל לבין הירדן, גם בעקבות שיחות המלך חוסיין בוואשינגטון. אחיו של חוסיין, הנסיך חסן, הביע בראיון שפורסם כאן תקוה, כי ראש הממשלה שמעון פרס „יצליח להחזיק מעמד למרות הלחצים מבית", ואמר, כי אינו מאמין שברה"מ תתעקש התוקף בהקמת מדינה פלשתינית עצמאית.

שר החוץ ג'ורג' שולץ אמר בניו־יורק, כי „בחיפוש השלום בכוה"ת צריך לבדוק את האפשרויות, להפיג ציירי־נישה ספיבים הצלחתם סבירים. הוסיף ניסה להשיג שותפי פלסתינים לפו"מ יחד עם ישראל ואחרים. לבסוף, כדבריו הכבים של המלך, בכבל ערפאת בבבחה, פשוט לא עבד בו. לכן היה הכרח מחפש כבים והבבה ציר אחר. עלינו לזכור כי הבנת־הבנין הבסיסית היא בעיית יחסי ישראל־מצרים. אנו מנסים לפתור בעיות ולעשות יחסים אלה משמעותיים וחמימים ככל האפשר. כרגע מוקד ההתעניינות הוא בבאבה, אך יש נושאים קשורים רבים המעסיקים אותנו, ביניהם איכות־החיים בגדה המערבית, כי לדעתי בעודנו נאבקים בחיפוש התשובה לתמונה הגדולה בתהליך השלום, עלינו לשים לב לאיכות חייהם של בני־האדם המתגוררים בגדה המערבית ובעזה ולנכות (המשך בעמ' 2)

השר פרץ עומד להודיע הבוקר לפרס כי הוא תומך באמוראי לנגיד הבנק

מאת יעל ארמוני ושלמה קימר, סופרי „דבר" בירושלים

השר יצחק פרץ יביע בבואה הבוקר בפני ראש הממשלה שמעון פרס את תמיכתו במינוי עדי אמוראי לתפקיד נגיד בנק ישראל. תמיכתו של השר פרץ הוא הנק לפי ראש הממשלה להעלות את מועמדות אמוראי לקבינט הממשלה, וזאת לאחר שפרס לא היה מוכן להעלותה מבלי להיות בטוח בתמיכת רוב חברי הממשלה.

מקורבי השר פרץ מסרו, כי הרב תומך במינוי אמוראי מאחר והוא ... לסופרינו נודע, שאנשי משק וכלכלה מחוגים חרדיים שפעלו בעבר ביחד עם עדי אמוראי, תרמו רבות לגיבוש תמיכת השר פרץ במינוי אמוראי. פרץ הודיע לראשי הליכוד את דבר תמיכתו באמוראי. ... אם על אהבתו מעסרות הליכוד במספר תחומים.

בעת כתיבת שורות אלו, החלטת השר פרץ היא עקרונית ולא סופית, אך הסיכויים כי יתמוך במועמדות פרופ' מיכאל ברונו לתפקיד נראים קלושים ביותר. לפיכך, סיכויי מינויו של אמוראי לנגיד גברו, וזאת גם בעקבות הודעתם הקודמת של השרים כורת ושפירא בדבר תמיכתם בו לתפקיד.

אמצעי התקשורת בארה"ב:

„עוזי" – ישראלי נוסף המעורב בהפעלת פולארד ויתכן שגם הוא יועמד לדין

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הבית הלבן כפה על משרדי החוץ והמישפטים בממשל הפוגה זמנית במלחמתם הפומבית בפרשת פולארד, בהמתנה למיצוי חקירת פולארד וההליכים המשפטיים שבעקבותיה.

מבול הפירסומים על מעורבות ישראלית נוספת בפרשה התמעט בסוף השבוע לכדי קילוח, בין השאר בידיעה ב„ניו יורק טיימס" אתמול, כי החוקרים השיגו „זיהוי מלא" של ישראלי חמישי המעורב בהפעלת פולארד וכי יתכן, כי יחד עם רפי איתן, תא"ל אביאם סלע ושני הישראלים הנוספים שנזכרו בכתב האישום, יועמד לדין גם ישראלי זה, הידוע לפי שעה רק בשמו הפרטי או בכינויו „עוזי".

הנשיא רייגן אמר, בסופה של הופעה מבולבלת ושכחנית במסיבת עיתונאים ביום ה', „לי ידוע רק שממשלת ישראל הבטיחה לנו, בכל יכולת ה, שמעולם לא היתה להם תוכנית של נסיון להשיג מידע מודיעיני מארצנו או לרגל אחרינו. משרד המישפטים אמר, כי יבדוק אם יש משהו שביכולתם למצוא, אך עד כה לא הוצגו לנו ראיות מידי איש כלשהו". בתשובה לשאלה מה יעשה הנשיא אם יוצגו ראיות, אמר רייגן, „אז, לדעתי, נצטרך לטפל בכך ולגלות אם זו הפתעה לממשלת ישראל, אם מישהו שיחק לעצמו משחק פרטי, או לא". דובר־החוץ של הבית הלבן, אד ג'רג'יאן, הדגיש שלשום, כי „ברגע" אין ראיות נוספות, „אך החקירה נמשכת, ועלינו להיזהר מהסקת מסקנות פזיזות נוספות". רייגן לא התכוון בדבריו ולנזוף מנהל האפ־בי־איי, ויליאם ובסטר, שדיבר לפני כן על שיתוף פעולה „ברדני" מצד ישראל, הוסיף ג'רג'יאן, בהדגישו כי ישראל „הבטיחה שיתוף פעולה מלא", אך העניקה (המשך בעמ' 2)

גרעין שכם תפס בית נטוש בשכם על־פי הוראת ראשי „גוש אמונים"

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

ראש המועצה האזורית שומרון בני קצובר ומזכירת גוש אמונים דניאלה וייס הורו בערב החג לגרעין שכם להתיישב בבית ערבי בשכם.

אמש עברו אנשי הגרעין לקבר־יוסף, ובשעות הלילה התכוונו להביא למקום עשרות מאוהדיהם להמשך פעולת ההתנחלות שלהם.

אנשי הגרעין, כ־20 במספר, התיישבו בבית ערבי נטוש בשכם, אולם כוחות הבטחון לא ידעו על כך ולא היה כל עימות בינם לבין אנשי הגרעין.

ערב החג פרסם „גוש אמונים" גינוי למתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן, על שלא התיר לגרעין שכם להתפלל בישיבת קבר יוסף. במוצאי החג הורו קצובר ודניאלה וייס לאנשי גרעין שכם להתיישב במשך החג בבית ערבי, שרכשו בשכם לפני חודשים אחדים.

קצובר וייס שלחו הודעה בתשובה בשם רומם אלדובי, הורכו את גרעין שכם, לארגן את אנשי הגרעין לשהייה בבית הערבי במשך החג.

לאחרונה נערך דיון בגוש אמונים על עיתוי הכניסה לבית ולאחר היסוסים הוחלט, כי גרעין שכם יתיישב במקום בימים הקרובים. דניאלה וייס סירבה אמש להתייחס לנושא ואמרה: „לא התכוונו שהעתונות תדע על כך ומי שמסר על כך לעתונות – שגה. אנו מתכוונים לפעול בשלב זה בשקט ואיננו מוכנים להיכנס לפרטים על הבית שנרכש. עם זאת אנו לא מרפים משכם ולא נותר עליה".

לסופר „דבר" נודע, כי רוכם אלדובי ארגן בארה"ב קרן מיוחדת עבור גרעין שכם לשם רכישת בתים בשכם הערבית. על כספים אלה אין כל פיקוח ציבורי, אף שגוש אמונים מעניק לקרן את הסותו.

המאבק סביב ה„לביא" מתמקד במועד טיסת הבכורה – האם תתקיים ומתי

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

המסע האמריקאי המנורץ נגד מטוס ה„לביא" נועד למנוע את טיסת הבכורה של המטוס, האמורה להתקיים בעוד שלושה חודשים – נודע לסופר „דבר". לכן מתכננת ישראל את מהלכיה כדי להבטיח, שטיסת הבכורה אכן תקיים במועדה או אף לפני כן. טקס „השקת" המטוס נקבע ל־21 ביולי.

מיקוד המאמץ האמריקאי בשני מועדים אלה נובע מהרצון להביא לדיסקרדיטאציה של היכולת הישראלית בתחום התעופתי. אולם מתנגדי ה„לביא" מבינים, שלאחר טיסת הבכורה יהיה קשה הרבה יותר, אם לא בלתי אפשרי, להביא להפסקת הפרוייקט.

עם זאת מעריכים, כי רוב שלבי הייצור יועברו למפעל אמריקאי ונראה, כי חברת „גרומן" היא המעשית המתקבלת ביותר על הדעת" לייצור ה„לביא". „גרומן" כבר בדקה באורח עצמאי את תחשיבי עלות ה„לביא" ואימתה למעשה את נתוני התעשיה האווירית.

שתי חברות אמריקאיות ענקיות נוספות מתעניינות בפרוייקט.

מומחים ישראלים שוללים לחלוטין את ההצעה להשתיל את האוויוניקה של ה„לביא" ב„אף־16". הצעה כזאת הועלתה לראשונה דווקא על ידי ישראל לפני עשר שנים, כשפיתוח ה„אף־16" עוד היה בעיצומו. אז נדחתה ההצעה על־ידי המומחים האמריקאים, שהוכיחו את הקושי ההנדסי העצום ואת חוסר הכדאיות הכלכלית של הרעיון. ישראל קיבלה עמדה זו ומחזיקה בה גם כיום. גישה אמריקאית זו הביאה למעשה את ישראל, כשהחליטה לגשת לפרוייקט ה„לביא", אחרי לבטים רבים.

ישראל גם דוחה את טענת האמריקאים, כי ה„אף־16" זול מה„לביא". ישראל קנתה עד כה 75 מטוסי „אף־16" במחיר כולל של 3.75 מיליארד דולר, כלומר שכל מטוס „אף־16" עלה 50 מיליון דולר, פי שניים ויותר אפילו מהאומדן המרבי – והבלתי סביר – של צוות הפנטאגון, בראשותו של דב זקהיים.

מומחים ישראלים אומרים, שאף כי הבחינו בנתונות יסוד מוטעות בתחשיבי הצוות האמריקאי כבר לפני זמן רב, רק בביקורו האחרון בארץ הבינו, כי זקהיים אינו מעוניין בתחשיבים לגופם, אלא בגלל שיסייע לפנטאגון „להרוג" את הפרוייקט. משום כך הוא מסרב לתקן את חישוביו, גם כאשר ברור לכל משקיף אובייקטיבי, כי מספר ניכר של נתוני יסוד שגויים לחלוטין.

בהקשר זה מציינים מקורות ישראלים, כי טייסים אמריקאים, שטסו בשנה שעברה את ה„לביא", דיברו בשבחו כמטוס המתקדם ביותר מסוגו.

לבעלי עסקים השוקלים לרכוש מחשב ראשון:

היום מתחילים עם מחשב עסקי יבמ/36

- מגוון פתרונות - תוכנה רבה לענפים שונים (הנה"ח, ניהול פיננסי, ייצור, שיווק וכו').
- רב משתמשים - אפשרות חיבור של מספר מצגים ומדפסות בעיבוד מקומי באתר אחד ובאתרים מרוחקים.
- אפשרות גידול - תואם לדגמים גדולים יותר במשפחת יבמ/36: קומפקטי או גדול.
- פשטות - פשוט וקל להפעלה ולשימוש.
- מחיר - מחירים ותנאי מימון נוחים.
- אספקה - אספקה מהירה.
- תקשורת - אפשרות חיבור יבמ/36 למחשבים אחרים במערכת מחולקת בארגון.

* כולל מסים, ללא מע"מ. התשלום בשקלים.

התקשרו עוד היום ל- יבמ: 03-618925, 618891

יבמ/36: מחשב קטן העושה עבודה גדולה

IBM יבמ

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

<u>קצין חיל־האוויר הישראלי על לקחי התקיפה האמריקאית בלוב:</u>

המכ"ם הסובייטי במערכי טילי ההגנה קרקע־אוויר חדיר למטוסים מערביים

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – קצין בכיר בחיל־האוויר הישראלי, שלמד את לקחי התקיפה האמריקאית בלוב לפני חודשיים, אמר, כי החסימה האלקטרונית שהופעלה נגד המכ"ם של טילי הקרקע־אוויר הלוביים היתה כה יעילה, עד שניתן להסיק, כי על אף הנחיתות המספרית יוכלו מטוסים מערביים להדור הגנות־אוויר מתוצרת סובייטית בלוב, סוריה או בריה"מ, באבידות נסבלות – דיווח שלשום „וואשינגטון פוסט".

במאמר אחר, בירחון „איר פורס", כתב גנראל אמריקאי בדימוס, שחזר מביקור בארץ, כי הישראלים מודאגים ממהירות התדירה של מטוסיהם, לאחר שבמלחמת יום־הכיפורים התברר, שכל מטוס שמהירותו קטנה מ־430 קשר התקשה לשרוד באזורים מוכי־טילים. לפי החישוב הישראלי 540 קשר היא המהירות הבטוחה המזערית לחדירה בשנות ה־90, ולשם השגתה יש להפחית את כמות הדלק והחימוש הנישאים מחוץ לגוף המטוס.

הגנראל מ.ר. מילטון דיוות, שכ־200 פרחי־טיס מסיימים כל קורס־טיס בחיל־האוויר ו־40 מהם מוצבים לטייסות־קרב. הטייסים הישראלים מרוצים ממטוסי ה„אף־15" וה„אף־16" האמריקאים, למעט פריסים כמושב־הטייס המוטה ב„אף־16", שנועד להקל על הטייס לעמוד בעומסי־הכבידה בפניות חדות. „לדעת הישראלים, על הטייס לשבת זקוף במושבו, כדי לראות הכל, גם אם פירוש הדבר שגבו איננו נשען". מילטון התפעל במיוחד מבסיס חיל־האוויר, שהתפרסם החודש בארה"ב בזכות מפקדו, תא"ל אביעם סלע. „בסיס רמון שבנגב הוא המקום שבו התגשמו המשאלות", דיווח מילטון, בכפרו על מחסות־המטוסים וציודם האלקטרוני, מגרירת מטוסים להנך המחסות ועד רובוטים במחסני־החלפים. רמון, כמובן, „מייצג הרבה כסף אמריקאי, אך זו היתה העיסקה שעשינו (בהסכמי קמפ־דייוויד)".

<u>המתרים לקרן הבחירות של אזולאי חוזר בו מעדותו</u>

רפ"ק שמיר שם בפי דברים לא־נכונים על ראש עיריית אשדוד – טוען הנחקר

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

אברהם ואזנה, האיש שהתרים את מתרי הבשר שאול שרף לקרן הבחירות של ראש עיריית אשדוד, טוען, שהחוקר ביחידה לחקירות הונאה שם בפיו דברים שלא היו אמת.

במכתב, ששלח למפקח הכללי של המשטרה רב ניצב דוד קראוס, הוא כותב שהחוקר, רב־פקד אשר שמיר, אמר לו כי ידוע לו שראש עיריית אשדוד אריה אזולאי הוא ששלח אותו להתרים את שרף. החוקר גם אמר לו, כי אם לא יהיה מוכן לעזור – יסבול מכך.

ואזנה, שנחקר ביום שאזולאי נעצר, חש ברע במהלך החקירה והועבר לבית־החולים „קפלן" ולאחר מכן ליחידה לחקירות הונאה. במכתבו לקראוס הוא כותב, שבכל עת החקירה הוא חש ברע, סבל מכאבים בגב, היה שכור גופנית ונפשית והחוקר לחץ עליו, שיסכים לומר כי אזולאי הוא ששלח אותו לקבל את התרומה בסך 5,000 ש"ח, וייפה את כוחו לומר לשרף, שאם יתרום את הכסף למפלגה, העירייה תאשר לו פתיחת בית־שחיטה לעופות.

לחץ ואיומים

הלחץ לווה באיומים, שאם לא יאשר את הדברים, יישלח מיד לאבו כביר וישאר שם זמן ממושך. החוקר הבטיח לואזנה, שאם ימלא את מבוקשו לא יאונה לו כל רע ואף לא יובא למשפט בגין 5,345 הדולרים, שנמצאו בכספת הבנק שלו.

החוקר גם אמר, שהכסף יוחזר לו אם יסכים להעיד נגד אזולאי, אחרי תשלום כופר קטן. החוקר גם הבטיח לו את הגנת המשטרה במקרה של איומים נגדו בשל עדותו נגד אזולאי.

ואזנה כותב כי נשבר לאחר כמה שעות של חקירה והסכים למסור עדות על נסיבות קבלת התרומה, כאשר החוקר שם בפיו דברים שלא היו אמת. כל מה שנאמר בעדותו נגד ראש העירייה – הוא טוען, הוכתב לו על־ידי החוקר שמיר.

ואזנה הודיע במכתבו, כי הוא מוכן להיבדק במכונת אמת כדי להוכיח את אמיתות דבריו ומבקש מהמפכ"ל שיתן לו הזדמנות למסור עדות נוספת, הפעם בפני חוקר אחר, ושם ימסור את כל הידוע לו.

המועצות הערביות באיזור „שטח תשע" ישבתו מחר – שביתה כללית מ־1 ביולי

מאת מרדכי חליליה, סופר „דבר"

ראשי המועצות הערביות החליטו להשבית מחר את מועצות הכפרים באיזור „שטח תשע" במחאה על השתלטות עירייתית באיזור. עם זאת, הוחלט בכינוס, שנערך אתמול בסכנין, לא לפתוח היום בשביתה כללית במחאה על אי־כיסוי גירעונות המועצות על־ידי הממשלה, כדי לאפשר למשרדי הפנים והאוצר להעביר את הכספים המובטחים עד סוף החודש.

כינוס הירום גם אימץ את הצעתו של חבר הכנסת מחמד ואתד (מפ"ם) לקרוא לבעלי האדמות הערביים להקפיא את תשלום מסי הארנונה (מרד מסים), אם לא יכבד האוצר המלצות ומסקנות, שהתקבלו על־ידי ועדת נחמיאס ועל דעת נציגי משרד האוצר.

בכינוס הירום הוחלט להטיל על ארבעת חברי הכנסת הערביים לחדש את עבודתה של ועדת נחמיאס ולהגיש הצעה משותפת לסדר יומה של הכנסת, כדי להכניס תיקונים מרחיקי לכת בחוק מסי הארנונה. המשתתפים טענו בדבריהם שפקידי האוצר באזורים הערביים מפעילים לחצים ואיומים על הנישומים כדי לגבות באורח בלתי צודק את המסים, המוטלים על בעלי האדמות.

הכנס, שדן בשאלת הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי, שיבח את החלטת ראש הממשלה שמעון פרס להקפיא את הריסת המבנים הבלתי חוקיים, עד שועדת המנכ"לים בראשותו של יעקב מרקביץ' תסים את עבודתה ותגיש את המלצותיה לראש הממשלה. כן שיבחו המתכנסים את השר עזר וייצמן על המאמצים שהשקיע כדי להשיג פתרון לבעיה המורה זו, המקיפה יותר מ־7000 מבנים. הכנס יצא בקריאה לראש הממשלה ליזום חוק, שיעניק חנינה לכל הבונים בניה בלתי חוקית. המתכנסים קבעו שהרחבת תחומי הבניה, ושטחי השיפוט ואישור תכניות המיתאר לישובים הערביים הם הפתרון היחיד לבעיה.

להפסיק את האימונים בשטח תשע

הכינוס, שהיה אמור להתקיים בשפרעם, הועבר ברגע האחרון לסכנין עקב ההתפתחויות האחרונות ב„שטח תשע" שליד הכפרים סכנין, עראבה ודיר חנא. כידוע, נעקרו בסוף השבוע 60 עצי זית בחלקתו של כומר סכנין יוסף חורי, דבר שגרם למתיחות בשלושת הכפרים. בכנס הובעה תמיכה בשביתת האהדה, שתתקיים מחר באיזור כהזדהות עם שלושת הכפרים. ישבתו מחר כל המועצות הערביות שעתיים.

המתכנסים פנו לראש הממשלה ולשר הבטחון בקריאה לבטל את האימונים הצבאיים בשטח תשע, משום שהאימונים הצבאיים בשטח מהווים סכנה לחיי התושבים מכיבי – יהודים כערבים. הדוברים, ובמיוחד חברי הכנסת, האשימו את יצחק רבין בהחרפת המצב באזור, מאז מונה לשר הבטחון.

שביתה כללית בראשון ליולי

חלק ניכר מהדיונים הוקדש למצוקתם הכספית של הרשויות הערביות. מדו"ח חשבון שהגיש לכנס אסעד עזייזה, ראש מועצת דבוריה (מערך), התברר שרוב רובן של הרשויות הערביות לא שילמו בסוף החודש את משכורות עובדיהן.

לדברי עזייזה, החוב המצטבר של הרשויות הערביות עולה על 15 מיליון דולר, והוא הולך וגדל מאז 1984. הגירעון מהווה 50 אחוז מתקציבי הרשויות הערביות, והפער בינן לרשויות היהודיות הולך וגדל, אמר עזייזה.

עוד הוחלט לפתוח החל מ־1 ליולי בשביתה כללית ברשויות הערביות, אם הממשלה לא תיענה לדרישות התקציביות של המועצות. כן תיבדק אפשרות לקריאת הציבור הערבי להכרזת שביתה כללית במגזר הערבי כאות הזדהות עם תביעותיהן הכספיות של הרשויות.

מת משה (מוסיה) לנגוצקי ראשון פועלי ים המלח

משה (מוסיה) לנגוצקי, ראשון פועלי ים המלח, מת אתמול בגיל 85.

נולד במזרח סיביר למשפחת תעשיינים ותיקה ואמידה, שהגיעה לסיביר בראשית המאה ה־19. ערק מן „הצבא הלבן" בזמן המהפכה ולאחר מסע של שנתיים דרך מונגוליה ומאנג'וריה, הגיע ארצה ב־1921. עבד תחילה בעין־חרוד ובגדוד, וב־1925 הגיע לים המלח.

44 שנים עבד מוסיה לנגוצקי בים המלח, היה היהודי הראשון במפעל שיזם משה נובומייסקי. שנתיים עבד לבדו בניסיונות הראשונים להפיק אשלג בצפון ים המלח. הוא נשאר במקום עד נטישת המפעלים בצפון ים המלח ב־1948, והיה דמות מרכזית בניהול המפעלים – ושימש גם כמפקד ההגנה באזור. ב־1949 עבר עם קומץ קטן של עובדים לסדום לשמור על שרידי מפעל האשלג, עד להקמת המפעלים החדשים ב־1951. מאז ועד פרישתו לגימלאות שימש כמנהל מחלקת ציוד כבר במפעלים. לנגוצקי היה דמות ציורית נערצת על כל העובדים ועל אנשי אזור ים המלח. השאיר בן, יוסי, גאלוג, ובת, אגא, ונכדים.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 261/03/7 – שכונה 22 רהט

ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הקצאת שטח לאזור מגורים הכולל 43 מגרשים לבניה פרטית, מבני ציבור, שטחים ציבוריים פתוחים, דרכים ושטח לתכנון בעתיד.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 97.193 דונם, גוש 48 ב.ש 1 גוש 47 ב.ש 11. שכונה 22 ביישוב בידואי רהט.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דניגו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

האחיות יחכו עוד יום־יומיים עד שהשר גור ילמד את המצב

מאת דקלה הרניס, סופרת „דבר"

שר הבריאות מרדכי גור, שעשה בשבועיים האחרונים בדנמרק ובפינלנד, חוזר היום לארץ, והאחיות בבתי־החולים מוכנות להמתין עוד יום־יומיים עד שהשר ילמד את המצב – אמרה ל„דבר" בלה ספרין, מראשי התוכיבה העצמאית של האחיות ואחים של בתי־החולים השובתות.

זה השבוע השני לפני ביתו של ראש הממשלה בירושלים.

לטענת בלה ספרין, הבטיח השר גור בזמנו „לתת את תמיכתו למעמד האחיות והסיעוד", אם תוצאות הבוררות המוסכמת לא יתקבלו על דעת ציבור האחיות. „פסיקת הבורר להוסיף 12 אחוז למשכורתן של כלל האחיות בגין שחיקת שכרן איננה פותרת את הבעיות", אמרה הדוברת.

הבוקר מתכנסת בבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב אסיפה כללית של האחיות בעניין הקמת התוכיבה העצמאית של אחיות בתי־החולים. לסופרת „דבר" נודע, כי האחות הראשית של „איכילוב", יהודית גולדבר, הצטרפה בשבוע שעבר לתוכיבה. מחר יתכנסו ב„הדסה" עין־כרם בירושלים כ־300 האחיות שהן אחראיות־מחלקה בבתי־החולים בארץ, כדי לדון בהצטרפותן לתוכיבת אחיות בתי־החולים.

מועצת המנהלים של „המזרחי" מתכנסת לבחירת מנכ"ל חדש

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של בנק „המזרחי" מתכנסת היום לבחירת מנכ"ל חדש במקומו של אהרון מאיר שהתפטר. לתפקיד יוצע ישראל ראוך ונראה כי יועדף על־ידי מרבית חברי מועצת המנהלים של הבית, אף שנתגלתה עדיין התנגדות לבחירתו.

מועצת המנהלים של קבוצת בנק „דיסקונט" קיימה ערב החג (יום חמישי) ישיבה שלישית לדיון בדו"ח בייסקי. טרם נתקבלו סיכומים וישיבה נוספת צפויה עוד השבוע, לפני תום 30 הימים, שקצבה ועדת בייסקי להחלטת הדירקטוריון בעניין ההמלצה לפיטורי רפאל רקנטי.

מועצת המנהלים של אמפ"ל בחרה ביום ד' שעבר את מיכאל ארנון לנשיא ומנהל עסקים ראשי של החברה החל מה־1 ביולי השנה. ארנון מחליף את אפרים ריינר, שהתפטרותו מכל תפקידיו בקבוצת אמפ"ל התקבלה על־ידי מועצת המנהלים, החל מתאריך מינויו של הנשיא החדש.

ארנון, המכהן כיום כסגן יו"ר בנק קונטיננטל המשותף לבנק הפועלים ולבנק האיגודים המקצועיים בגרמניה, שימש בעבר כיו"ר הרשות לניירות ערך, כנשיא הבנקים ולפני כן כמזכיר הממשלה.

מועצת המנהלים של אמפ"ל אמורה לבחור בקרוב יו"ר חדש לחברה, שיהיה אזרח אמריקאי.

„פוגרום" בישיבה

(סוף מעמ' 1)

על הפריצה נודע לראשי הישיבה במוצאי־שבת בעת ששהו בירושלים, והם דיווחו על כך למשטרה. 600 התלמידים חזרו בשעות הערב המאוחרות לתל־אביב.

אברכים ושכנים המתגוררים סמוך לישיבה הבחינו בסיסמאות שצויירו על הקירות הפנימיים לבית־המדרש ובהם נאמר: „האגודה נגד השחורים", „חומייניסטים", „אוהדה אחרונה", „בוז לספילים השחורים".

הפולשים חדרו פנימה מן החצר האחורית של הישיבה ולאחר שניפצו את השמשות, הם פרצו, לדברי ראשי הישיבה, גם את ארון־הקודש, אך למרבה המזל לא היו ספרי התורה במקום. לאחר שקרעו את ספרי החומש, הם פיזרו גם את החליפות של התלמידים והשליכו אותן לכל עבר.

דליקה בבית־הכנסת במאה שערים

בבית־הכנסת של חסידי ברסלב במאה שערים בירושלים פרצה בערב החג דליקה. נגרם נזק מועט והדליקה כובתה בידי כבאי ירושלים.

בין תושבי השכונה נפוצו שמועות, כי הדליקה פרצה כתוצאה מהצתה וכי ידם של חילונים במעשה. אך הכבאים ואנשי המשטרה אמרו לסופר „דבר", כי אין כל יסוד לשמועות אלו וכי הדליקה פרצה בגלל רשלנות או קצר חשמלי.

ההסתדרות קוראת לסובלנות

ההסתדרות הכללית, שבה מאורגנים עובדים מכלל החוגים והזרמים במדינה ללא הבדל בהשקפה ותפיסת עולם, קוראת את הציבור להרגעת הרוחות, לסובלנות ולדו־קיום בכבוד הדדי בין כל חלקי האוכלוסיה, דתיים וחילונים כאחד – נאמר בגילוי דעת שיובא היום לאישורה של הועדה המרכזת בישיבתה השבועית.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר התייחס בראנה לגילויי האלימות הפרועה והזוק שבאו לידי ביטוי בסוף השבוע במקומות ישוב בארץ וביחוד בירושלים. המזכ"ל, שדיבר בחנוכת בית ההסתדרות החדש בעיר הפיתוח מעלות בגליל־המערבי, ציין שההסתדרות מעוניינת בהגברת הסובלנות ההדדית בין חבריה באותה רוח שהייתה מאבני היסוד התנשית של ערכי ההסתדרות מאז נוסדה – רוח של יהדות בדרכי נועם, השפעה ושכנוע הדדיים.

תוכנן מרי אחרון

המרי האחרון, שעליו עמדו החרדים להכריז בערב חג השבועות, היה אמור להתבטא בסתימת העורקים החיוניים של התחבורה הציבורית בירושלים.

לסופר „דבר" נודע כי שחרור העצורים החרדים ופינוי האשפה מהשכונות החרדיות בירושלים, שלא פונתה עקב שריפת פחי האשפה – דחו את הכרזת המרי האחרון.

החרדים התכוונו לרוקן את האשפה משכונותיהם באמצע הרחוב ובכך לסתום את התחבורה הציבורית ברחובות בר־אילן, יחזקאל, גאולה ורחובות אחרים.

הפסקת אש

(סוף מעמ' 1)

המוסלמית של מערב־ביירות. לפי הסכם זה, יפנו המיליציות החמושות את מערב ביירות, ואילו האחריות להשכנת הסדר בעיר תימסר לכוח שיטור של צבא לבנון, שיורכב משתי חטיבות מוסלמיות. [illegible]

הסיכויים למימוש שני ההסכמים אלה, על מכלול סעיפיהם, עדיין, אגב, ברורים, מקום שהמבצע אש"ף לא היתה שותפה לגיבושם. עראפאת הביע התנגדות עקיפה להסכמים אלה, בקוראו להצבת כוחות שיטור בין־ערביים במערב־ביירות.

בינתיים קרא אתמול ראש ממשלת לבנון להתפטרות הנשיא ג'ומייל הממשלה שהוא עומד בראשה, כדי לסלול את הדרך להקמת ממשל חדש בלבנון, שינהיג רפורמות במבנה המשטר לצורך השכנת סדר במדינה. הצעתו נדחתה לאלתר על־ידי המנהיגים הלבנונים הנוצרים. כמה ממנהיגים אלה יתכנסו מחר, כדי לבחור הנהגה חדשה למפלגת ה„פלאנגות".

בינתיים נמסר, כי אמש שככו הקרבות בעיירה משגרה, שבבקעת הלבנון בין אנשי המיליציה של המפלגה הלאומית הסורית, ואנשי ארגון „חיזבאללה" השיעי. הרגיעה בלחימה התאפשרה לאחר [illegible] קומנדו סורים השתלטו על רוב חלקי העיירה, הקימו עמדות ולבנונים הצליחו לגבש הסדר לפינוי חלק מהנפגעים.

הקרבות במשגרה פרצו לפני ארבעה ימים, לאחר שאנשי ארגון „חיזבאללה" רצחו את אחד ממנהיגי המפלגה הלאומית הסורית בעיירה. בשלושת ימי הלחימה נהרגו כ־20 איש ונפצעו קרוב ל־100.

הנסיך חסן: בריה"מ

(סוף מעמ' 1)

לשפרה. דנו בכך עם חוסיין, עם הישראלים ועם המצרים".

דובר הבית הלבן אדוארד ג'רג'יאן אמר שלשום, כי תהליך השלום נדון גם בשיחות חסויות בין רייגן לבין חוסיין וכי מוסכם כי „אין זה בריא שאין התקדמות, אך על הפלשתינים להחליט מי מייצג אותם כמנהיגים".

בראיון לרבעון „אמריקן־ערב אפיירס" שיבח הנסיך חסן את האינטרנציונל הסוציאליסטי, „המקיים דו־שיח מתמיד עם פרס", אמר כי בחודשים האחרונים מנסה „האגף הימני של הליכוד להתמודד עם מנהיגותו של פרס". והציע להתייחס לעמדה הסובייטית המוצהרת התומכת במדינה פלשתינאית עצמאית, „בהקשר ההתייחסות הסובייטית לקבוצות אתניות נפרדות בתוככי בריה"מ עצמה", כעמדה הצהרתית בלבד. שיתוף בריה"מ בתהליך השלום „יוציא את הרוח ממפרשי הקיצונים בישראל", המקווים לתמיכה אמריקאית כל עוד ביכולתם להציג את ישראל כשותפה אסטרטגית במאבק נגד הסובייטים, אמר חסן.

בהגיבו על ידיעות בדבר תיווך אמריקאי בין ישראל לבין סוריה אמר ג'רג'יאן כי יש אמנם מגעים אמריקאים עם ישראל מכאן ועם סוריה מכאן, בעיקר בשאלת בטחון דרום־לבנון, אך מופרז לכנות „תרומה" זו „ליציבות באזור" תיווך.

מקור בפנטאגון אמר שלשום ל„וואשינגטון פוסט" כי אין כל סימן להספקה קרובה של טילי קרקע־קרקע אס־אס־23 מבריה"מ לסוריה, אך אמר כי הצבתם בסוריה „תשנה את המשוואה הצבאית" והתנבא כי ישראל תתקוף אתרי טילים אלה ותשמידם.

לרגל יום השנה העשירי למהומות סווטו בדרום־אפריקה, בהן נהרגו ב־1976 כ־600 בני אדם, הפיץ ארגון נשים נגד האפרטהייד כרזה הקוראת לכבד את זכותם של ילדים אלה לעתיד ללא מלחמה. יום השנה למהומות חל מחר. (צילום: א.פ.)

ישראל תחליט השבוע על צעדיה בעניין ואלדהיים

מאת כתבנו המדיני של „דבר"

ישראל תחליט השבוע אילו צעדים נוספים לנקוט נגד אוסטריה לאחר בחירתו של ד"ר קורט ואלדהיים לנשיאה.

הנהלת משרד החוץ תתכנס מחר לישיבה, שבה יופיע שגריר ישראל בוינה מיכאל אליצור, ששב ערב החג לארץ. בישיבה זו יוחלט סופית אם השגריר אליצור ישוב לוינה ומתי – ואם לא, האם ימונה לו מחליף.

שר החוץ יצחק שמיר נועד ערב החג לשיחה קצרה עם השגריר החוזר והודיע לו, כי בניגוד לפרסומים, אין הוא מסתייג מהדברים שיוחסו לשגריר אליצור בכלי התקשורת.

<u>ה„פראנקפורטר אלגמיינה צייטונג":</u>

יוגוסלאוויה אימנה את אנשי „החזית" של חוואתמה

מאת זאב סמרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר").– יוגוסלאוויה אימנה אנשי „החזית העממית לשחרור פלשתין" של חוואתמה בלוחמה מחתרתית. האימונים בוצעו, עלפי מידע שבידי ממשלת מערב־גרמניה, במחנות אימונים שהוסוו כמחנות של צבא יוגוסלאוויה. על כך דיווח העיתון המערב־גרמני פראנקפורטר אלגמיינה צייטונג.

לדברי העיתון אין, לעומת זאת בידי בון אישור לידיעות, לפיהן נמצא בבלגרד בסיס של החזית, אך נראה, כי גם קבוצות מחבלים פלשתינאים אחרות זוכות לאימונים ביוגוסלאוויה.

נציג שגרירות יוגוסלאוויה בבון הודה בפני לשכת הקנצלר, כי חברי אש"ף לומדים במכללות צבאיות.

„עוזי" – „ישראלי" נוסף

(סוף מעמ' 1)

„שיתוף פעולה", הנשיא הוא הסמכות הגבוהה ביותר בממשל, אמר ג'רג'יאן, אך ציין, כי רייגן אינו מתערב בעבודת שלטונות החקירה והתביעה. הוא סירב לומר מתי ייצא ארצה צוות חוקרים לתישאול סלע וישראלים אחרים.

„טיימס" הסתמך אתמול על פקידים במימשל ועל גורם בקי בקונגרס, ברמזו על גילוי זהותו של „עוזי". „פקיד במימשל אמר כי הראיות נגד „עוזי" פחותות מאלה שכלפי ארבעת הישראלים האחרים. מקור מקורב לחקירה אמר כי הודאות ג'ונתן ואן פולארד עשויות להביא להגשת כתב אישום נגד תא"ל סלע. גורם בכיר בקונגרס צידד בעמדת משרד־המשפטים במחלוקתו עם הסטייט דיפרטמנט ואמר כי אכן יש ראיות לריגול ישראלי מהותי בארה"ב, באישור „דרג מסויים" בממשלת ישראל. הגורם בקונגרס, שתואר כבקי בעניני המוה"ת, סירב לפרט, אך רמז, כי אין לו כמעט ספק באמיתות חשדות אלה. אנשי משרד המישפטים אמרו ל„טיימס", כי הישראלים שיקרו לצוות התישאול שביקר בארץ בדצמבר אשתקד. בתשובה לשאלה על משתתפי הפעלת פולארד, נימנעו הישראלים מאיזכור סלע.

למינה לוינסון
למירוש ודוד קולטין
ולכל המשפחה
אתכם באבלכם במות הבעל, האב והסב
יוסף לוינסון
בית גבים

בצער וכאב אנו מודיעים
על פטירת בעלי, אבינו וסבנו
יוסף לוינסון
ההלויה מתקיימת היום, יום ראשון
ח' בסיון תשמ"ו 15.6.86
בשעה 16.30 בקבוץ גבים.
מינה לוינסון
מירוש ודוד קולטין
יונתן אופיר ומיכל וכ"ב

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתו של בעלי, אבינו,
אחינו וסבנו היקר
אהרון גולוס ז"ל
ההלויה תתקיים היום יום ראשון ח' בסיון תשמ"ו 15.6.86 בשעה 1.00 בצהריים בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.
אוטובוס יצא בשעה 12.00 מרח' אלכסנדר זייד 74 קרית חיים ליד בית המנות.
המתאבלים אשתו: בתיה
בנו וכלתו: משה ונורית וב"ב
בתו וחתנה: אביבה ושלמה שורצשילד וב"ב
בתו וחתנה: כרמלה ושלמה קיטל וב"ב
אחיו: אברהם גולוס וב"ב
אחותו: יהודית מישורי וב"ב

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
קלרה רייזל
ההלויה תצא היום, יום א' 15.6.86 מבית הכנסת הגדול ברח' ויצמן כפר־סבא בשעה 16.15 לבית הקברות הישן.
בנותיה: רחל ויוסף זלינגר
נירה ונתן ברקאי
אחיה ד"ר יוסף ויטי פוקס
נכדותיה ונכדיה
גיסיה וגיסותיה

לאברשה בר־חיים ולמשפחתו
משתתפים בצערכם
במות האם **יונה**
ידידים ב„דבר"

לבני משפחת לושקוב
ולחברת ה„ארגז" בע"מ
אתכם באבלכם על מותו בטרם עת של
יעקב ז"ל
אמקור בע"מ
ההנהלה

בצער רב אנו מודיעים על מות חברנו
רפאל שוחט
הלויה ביום א' 15.6.86 בשעה 15.00
המשפחה
בית כפר בלום

לאברשה ולמשפחה
השתתפותנו באבל על מות
האם ז"ל
קבוצת רמת דוד

לחברתנו ז'ולייט עבד
אתך באבלך במות
אחיך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

אבלים על יקירנו
משה (מוּסְיָה) לנגוצקי
חלוץ ים המלח
שאיננו
ההלוויה תתקיים בקבוץ עין־גדי
מחר יום ב' ט' בסיוון תשמ"ו 16.6.86 בשעה 15.30 אחה"צ.
תחבורה תצא מרחבת בניני האומה בירושלים בשעה 3.30 אחה"צ.
בנו: יוסי, רותי, גלי, אלון, עילם ואבנר לנגוצקי
בתה: אגא, רפי, קרן ואורן וכט

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ג 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה ג'
טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 26, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־642111, מ.ג 33104

אקורד אחרון

יום הבסטיליה נחוג אמש בביתו של שגריר צרפת בישראל, אגב, השגריר היחיד שמשכנו ביפו. היתה זאת קבלת הפנים האחרונה של השגריר ז'אק דופון (בתמונה) ושל רעייתו, העוזבים את הארץ עם תום כהונתו, ואחרי מבצע של מסיבות פרידה.

למותר לציין, כי המסיבה, בגן הבית, משכה אליה את כל המי־ומי. עוד יותר מיותר לדווח על הנושאים שהעסיקו את המתכנסים: היתה זו תחרות בין ההכרעה על חקירה משטרתית בממשלה לבין המהפך בבנק דיסקונט.

רשות השידור

בישיבת הוועד המנהל של רשות השידור אתמול נדונה בעיית סיקור העונה הבאה של משחקי הליגה הלאומית בכדורגל. מנהל הטלוויזיה חיים יבין, התריע כי ללא תוספת של 20־30 טכנאים למערך כח האדם של מחלקת ההנדסה, לא יתאפשר הפקה סדירה וסיקור משחקי הליגה הלאומית.

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, אמר כי יתכן שחסרים כעשרה טכנאים אולם שורש הבעיה נעוץ דווקא בעובדה כי הטכנאים עובדים מזה מספר שבועות במתכונת מצומצמת בשבתות ועובדה זו היא המשבשת את סיקור משחקי הכדורגל.

פורת הדגיש כי בעידן של צמצומים ופיטורים אין כלל להעלות על הדעת העסקתם של טכנאים נוספים בטלוויזיה. ממלא מקום יו"ר רשות השידור דוד אדמוני הביע צער במהלך הישיבה על כי שר החינוך יצחק נבון טרם הגיב לבקשת הוועד המנהל מלפני 4 חודשים להתיר הפעלתו של ערוץ טלוויזיה נוסף במסגרת הטלוויזיה הכללית. נושא זה ונושא שידורי הבוקר בטלוויזיה יועלה בפגישה שתתקיים אצל שר החינוך בשבוע הבא. חברי הוועד המנהל מטעם המערך ישראל פלג ורותי פיינשטיין הביעו התנגדות לשידורי בוקר בטלוויזיה.

★

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת אמר אתמול כי בהשקעה של 500,000 דולר תוכל ישראל לקלוט את כל תכניות הטלוויזיה האירופאיות. פורת, שחזר עתה מכינוס של איגוד השידור האירופי, סיפר כי כל ארצות ערב משתמשות בהסדר זה, שהיה מקובל עד עתה בכל הקשור לשידורי החדשות. עוד אמר פורת, כי שש מדינות ערביות נוספות התקבלו לאחרונה כחברות באיגוד השידור האירופי וכי ארצות ערב מהוות 30% מקולות הבוחרים באיגוד שידור זה.

פינת האוצר

תכנית הרדיו "כל צבעי הקשת", המשודרת ברשת ב', תכלול החל מהבוקר פינה מיוחדת שתעסוק בנושאים הקשורים למשרד האוצר ומערכת המס. הפינה תשודר בימי א' [illegible] בשעה 11:30 והמאזינים יוכלו להשתתף ולהפנות שאלות באמצעות הטלפון של אנשי משרד האוצר אשר ישבו באולפן.

היום תשודר התכנית מאולפן הרדיו הממוקם במוזיאון ישראל וישתתף בה נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ. מאזינים הרוצים להשתתף בשידור מוזמנים למוזיאון ישראל.

יעל אדמוני

רמז

ממשל רייגן שוקל מינוי איש עסקים שחור לשגרירה של ארה"ב בדרום־אפריקה, נאמר בידיעה שתתפרסם בשבועון "טיים" בגליון הבא.

שגרירה הנוכחי של ארה"ב בדרום־אפריקה, הרמן ניקל, אמור לסיים את שירותו בסוף חודש זה, והמועמד להחליפו הוא רוברט בראון, 51, המנהל משרד ליחסי ציבור בצפון קרולינה. בראון שימש בשעתו עוזר מיוחד לנשיא ריצ'ארד ניקסון. הוא יצא למסעות אחדים באפריקה, שהאחרון בהם היה בפברואר, בראש קבוצת נשיאי מכללות.

(א.פ.)

בשיבה טובה

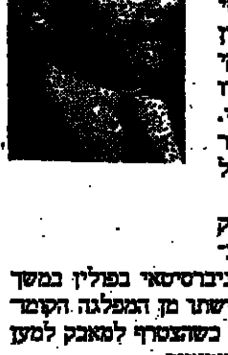

אחד ממייסדי ה־תנועה לזכויות הפועל בפולין, הכלכלן אהרן־אריה ליפינסקי (בתמונה) מת ביום ראשון בוורשה בגיל 97. יאשק קורון, מראשי התנועה, אמר בראיון טלפוני כי ליפינסקי "נלחם במשך כל חייו למען צדק חברתי. הוא היה תמיד צעיר מאוד ומוכן להתחיל הכל מבראשית".

ליפינסקי החזיק בעמדות מפתח ב־ממסד הכלכלי והאוניברסיטאי בפולין במשך שנים רבות עד לפרישתו מן המפלגה הקומוניסטית בשנת 1975, כשהצטרף למאבק למען איגודים מקצועיים עצמאיים.

(א.פ.)

מינוי

הארגון "אמנסטי אינטרנשיונל" מינה במזכיר הכללי שלו את איאן מרטין, בריטי בן 39, שעמד בראש מחלקת המחקר האסיאתית של "אמנסטי" עד כה. הארגון מונה כ־500,000 חברים ברחבי העולם.

ילדי פנימיית "אחוות ילדים" מחיפה זכו להרבה פניות והזמנות מצד גופים שונים לאחר שידור הכתבה אודותם במסגרת תכנית הטלוויזיה "מבט שני". היום הם מממשו את ההזמנה הראשונה וערכו יום של כיף ב[illegible] במגדל שלום.

המדור נערך ע"י אסתר מיצנמכר

לראשונה מאז נחתמו הסכמי "קמפ־דייוויד"

צוות אסטראטגים מצרים ממליץ לזנוח השלום לטובת פיוס ערבי

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

לראשונה מאז נחתמו הסכמי "קמפ־דייוויד" ממליץ צוות מומחים אסטראטגיים מצריים לממשל בקאהיר לזנוח את המדיניות הגלומה בהסכמים אלה ולפנות למדיניות פיוס עם מדינות ערב ובראשן סוריה וסעודיה. המלצה זו כלולה בדו"ח השנתי הראשון שפורסם לאחרונה בקאהיר מטעם המכון ללימודים אסטראטגיים של העתון "אל־אהראם".

בפרק הכולל תחזיות לגבי התרחשויות בעתיד במזרח התיכון כותבים מחברי הדו"ח כי לדעתם האופציה העדיפה מבחינת מצרים היא לזנוח את הסכמי השלום עם ישראל – גם אם לא לבטלם באופן פורמאלי – ולהתפייס עם סוריה וסעודיה, כדי לסלול את הדרך לאיחוד השורות בעולם הערבי בהנהגת מצרים. אווירה ערבית זו תתבסס לדעת מחברי הדו"ח על גיוס המשאבים הערביים "למדיניות הנעתית" נגד ישראל.

מחברי הדו"ח מנמקים את המלצתם בטענה שהסכמי "קמפ־דייוויד" לא מימשו את הציפיות העיקריות של מצרים ולכן הם כשלון, זאת משום שנכזבה התקווה המצרית לכבול את ידיה של ישראל באמצעות הסכמי השלום.

מחברי הדו"ח טוענים עוד שמדיניות הכוח שנוקטת ישראל נגד אש"ף ונגד האוכלוסיה הפלשתינאית בשטחים ונגד מדינות ערביות שונות – תגרום בסופו של דבר נזק למעמדה הלאומי של מצרים. לדעתם אין כל מניע מבחינת החוק הבינלאומי שמצרים תיטוש את מדיניות השלום עם ישראל, הם סבורים שהתנתקות כזאת תשיב את מצרים למעמד ההנהגה בעולם הערבי, ואף תגדיל הסיכויים להפסקת המלחמה בין איראן לעיראק.

מחברי הדו"ח מציינים גם כמה סיכונים בתסריט עליו הם ממליצים. כגון פגיעה באמינותה של מצרים בזירה הבינלאומית ואובדן הסיוע האמריקאי למצרים.

שני "תסריטים" נוספים שמציגים מחברי הדו"ח הם המשך הסטטוס קוו הנוכחי במערכת הבין־ערבית תוך בידודה של מצרים, או לחלופין העמקת הפיצול בזירה הערבית בין המחנה הערבי המתון למחנה הערבי הרדיקאלי.

סופר "דבר" מעיר כי דו"ח המכון האסטרטגי מבטא הלכי רוח פופולאריים בקהיר ומשקף כמיהה בחוגים שונים, גם מקרב מפלגת השלטון, להתפייסות מלאה של מצרים עם העולם הערבי, ולשובה למעמד המנהיגות שאבד לה מאז הסכמי "קמפ־דייוויד". אולם גישת מחברי הדו"ח עדיין איננה נחלת השלטון. אין גם מקום להניח כי הנשיא מובארק יהיה מוכן לשלם את המחיר הכבד של התרחקות מצרים מארה"ב ולוותר על הסיוע האמריקאי הרב שמצריים מקבלת – עבור השגת פיוס מלא עם העולם הערבי. יחד עם זאת באווירה השוררת כיום במצרים קשה לראות כיצד תרתם מצרים לתהליך חיזוק השלום עם ישראל והגברת הנורמליזציה ביניהן, גם אם יסכימו שני הצדדים לבסוף על שטר בוררות בענין טאבה.

כינוס אנטי־ירדני במזרח־ירושלים; חוסיין: נמשיך לסייע לעם הפלשתיני

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

כינוס אנטי־ירדני בהשתתפות כמה אישים ממזרח־ירושלים ומהשטחים התקיים אתמול בתיאטרון אל־חכוואתי במזרח־ירושלים.

בכינוס השתתף גם ח"כ מוחמד מיעארי שיבר בגנות המלך חוסיין, וראש אגודת העתונאים הערבים אדזאן אבו־עיאש, שאמר כי סגירת משרדי אש"ף בירדן נעשתה בתאום עם ישראל וארה"ב. גם נציגי איגודים מקצועיים ונציגי הסטודנטים מהשטחים גינו בדבריהם את צעדה של ירדן.

הם קראו לאחדות שורות במגמה הפלשתינאית. בכינוס הופיע ד"ר ריאד אגא מהנהלת המכללה המוסלמית, פאיז קוסמה מחברון, אחיו של פאהד קואסמה שהיה ראש עיריית חברון ונרצח ברבת־עמון.

סופר "דבר" מציין, שפעילות המחאה נגד ירדן בשטחים היא מצומצמת ואוהדי ה"פתח" נוקטים לשון זהירה, ככל הנראה מתוך ציפיה לתגובות הרשמיות של ערפאת ושל הוועד הפועל של אש"ף.

רוב הפעילות עד כה היתה של אנשים המזוהים כבעלי עמדות רדיקאליות ולא של האישים המרכזיים בגדה ובעזה.

שערים לשוק חברון

הממשל הישראלי בחברון התקין אתמול שערי ברזל בכניסות לסמטאות השוק (הקסבה) של חברון. השערים נועדו להקל על חסימת האיזור במקרה של פיגועים. כמה מסוחרי המקום הביעו חשש שהשערים ירתיעו לקוחות, אולם מקורות בטחוניים הטעימו שהשערים יהיו פתוחים, ללא שמירה, והם יסגרו רק במקרה של תקלה.

שביתת שבת ב"אל־מיתאק"

עתונאי העתון הערבי "אל־מיתאק" קיימו אתמול שביתת שבת במערכת העתון במחאה על הודעת משרד הפנים שהוא עומד לשלול את רשיון העתון.

האיגוד הארצי של עתונאי ישראל ידון היום בבקשת "אל מיתאק" לסייע לו במאבקו.

מחברון נמסר אמש על מעצרו של ראש אגודת הסטודנטים של המכללה המקומית. הוא חשוד שאירגן את ההפגנה נגד המלך חוסיין בשבת האחרונה, שבה שרפו הסטודנטים בובה בדמותו של המלך הירדני.

חוסיין מביע תמיכתו בתושבי השטחים

עמאן (רויטר). – המלך חוסיין הביע אתמול את תמיכתו בפלשתינאים תושבי השטחים המוחזקים, למרות חילוקי הדעות שיש לו עם אש"ף. "אנו נוסיף לפעול לצד העם הפלשתינאי לשמירתן של האדמות, בלא שים לב להבדלי עמדות ויעדים שבינינו לבין מנהיגים אחדים באש"ף", הוא אמר אמש במושב הפתיחה של ועידת אזרחי ירדן המתפרנסים בחו"ל.

צויין שלאחרונה מתחו דוברים של אש"ף ביקורת על המדיניות הירדנית כלפי תושבי השטחים, בה הם רואים נסיון ירדני לבנות הנהגה חלופית לאש"ף.

סמנכ"ל משרד הרווחה בדיון בוועדת העבודה:

פתח המילוט בלשכה במגדל־העמק סתום לכן לא יכלה אמי לווין לברוח מרוצחה

מאת אהרן גבע, סופר "דבר"

פתח המילוט, שהיה קיים פעם בלשכת שירותי הרווחה במגדל־העמק, נסתם לפני כמה שנים, ולכן לא הצליחה העובדת הסוציאלית אמי לווין להימלט מרוצחה – כך טען אתמול סמנכ"ל משרד העבודה והרווחה, ד"ר יצחק בריק, בדיון שנערך בוועדת העבודה של הכנסת.

בריק הזכיר, כי בשנות ה־70 היה גל של אלימות בלשכות הסוציאליות, והותקנו בהן אמצעי בטחון שונים. כאשר נרגע גל האלימות בוטלו אמצעי הבטחון. סורגים הוסרו ופתחי מילוט נסתמו. בלשכה במגדל־העמק נוסתם פתח המילוט בארון.

בריק אמר, כי בשנת החודשים האחרונים שוב יש עליה באלימות נגד עובדי ציבור, אך עוד מוקדם לקבוע שחזר גל חדש של אלימות.

עובדות סוציאליות ממגדל־העמק סיפרו, שעם פתיחת הלשכה מחדש, ביום א', שוב היתה בה תקרית אלימה: גבר שיכור נעירום למתנה. פרץ ללשכה ושבר טלפונים ושמשות. המתפרע נבלם ללשכה כשהשוטר המוצב בה עזב לכמה דקות את משמרתו.

העובדות הסוציאליות אמרו לחברי הוועידה, כי חלק ניכר ממקרי האלימות נובע ממסכסוכי משפחה, כאשר בית־המשפט מבקש, לדוגמה, את חוות־הדעת של העובדת הסוציאלית כדי להכריע בשאלה אצל מי יישאר הילד אם בני הזוג יתגרשו.

[illegible] לפני זמן מה מנהל שירותי הרווחה [illegible] שהיה בטיפול בבית־חולים פסיכיאטרי ושוחרר בליווי העירה "עלול להיות אלים אם אין נותנים לו את מבוקשו". אולם מ"מ ראש שירותי בריאות הנפש במשרד הבריאות ד"ר ריקארדו כאסטר, אמר בדיון, כי חולי נפש אינם אלימים בדרך כלל וכי אין דיווחים על אלימות מן המרפאות לבריאות הנפש.

מדוע אין חוק נגד עודף פיאות נכריות

מאת אהרן גבע, סופר "דבר"

על גבר לבוש בגדי נשים המסתובב בירושלים ועל ראשו ארבע פיאות נכריות, סיפר אתמול לוועדת העבודה של הכנסת ד"ר בראל, פסיכיאטר במחוז ירושלים.

ד"ר בראל סיפר, כי מדי פעם באה המשטרה ועוצרת את האיש, כי הוא מהווה מטרד, ואחר־כך היא מעבירה אותו לבית־חולים פסיכיאטרי. בית־החולים משחרר אותו, כי אין הוא חולה, ומפנה אותו ללשכה הסוציאלית. אולם בלשכה אין יודעים מה לעשות בו, ושולחים אותו בחזרה לרחוב, חוזר חלילה.

אם אין פרנסה לא צריך בטחון – צעקו מתיישבי מרגליות ותקפו גדר־המערכת

חברי המושב, הדורשים את הכספים שצברו בארגון הקניות – נעלו השערים, השתוללו והתנגשו עם המשטרה ● גם חברי שאר ישוב מאיימים לנטוש המושב

מאת סופר "דבר" בצפון

חברי מושב מרגליות שבצפון קיימו אתמול הפגנה אלימה על הדרך המערכתית שעל גבול הצפון. הדף צעקותם: "אם אין פרנסה, אנחנו לא צריכים בטחון" – פרצו תושבי מרגליות אל עבר גדר הגבול, ובעזרת מספרי תיל החלו לחתוך את הגדר ולפגוע בציוד הבטחוני.

כוח גדול של שוטרים ניסה לבלום את ההתפרעות, אבל חברי המושב תקפו גם קציני משטרה, קיללו והיכו אותם. אחדים מחברי המושב נעצרו ואז החלו אחרים לטלטל את הניידת שהובילה את העצורים. [illegible] של המושב פגע ברכב משטרה.

חברי מרגליות המשיכו את הפגנתם בנעילת שערי המושב ובהשבתת כל העבודות בו. הם מוחים על שאין מעבירים לרשותם 1.5 מיליון דולאר שצברו לזכותם בארגון הקניות של מושבי הגליל. ארגון זה התמוטט, כזכור, ואיננו יכול לעמוד בהתחייבויותיו הכספיות.

מזכיר המושב משה צוהר, אמר אתמול: "אנחנו בין המושבים הבודדים שלא הסתבכו בהשקעות פרועות, עשינו מה שאמרו לנו, חסכנו וצברנו כסף לחידוש להקמת מבילות שעליהן פרנסתנו היחידה. היום מענישים אותנו כי היינו בסדר. איפה הצדק?" מזכיר המושב הוסיף כי אם לא יקבלו החברים את הכסף [illegible] המושב [illegible].

יו"ר [illegible], אמר כי הוא [illegible] על ההתפרצות האלימה של חברי המושב בהפגנה אולם: "לאנשים לא היה כה להפסיד. זה [illegible], אבל אנחנו לא יכולים [illegible]".

בארגון הקניות שוקדת ההנהלה הממונה על תכנית הבראה. המנהל הכללי [illegible], אמר כי נעשו כל המאמצים לעזור לחברי מרגליות. [illegible] אולם, עד שלא תיקלט תכנית ההבראה לא יוכלו להשיב למרגליות את כספם. "בשלב זה הם אחד הגושים שלנו ובאלה יש רבים", אמר קורץ.

שאר־ישוב יעזבו

חברי מושב שאר־ישוב שעל גבול הצפון, הודיעו אתמול כי בעוד 14 יום יעזבו את המושב עקב מצבם הכלכלי הקשה. הם יעברו לדירות במרכז הארץ.

יו"ר ועד המושב אלברט אלפסי, אמר כי אגודת המושב חייבת 2 מיליון דולאר לגופים שונים, ועקב כך נסגרו כל קווי האשראי ושותקו כל העבודות במשק, כולל אלה החקלאיות, שבריווחיהן חיים חברי המושב. משכורותיהם של עובדי החוץ במושב לא שולמו כבר שלושה חודשים.

לא מצליחים לפרנס משפחה – טוענים רס"רים הנאשמים בגניבת מזון מבסיסם

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

כמה נגדים ובעלי דרגות חוגרות בחיל־האוויר נאשמים בגניבת מזון מהיחידה שבה הם משרתים. אחדים מהנאשמים טוענים להגנתם כי הגניבות נעשו בגלל שכרם הנמוך, שאינו מאפשר להם לפרנס משפחה. הנושא נדון בבית־המשפט הצבאי המחוזי.

החקירה החלה בחודש יוני 85, בעקבות מידע שהגיע למשטרה הצבאית החוקרת, ממנו עלה שמזון מבסיס גדול של חיל־האוויר במרכז הארץ יצא ברכב פרטי לבתיהם של הנגדים ואנשי הבסיס. בין פריטי המזון נכללו גבינות, ירקות, אורז ושמן.

במהלך החקירה הוכח, כי במשך יותר משנה גנבו במשותף ארבעה רס"רים מזון מהיחידה לבתיהם, בכמויות גדולות ובאופן קבוע. את המזון קיבלו מסגן מפקד אגף התזונה בבסיס ומשני נגדים המשרתים במטבח היחידה ובמטבחי קצינים.

אחד מן הרס"רים אמר להגנתו, כי בכל פעם הוא גנב שתי [illegible] מלאות בירקות ובננות, משום שמצבו הכלכלי בבית קשה מאוד. המזון שהוצא מרשות הצבא היה מיועד לילדיו. הרס"ר, אב לארבעה שאשתו נמצאת בחודשי הריונה המתקדמים, משתכר 630 ש"ח בחודש.

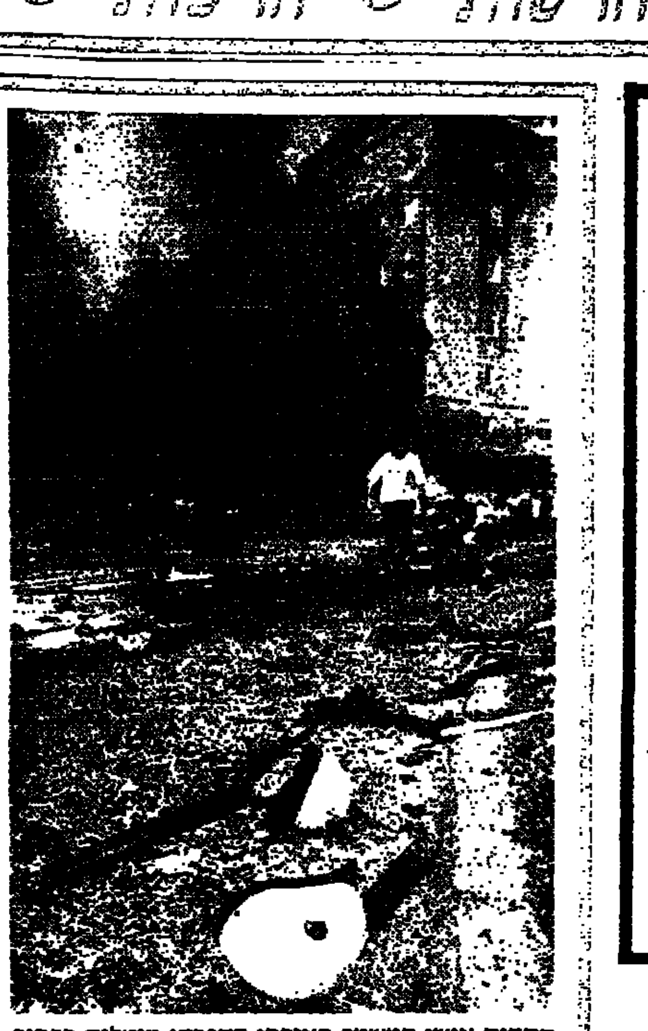

קסדות אנשי המשמר האזרחי הספרדי מוטלות ברחוב במאדריד בעקבות התפוצצות מטען חבלה באוטובוס שבו נסעו, שגרם למות שמונה מהם ולפציעתם של למעלה מ־40. חוקרי המשטרה סבורים, כי הפיגוע היה מעשה ידיהם של אנשי המחתרת הבאסקית הבדלנית "אטא". (צילום: א.פ.)

ארנס עשוי לבוא החודש לדיון בארה"ב על הפרשות

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – השר משה ארנס עשוי להגיע החודש לוואשינגטון, לשיחות עם בכירי ממשל רייגן בנסיון לטיהור האווירה שהשתררה ביחסי שתי המדינות בעקבות פרשת פולארד, [illegible] ודומותיהן. ארנס מיודד עם שר החוץ ג'ורג' שולץ ועם שר המשפטים אדווין מיז, שכיהן כיועצו הבכיר של רייגן בעת כהונת ארנס כשגריר ישראל בוואשינגטון.

צוות פקידים ופרקליטים מישראל לא הצליח להסדיר בחודש שעבר את כללי התשאול של אל"מ אביעם סלע, בפרשת פולארד. מועד גזירת דינו של פולארד טרם נקבע, אך מקורות משפטיים אמרו אתמול, כי אין הכרח שיידחה עד לסתיו וכי בהתראה של שבוע או שבועיים יוכל השופט אוברי רובינסון לגזור את דינו של מי שהודה בריגול למען ישראל.

פקיד בממשל, שסירב לאשר כי צפוי ביקור ארנס, ציין, כי בביקור כזה יהיה טעם רק אם יוכל ארנס להבהיר, כי הפעם אין ישראל מעלימה פרטים הקשורים בפרשת פולארד, כפי שהועלמה מעורבות סלע מצוות התשאול האמריקאי שפעל בארץ אשתקד בעקבות ביקור ארנס לשיחות עם שולץ.

סגן הנשיא ג'ורג' בוש מקווה, כי בביקורו בארץ בעוד כשבועיים יוכל להחתים את ישראל ומצרים על נוסח שטר הבוררות במחלוקת טאבה, דיווח אתמול עלון החדשות "מידל איסט פוליסי סרווי". מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר דן אתמול בסוגיית טאבה. בשיחותיו במועצה לבטחון לאומי ובסטייט דיפרטמנט שיימשכו גם היום, יתכן שהתקדמות במחלוקת על טאבה תביא לחידוש כוונתו של ראש־הממשלה שמעון פרס לבקר בוואשינגטון, ביקור שבוטל בחודש שעבר. אך קביעת מועד לביקור פרס בספטמבר מותנית גם בלוח הזמנים של הנשיא רייגן בשובו מחופשתו בקליפורניה ובהתפתחויות הפנימיות בישראל.

רשמית: הסתיימה שביתת עובדי "אל־על" בניו־יורק

מאת סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שביתת עובדי "אל־על" בניו־יורק, שארכה למעלה משנתיים, הסתיימה אתמול רשמית. הנהלת החברה והשובתים קיבלו מבית המשפט, המפקח על "אל־על" בהיותה חברה בפירוק, אישור להסכם ביניהם, שהושג בעקבות מאמצי נספח העבודה בשגרירות ישראל, דני בלוך, ושליח ראש־הממשלה שמעון פרס, עמוס ערן, למנוע קרע בין ישראל לבין תנועת העבודה האמריקאית, שתמכה בנציגי השובתים.

ראש ממשלת בריטניה מרגארט תאצ'ר מקדמת את פני שר החוץ של ברה"מ אדוארד שווארנדזה בפתח מעונה הרשמי ברחוב דאונינג מספר 10 בלונדון. זהו ביקורו הראשון של שר חוץ סובייטי בבריטניה בעשר השנים האחרונות. עם הגיעו אמר שווארנדזה לכתבים, כי במוקד שיחותיו תעמוד בעיית הפיקוח על הנשק הגרעיני. "מבחינתנו חשוב מאוד לקבל מידע ברור ומפורש על העמדה הבריטית בנושא זה", הוא אמר. בתום פגישתם אמרו פקידים בריטיים, כי תאצ'ר "קיבלה בחום" הזמנה סובייטית לביקור גומלין. (צילום: א.פ.)

טד מאן: עד כה לא נגרם נזק הסברתי לישראל בגלל הפרשיות בארה"ב

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

עד כה לא נגרם נזק משמעותי לישראל בדעת הקהל האמריקאית בעקבות פרשת פולארד והפרשיות שבאו אחריה, אך אם גילויים אלה יימשכו המצב עלול בהחלט להשתנות.

כך אמר אתמול נשיא הקונגרס היהודי האמריקאי טד מאן, שהגיע השבוע לארץ לדיאלוג השנתי הישראלי־אמריקאי ה־22, הנערך במכון ואן־ליר בירושלים והמוקדש הפעם לנושא: "הקצנה בארה"ב ובישראל – השלכות ותחזיות".

מאן תקף בחריפות את ההדלפות האחרונות במשרד המשפטים האמריקאי בקשר ל[illegible] ולנושאים אחרים ואמר, כי הן בלתי־נסבלות ואף גונו על־ידי גורמים בממשל אחרים.

בהתייחסו לפרשת השב"כ אמר טד מאן, כי שלטון החוק מחייב שיתקיים חקירה כדי לקבוע את מידת האחריות בכל הרמות.

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 2) התשמ"ו – 1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1985 (1), אנו מצווים לאמור:

1. בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למספוא) (מס' 2) התשמ"ו – 1986 (2) בסעיף 2, במקום "תוספת סויה 44% ולבן 330" יבוא "תוספת סויה 44% ולבן 373".
2. תחילתו של צו זה ביום [illegible] ח' תמוז התשמ"ו (15 ביולי 1986).

משה ניסים, שר האוצר
אריה נחמקין, שר החקלאות

המועצה הדתית [illegible]
אזור עמק הירדן
דאר נע עמק הירדן
טלפון: 51430, 51421 (067)
פרסום נשואין

1. בנוח חנן בן אברהם (רווק) באר שבע, בן־שלום ורד בת יגאל (רווקה) קבוצת כנרת.
2. אלקיים אליהו בן נסים (רווק) חיפה – בית זרע, אשרת זהבית בת עמוס (רווקה) בית זרע.
3. ועזרא מיכאל בן ברוך (רווק) עין גב, ברמאיר סמדר בת אברהם (רווקה) בית שאן.
4. רבניק ברוך בן יצחק (רווק) יבנאל – רמת גן, קדוק חגית בת שלמה (רווקה) [illegible] – רמת גן.
5. לוביס יוסף בן יצחק (גרוש) עין גב, אפלבוים אנה בת ברנרד (רווקה) [illegible] – עין גב.
6. של רפאל בן חנן (גרוש) דגניה א', בן־יעקב מירה בת יוסף (רווקה) דגניה א'.
7. מלכה גד בן יעקב (רווק) קבוצת כנרת, לידן (ליפשיץ) סמדר בת ישעיה (רווקה) קרית ים.
8. בקשי אורי בן עזרא (רווק) אשדות יעקב איחוד, חיון כרים בת יעקב (רווקה) אשדות יעקב איחוד.
9. שיים אברהם בן ראובן (רווק) ירושלים – [illegible], גיפס הדי בת אשר (רווקה) חולון.
10. קיקס משה בן חוד (רווק) קבוצת כנרת, שלום יעל בת אליהו (רווקה) חיפה.
11. הכהן שלמה בן אברהם (רווק) דגניה ב', רת סיון בת מאיר (רווקה) דגניה ב'.
12. רימלנר אבא בן יוסף (אלמן) פולין – אשדות יעקב איחוד, [illegible] לילה רידונסקי (אלמנה) צרפת – אפיקים.
13. דביר [illegible] בן אליאס סקלארו (גרוש) ארגנטינה – דגניה ב', דביר רבקה בת [illegible] (גרושה) דגניה ב'.

דבר אחר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה
טל: 668185, 664690

הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה–1965.

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה הכרמל הוגשה על ידי דנר את סיקו בקשה להקלה בגוש 11227 חלקה 98 ברחוב איזור תעשיה, [illegible] הבקשה 5/545/א. [illegible] תוספת [illegible] למבנה העשוי ב־6% מעל אחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות ראשונה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

עקביה שלמה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מבנהרים למרפאה בקומת קרקע ברחוב לכיש מס' 4 גוש 6952 חלקה 56 תיק בנין 4/309-004.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, רח' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וכלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

[illegible]
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

ירידות בכל ענפי הבורסה

מאת שמואל הימלבלום

ירידות שערים בכל הסקטורים בבורסה, הירידות ההצעים בלטה בבנקאיות, כתופעות וגם באג"ח שנהנו עד לאחרונה מיציבות ופעילות הזיבה. נפח ההצעים אינו גדול בהשוואה לפעילות הבורסאית הרגילה, די גם בנפח הצעים בינוני ע"מ לגרום לירידות שערים וחוסר עניין מוחלט הגובל בשיעמום. בעמדת המוכרים הנוכחיים מצויות גם חלק מקרנות הנאמנות. סביר להניח שמטרת מנהלי הקרנות הינה להוריד את רמת השוק ע"מ ליצור רמה אטרקטיבית מעניינת לרכישת סחורה בעתיד הקרוב. ספק אם מנהלי הקרנות לוקחים בחשבון אפשרות עתידית של שטפון פדיונות ופדיונות בקרנות עצמן, גל כזה במידה ויתקיים עשוי "לגבור" את הבורסה לתקופה ארוכה למדי, ולהשרות אווירת נכאים כללית בשוק.

הפדיונות בקרנות הנאמנות עדיין מצומצמים למדי בהיקפם הכספי. במידה ושוק האג"ח ימשיך בקפאונו הנוכחי עשויים להיות פדיונות ניכרים גם בקרנות הסולידיות הפעילות באג"ח.

כבר הבהרנו שענפי ההשקעה זוכים לפדיונות, להיכן הולך הכסף שיוצא מהשקעה בבורסה? נראה בעליל שהפדיונות הבורסאיים מנוצלים לצריכה שוטפת ומוצרי יבוא המגמה ארצה בשיטפון גובר והולך. חלק ניכר מהמשקיעים מעדיף כנראה מיקרוגל במטבח מאשר אג"ח בבנק. ברור שההליך הנוכחי מקשה על מדיניות הממשלה בתחום היבוא ומאזן התשלומים, מדיניות זו בשלב הנוכחי נראית – כעדר ללא רועה. כל התהליך תמוה ביותר בהתחשב שעל הממשלה ובנק ישראל מוטלת החובה לעודד את שוק ההון ע"מ למחזר כספים שלא יפנו לצריכה. כרגע כאשר התהליך במציאות הפוך מהרצוי, ולפיכך הוא עשוי לקבל תאוצה מוגברת במידה ולא יחול שינוי בשוק ההון במהרה.

המסחר בבנקאיות

תשואת המניות הבנקאיות נעה סביב 12% לערך, זוהי תשואה מעניינת למחפשים הגנה מפיחות אפשרי בעתיד, בצירוף ריבית באה על החזקתם. גם בתשואה זו אין הבנקאיות מעוררות עניין והן מצויות בתהליך שחיקה מתמיד ומחזורים מצומצמים. מניות המזרחי ע"ש ירדו 1% כלל סטוק ירדו 0.9% ומניות פועלים ע"ש עלו 0.4%. ראוי לציין שחוסר העניין בסקטור הבנקאיות אף שהוא משקף אי חשש מפיחות, אינו הגיוני, ותמוה לפיכך היכן מצויות הקרנות הסולידיות שיכולות להשקיע באג"ח חלק מנכסיהן.

פעילות גדולה בטבע

חברת טבע פירסמה דו"ח כספי סביר בלווי חלוקת דיבידנד כספי ומניות הטבה נאים ביותר. שלשום סופק ביקוש ענק במניות טבע תוך מחזור כספי של 417,000 ש.ח. הביקוש סופק ללא שינוי בשער המניה. קשה לקבוע אם ביקוש זה הינו יזום מלכתחילה ע"ב שיסופק ב.ט. בשער ולא יתבצע במסגרת עיסקה מחוץ לבורסה. בכל מקרה הפעילות הערנית במניות טבע הגיעה לאחר קיפאון ארוך ומייגע במניות החברה שנסחרו בחוסר עניין בולט עד לפני כשבוע.

בורסה עייפה

פעילי השוק והמקורבים מצויים בעייפות כלפי המתרחש בבורסה. עייפות זו מוצאת ביטויה בחוסר נכונות לקלוט הצעים מיקריים וקטנים ביותר, בשוק נוצר מצב מגוחך למדי שבו שווי שוק של חברה מסויימת עשוי לרדת 10% אל מול הצע של 5380 לערך.

פעילות "מהודרה" באליאנס והמן

מניות המן ואליאנס נהנות באחרונה מעודפי ביקוש ניכרים ומרישום שערן כקונים בלבד או לחלופין בעליות שער של עד 10%. להזכירנו מניית המן עלתה בחודש יוני ב-96% בחודש אחד פלא בלתי מוסבר בעינינו. מדוע המן ממשיכה במירוץ כלפי מעלה כאשר מדובר בחברה בינונית לגמרי. נראה שמניית המזהרה מוחזקת אצל בעלי השליטה והמעט המצוי למסחר משמש בסיס לפעילות ספקולטיבית. צריך לקוות שהנהלת הבורסה תדאג למיתון הפעילות המהורה בהמן, שעדיין לא מצאה שווה אורניום באמתחתה... מניות אליאנס מאידך נהנות משמועות אודות אפשרות מחיקתן מהמסחר ע"י רכישת כל כמות המניות המצויה למסחר. גם אליאנס אינו מפעל המצוי בגדר מציאה והפעילות בו מהורה עוד יותר מבחברה המן. אתמול עלו מניות המן 5% תוך רישום שערן קונים בלבד ומניות אליאנס עלו 10%. היום המשיכו מניות המן במגמת עודפי ביקוש ועליית שערים.

שינויי שער במבחר

מניות פולגת 0.4 ירדו 3% בהיצע 3294 ע.נ. ובמחזור 2208 ע.נ. מניות דובק ירדו 2.3% תוך היצע 817 ע.נ. ובמחזור 783 ע.נ. פ.י.ב. המשיכו בשחיקה הכמעט קבועה וירדו 2.5% בהיצע 4197 ע.נ. ובמחזור 2756 ע.נ. בינלאומי נשחקו 1.4% נוספים בהיצע 3013 ע.נ. ובמחזור 1716 ע.נ. גולדפרוסט 5 ירדו 10% ומניות ע"ש ירדו 4%. מניות פיתוח משכנתאות ירדו 8.3% בהיצע בינוני של 1456 ע.נ. ובמחזור 919 ע.נ. קופסאות פח ירדו 2% בהיצע 2153 ע.נ. ובמחזור מצומצם של 740 ע.נ. המעיד על נסיגת המוכרים מהיצע. הסנה ירדו 4.2%, מניות דלק נשחקו ב-2.5% ובמחזור קטן של 1784 ע.נ. איפי ירדו 2% בהיצע 4530 ע.נ. ובמחזור 3984 ע.נ. מניות פויכטונגר שזכו לטיפוח שערים באחרונה ירדו 7% בהיצע 1213 ע.נ. ובמחזור 700 ע.נ. בלבד. אין ספק שחלק מכמות ההצעים הוזרם ע"י קרנות הנאמנות שהפגינו חוסר רצון בולט במהלך המסחר לרכוש סחורה, דוגמא מוחשית הינה מניית נכסים ובנין שירדה 6.1% והיא כידוע "שייכת" לקרנות בנק לאומי. נכסי אזורים ירדו 6% במחזור היצע קטנטנים; העידוד היחיד ששאבו סוחרי הבורסה מהמסחר היה בעצם העובדה שלא נרשמו כמעט מוכרים בלבד, ובירידות שערים ניכרות נרכשה סחורה למרות הפגנת חוסר הרצון.

★ הכותב הינו יועץ השקעות

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ב. ש	17150	3.0	-100	-6	-140
הכשרת 0.1	1000	1518	-10	-1.0	-1875
הכשרת א 0.5	729	1279	-20	-2.7	-2953
הכשרת אפ 2	719	1105	-1	-.1	-17.0
כללי לא בהסדר	26650	60.0	-600	-2.2	-92.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אפס1	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3480	1716	-50	-1.4	-3013
פ.י.ב. 0.5	3765	2756	-95	-2.5	-4197

בנקים בהסדר ההצמדה

איידיבי רג 100.0	81400	304			-47.0
איידיבי ב 100.0	82200	4.0	+100	+.1	+5.0
איידיבי בכ א 2.0	507000				
אגוד ושה	61230	1.0	+29	+.1	+3.0
דיסקונט ב	104500	5.0	-1000	-1.0	-4.0
דיסקונט א	104900	50.0	-200	-.2	-50.0
דיסקונט שה ב	12321	50.0	-19	-.2	-50.0
המזרחי ש	33700	620	-300	-.9	-757
המזרחי ב	34200	29.0			+19.0
המזרחי שה 9	15400				
הפועלים בכב	117500		+3500	+3.1	+1.0
הפועלים ש	55600	240	+200	+.4	+529
הפועלים מ	55550	48.0			-38.0
כללי א 1.0	142200	2.0	-800	-.6	-3.0
כללי אפ 9	137500	1.0			-1.0
כללי שה 5	108000	1.0			-1.0
כללי שה 7	6880	7.0	-120	-1.7	-7.0
כלל בכוק 100.0	35250	1261	-349	-1.0	-2697
כללי שה 11	13549	154	-51	-.4	-165
מימון המזר 1.0	48770				
מימון המזר 5.0	25250				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	13600	19.0			-4.0
לאומי משכנתא' ש	4475	30.0	-20	-.4	-30.0
לאומי משכנתא' ב	4485	39.0	+20	+.5	+14.0
כרמל ש	4040	28.0	-2	-.1	-52.0
כרמל שה 1	3020		-61	-2.0	-15.0
בנין ב' 5.0	7150	.2			+.2
פת בסב ש	1260 תב	919	-114	-8.3	-1456
משכן ב ש	2200	250	+15	+.7	+262
עצמאות 0.1	6850	5.0	-50	-.7	-50.0
לפתוח מבכב ש	13300				
טפחות רג ש	12200	75.0	+200	+1.7	+57.0
טפחות שה 1	7900	11.0	+84	+1.1	+11.0
טפחות שה 2	4026	177	-10	-.3	-177
יעקור 1.0	1700	151	-59	-3.4	-32.0
יעקור 5.0	732	542	-33	-4.3	-1001
מרים 1.0	4790	288	+20	+.4	+98.0

מוסדות מימון

שלמון א ש	348	3141	-9	-2.5	-5783
החקלאות מבכב א	— לא נסחר				
החקלאות מבכב ג	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	5470	23.0	-30	-.6	-23.0
פתוח תעשיה מבכב	— לא נסחר				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר				
פת תעש בכ גג1	— לא נסחר				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	456	207	-6	-1.3	-384
תיירות בכ	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	12879	142	-100	-.8	-40.0
כלל ליסינג ב0.5	10400	150	-511	-4.7	-196
כלל ליסינג אג"ח1	11010	8.0	+130	+1.2	+99.0

ביטוח

אררט 0.1	860	212	+20	+2.4	+319
אררט א 0.5	438	2921	-22	-4.8	-2921
בכוח השנה 0.1	930	272			-14.0
בכוח השנה 0.5	292	1954			+522
הדר 1.0	310	2547	+10	+3.3	+6696
הדר 5.0	182.0	7764	-9.0	-4.7	-9564
הסנה ש	460	13002	-20	-4.2	-26757
הפניקס 0.1	645	400			-48.0
הפניקס 0.5	368	1300	-13	-3.4	-1700
המשמר-הראל 1.0	6930	39.0	-100	-1.4	-50.0
המשמר-הראל 5.0	2900	50.0	-50	-1.7	-50.0
מנורה 1.0	*7940	5.0	-10	-.1	-11.0
* ביצוע חלקי 66.60%					
מנורה 5.0	3286	20.0	+18	+.6	+9.0
סהר ג 1.0	4000	60.0	-200	-4.8	-60.0
סקוריטס 0.1	2350	980	-120	-4.9	-1150
צור ש	330	2710	-3	-.9	-1384
ציון החזקות 1.0	16450		-150	-.9	-9.0
ציון החזקות 5.0	4000	20.0			+39.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	4550				-175
אינטרגאמא 5.0	1080	119	-20	-1.8	-119
מאיר עזרא 1.0	4105	20.0	-2	-.1	-22.0
מאיר עזרא אפ 1	4350	15.0	-101	-2.3	-15.0
שתה 1.0	— הפסקת מסחר				
שתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	1065 תב	2531	-75	-6.6	-3036
קריסטל 1.0	7000 תב	178	-500	-6.7	-109
רפק 0.1	36000				-.2
רפק 0.5	9300 תב	25.0	-600	-6.1	-30.0
קוטרסל א 2.0	4830	641	-120	-2.4	-651
קוטרסל ב 10.0	3020	1186	-90	-2.9	-1581

שרותים

דלק ג ש	2790	1784	-70	-2.5	-4126
הראל 1.0	— הפסקת מסחר				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר				
ספנות הספקה 0.1	— הפסקת מסחר				
ספנות הספ' א0.5	— הפסקת מסחר				
קרור 0.1	— הפסקת מסחר				
קרור 1.0	— הפסקת מסחר				
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מוסכי ערובה 0.1	— הפסקת מסחר				
מוסכי ערובה 0.5	— הפסקת מסחר				
קנגמרקים 0.1	1740 תב	79.0	-101	-5.5	-219
קנגמרקים 0.5	1200 תב	569	-87	-6.8	-728
קופל 1.0	— הפסקת מסחר				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	11850	64.8			-35.5
גלי זהר 5.0	6500				+15.2
מלונות דן 1.0	3701	97.0			+21.0
מלונות דן 5.0	2630	30.0	-10	-.4	-92.0
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר				
כנם 1.0	2575				
מלונות ירדן 1.0	3345	170	-5	-.2	-69.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

רמה מיכון 1.0	3700	140	-100	-2.6	-171
ת.ל.ג. 1.0	14000	21.0			-21.0
יעבא 1.0	3769	13.0	+100	+2.7	+29.0
יעבא אפ 1	3400	37.0	+79	+2.4	+92.0
כלל מחשבים 1.0	9900	27.0			+24.0
מ.ל.ל. 1.0	12000	24.0	-400	-3.2	-14.0
מ.ל.ל. 5.0	4677	10.0			-75.0
כשוב מחשבים 1.0	2505	95.0			+16.0
ניקוב מחשבים 1.	8979	239	-1		-208
ניקוב מחשבים 5.	6830	150			-150
תים מחשבים 1.0	1700	522	-75	-4.2	-716
תים מחשב אפ 1	16700	10.0	-600	-3.5	-10.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר				
אורן בבנים 1.0	850	403			-203
אורן בבנים 5.0	379	681	+4	+1.1	+921
אזורים 1 ע"ח	600	4934			-1647
אילון 1.0	418	5208	-20	-4.6	-9715
אילון אפ 1	1600	1126	+30	+1.9	+1637
אל-רוב 1.0	3220 תב	350	-180	-5.3	-375
אבגנים 1.0	2400	57.0	-100	-4.0	-127
אפריקה 0.1שה	32450	55.0	-400	-1.2	-72.0
אפריקה 0.1שה	22350	241	-600	-2.6	-254
אפריקה אפ 5	14350	98.0	-600	-4.0	-251
ארזים 1.0	1960 תב	125	-140	-6.7	-361
ארלהן 1.0שה	2150 תב	195	-120	-5.3	-481
ארלהן 5שה	1197	466	-10	-.8	-111
בן-יקר גת 1.0	3140	40.0	-43	-1.4	-75.0
ברנוביץ 1.0	3200	106	-125	-3.8	-36.0
ברנוביץ 5.0	2000 תב	61.0	-115	-5.4	-132
דנקנר 1.0	3890	63.0			-63.0
דורקר 1.0	440	403	+9	+2.1	+59.0
דורקר 5.0	322	177	-1	-.3	-153
דורקר אפ 1	247	667	+5	+2.1	+363
דרעד 0.1	6150	16.0	+51	+.8	+4.0
דרעד 0.5	3820	56.0	-80	-2.1	-59.0
הכסלול 1.0	— הפסקת מסחר				
הכסלול 5.0	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2450 תב	2073	-160	-6.1	-3072
גב-ים 0.1	3800	167			+908
גב-ים 0.5	2249	54.0	-41	-1.8	-176
הנכרת היכוע 1.0	46900	306	-1000	-2.1	-339
יסטרו 0.1	2580	174	-60	-2.3	-347
ישראלום 1.0	1300	147			-40.0
ישרום 10.0	11820	36.0	-180	-1.5	-82.0
כהן פיתוח 1.0	6600	22.0	-150	-2.2	-25.0
כלל נדלן 0.1	350	5174	-14	-3.9	-13773
לומיר 1.0	3950	21.0	-200	-4.8	-21.0
לומיר 5.0	1500	20.0	-22	-1.5	-37.0
מ.ת.ב. 1.0	322 תב	2149	-28	-8.0	-5153
מאגרי בניה 1.0	503	1010	-6	-1.2	-1294
מאגרי בניה אפ1	380	600	-1	-.3	-350
מודיל בסון 1.0	— הפסקת מסחר				
כישאל 5.0	268	3294	-7	-2.6	-3461
מגרב 5.0	743	2530	-17	-2.2	-2673
מר-לב 1.0	491	265			-105
לרינשטין 1.0	394	274	-21	-5.1	-414
לרינשטין 5.0	110.0	12332			+9477
ליפשיץ 1.0	1187	250	-43	-3.5	-509
ליפשיץ 5.0	562	615			-65.0
נאות אביב 0.5	5000	82.0	-50	-1.0	-239
נכסי אזורים 1.0	630 תב	722	-40	-6.0	-1384
סהר החזקות 1.0	10200 תב	5.0	-616	-5.7	-50.0
סהר החזקות 5.0	7001 תב	30.0	-727	-9.4	-52.0
סתף 1.0	3859	38.0	+180	+4.9	+26.0
סתף 5.0	2646 קן		+126	+5.0	+71.0
עמר וסלע 1.0	701	630	+13	+1.9	+396
עוד 3.0	— הפסקת מסחר				
קוסריה 0.1	1650	340			+267
קוסריה 0.5	757 תב	58.0	-43	-5.4	-1383
רובינזון 1.0	2750 תב	923	-250	-6.3	-947
רובינזון 5.0	1990	150			+7.0
רסקו בבנל'	6900	55.0			-66.0
רסקו רג	6840	201			-191

חקלאות

כסעי הדר 0.1	2750	251	-37	-1.3	-415
כסעי הדר 0.5	1935	590	-30	-1.5	-1102
מהדרין 0.1	6710	155			-103
נכסי הדרים 1.0	1060	1051	-40	-3.6	-1524
פרי ארד 0.5	2580	75.0	-20	-.8	-575
כנ-הר 5.0	16201	133	-399	-2.4	-105

תעשייה

מזון וטבק

אבאב 1.0	1405	235	+45	+3.3	+350
גולדפרוסט 1.0	2800 תב	196	-200	-6.7	-1112
גולדפרוסט 5.0	1719 תב	643	-191	-10.0	-1763
גולדפרוסט אפ 1	1516	75.0			-269
דובק בב ש	3470	763	-80	-2.3	-817
דובק בב ב	3430	466	-70	-2.0	-456
זגלובל 1.0	1065	50.0			+50.0
זגלובל 5.0	715				
פרי-זה 1.0	1860 תב	591	-101	-5.2	-1400
פרי-זה 5.0	1472 תב	94.0	-98	-6.2	-95.0
כסכר בירה 1.0	14771 תב	79.0	-800	-5.1	-68.0
כסכר בירה 5.0	10450 כו		-550	-5.0	-101
יצהר 1.0	1670	9.0	+15	+.9	+9.0
יצהר א 5.0	918	100	-2	-.2	-300
בן 1.0	9300	1.0	-50	-.5	-19.0
בן 5.0	4550	20.0	-200	-4.2	-20.0
כנברקב 1.0	7650	12.0			-12.0
עלית 0.1	12700	55.0	-300	-2.3	-37.0
עסיס ב 0.5	34600	17.0	-100	-.3	-2.0
שלמה אגבל 1.0	2100	71.0	-5	-.2	-46.0
שמן מבוב ש	6650	64.0	-250	-3.6	-269

טקסטיל והלבשה

אדמר 1.0	795 תב	1573	-55	-6.5	-2106
אופים 5.0	851	505			+97.0
אופנת ברוך 1.0	2520	150	-80	-3.1	-198
אופנת ברוך 5.0	1570	55.0	-40	-2.5	-152
אתגן 1.0	— הפסקת מסחר				
אתגן אפ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	11500	44.0	-500	-4.2	-52.0
דלתא-גליל 1.0	— הפסקת מסחר				
דלתא-גליל א 3.0	— הפסקת מסחר				
כשורות מאוחד 1.	1685				
כשורות מאוחד 5.	860				+140
כשורות אפ 1	655				
ויזלגו 1.0	3750	100			+31.0
ויזלגו 5.0	2420	250	-80	-3.2	-170
ווריגון 1.0	4180	14.0	-160	-3.7	-117
זיקית 1.0	4050	177	-148	-3.5	-464
זיקית 5.0	3140	212	-130	-4.0	-568
טיב-טב 1.0	— הפסקת מסחר				
טיב-טב אפ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1850	53.1	-20	-1.1	-109
לודזיה 0.4	824	774			-75.0
ליבה 1.0	527	1051	-20	-3.7	-1604
מים גליקו 1.0	640 תב	657	-49	-7.1	-657
מקס 0.1	23000	14.0	-342	-1.5	-14.0
מקס 0.5	11000	113	-450	-3.9	-198
עיט 1.0	11100	20.0	-400	-3.5	-20.0
עיט 5.0	5460	135	-220	-3.9	-194
עמק 1.0	1712	108			-33.0
פולגת א 0.1	3090	529	-79	-2.5	-610
פולגת ב 0.4	1920	2208	-60	-3.0	-3294
פוליגון א 0.5	7700	46.0	-70	-.9	-168
פרגוד 1.0	1926				
גיבור סבריטה	11350	40.0	-400	-3.4	-60.0
תעש רוגוזין 1.0	3350	303	-150	-4.3	-387

מתכת ומוצריה

אלקטרון 5.0	2110	1186			+401
אורדן 10.0	9250	53.0			+12.0
אורדן 50.0	6000	4.0			-4.0
[illegible] 1.0	4570	90.0	-100	-2.1	-98.0
[illegible] 5.0	3110	16.0			-16.0
[illegible] ש	11220	21.0	-10	-.1	-21.0
[illegible] 1.0	7300	5.0	-200	-2.7	-56.0
[illegible] 5.0	4000 תב	265	-300	-7.0	-150
[illegible] 1.0	5600	55.4	-180	-3.1	-75.6
[illegible] 5.0	2837	14.9	-112	-3.8	-404
קופסאות פח 1.0	1120	740	-20	-1.8	-2153
קופסאות פח 5.0	640	325	-5	-.6	-1014
[illegible] 1.0	2340	306	+100	+4.5	+112
[illegible] 1.0	2059	377	-110	-5.0	-557
[illegible] 5.0	910	2347	-11	-1.2	-980
[illegible] אפ 3	605	587	-26	-4.1	-803
[illegible] 1.0	— הפסקת מסחר				
[illegible] אפ א	— הפסקת מסחר				
[illegible] 1.0	900	655	-22	-2.4	-379
[illegible] 5.0	470	795	-1	-2	-756
[illegible] 0.1	16260	17.0			+98.0
[illegible] 0.5	6101	135			+69.0
[illegible] 1.0	6500	70.0			+15.0
[illegible] 1.0	1110 תב	1184	-90	-7.5	-1756
[illegible] 5.0	630	437	-29	-4.4	-597
קליל 1.0	4275 תב	672	-475	-10.0	-675
קליל 5.0	2175 תב		-115	-5.0	-1250
[illegible] 5.0	2079		-20	-1.0	-63.0
תעשיות [illegible] 1.0	1194	575	+19	+1.6	+11.0
תעשיות [illegible] 5.0	540 תב	937	-40	-6.9	-1727

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 5.0	398000	17.0	-3100	-.8	-24.0
אלרון 0.1	7033	27.0			-21.0
אלרון 0.25 ש	2950	246	-140	-4.5	-361
אלרון 0.25 ב	3101	158			
אלקטרה 0.1	14490	5.0			-5.0
אלקטרה א 0.5	6440	186	-250	-3.7	-163
[illegible] 3.0	311000	11.0	-16000	-4.9	-12.0
[illegible] 0.02	27300	91.0			-40.0
[illegible]	2050	729	-70	-3.3	-1155
[illegible] 1.0	1970	538	-27	-1.4	-628
[illegible] 5.0	1280	265	-40	-3.0	-322
פויכטוונגר 1.0	2085 תב	700	-160	-7.1	-1213
פויכטוונגר 5.0	1190	750	-50	-4.0	-1006
[illegible] 1.0	2550	207			-62.0
[illegible] 5.0	1005	1100	-50	-4.7	-643
[illegible] 1.	4950	41.0	-50	-1.0	-41.0
[illegible] 5.	3150	15.0			-2.0
ת.א.ת. 1.0	4150	106			+53.0
ת.א.ת. 5.0	1540	177	-70	-4.4	-552
ת.א.ת. אפ 1	13402				
תדיראן 1.0	5410	20.0	-50	-.9	-20.0

מוצרי בניה

א.מ.כליל בניה 1.	785	3954	-16	-2.0	-4530
אלקיר 5.0	11233	256	+1		+169
אקרשטיין 1.0	1660	967	+60	+3.8	+2388
אקרשטיין 5.0	1180	391	-30	-2.5	-582
בטון הדיר 1.0	10600	.8			+.8
בטון הדיר 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-כהן בניה 1.0	1067 קן		+52	+5.0	+1283
בר-כהן בניה 5.0	392 תב	1093	+36	+10.1	+1393
[illegible] 1.0	7357	25.7	+269	+3.8	+21.9
[illegible] 5.0	2490	141			-66.0
ה.ח.ב. 1.0	900	279	-1	-.1	-241
ה.ח.ב. 5.0	585	170			+170
[illegible]	4600	400	+150	+3.4	+266
[illegible] 1	— לא נסחר				
[illegible] 5	12650				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	18600 תב	129	-1500	-7.5	-295
אליאנס ב 200.0	2485	906	-100	-3.9	-1157
גל תעשיות 1.0	10710 תב	184	-1190	-10.0	-239
גל תעשיות 5.0	5780	95.0	+50	+.9	+100
[illegible] 1.0	3328	125	+128	+4.0	+291
דשנים 1.0	— הפסקת מסחר				
דשנים 0.1	— הפסקת מסחר				
חיפה כימיקל 10.0	780	1656	-31	-3.8	-3006
טבע ש	49780	252			+130
טבע אפ 4	45000	16.0	-650	-1.4	-31.0
ליפסקי 1.0	1333	143	-65	-4.7	-245
ים המלח 0.1	14700	851	-200	-1.3	-910
פרוכימיים 10.0	517	8426	-22	-4.1	-23963
[illegible] 1.0	7700	23.0	-280	-3.5	-39.0
[illegible] 5.0	2550 תב	580	-170	-6.3	-914
[illegible] 1.0	3308	293.0	+100	+3.1	+118
נגו 1.0	8400 תב	152	-933	-10.0	-202
נגו 5.0	5490 תב	643	-610	-10.0	-676
[illegible] 1.0	6120				+100
ת.ג.ת. 1.0	4300	345	+100	+2.4	+273
ת.ג.ת. 5.0	3600 כן		-200	-5.0	-356
תגא 5.0	7601	251	-19	-.3	-7.0
פרוכארים 10.0	9200 תב	10.0	-600	-6.1	-30.0
הרי א 5.0	4000	430	-210	-5.0	-490

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	5149	14.0	-52	-1.0	-46.0
דפרון 5.0	2930 תב	12.0	-220	-7.0	-116
ח.נ.ן. 1.0	7959 תב	596	+1038	+15.0	+1011
יהה 1.0	3400				+12.0
לבידי אשקלון 1.	441	1279	+11	+2.6	+3688
לבידי אשקלון אפ1	709	350	-34	-4.6	-1074
[illegible] 0.5	22050 תב	45.0	-2450	-10.0	-50.0
[illegible] 10.0	196000	40.0	-5000	-2.5	-20.0

(המשך)

סקאנדיה 1.0	3000	305	-50	-1.6	-335
רים 0.1	4700	95.0	-100	-2.1	-95.0
רים 0.4	2400	211	-40	-1.6	-241
תעל ב 0.2	10640 תב	402	-1000	-8.6	-355

תעשיות שונות

אבדין 1.0	4000	420			+315
אבדין 5.0	2050	169	-30	-1.4	-240
המישה יוד 1.0	8310	62.0	-200	-2.4	-103
פולק 1.0שה	7198 תב	164	-880	-10.0	-395
פולק 5.0שה	4195 תב	184	-305	-6.8	-326

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6350	71.0	-150	-2.3	-171
כור בכ 1.0	4740000	.3	-60000	-1.3	-.3
כלל תעשיות 1.0	1260	5653	-30	-2.3	-5925
מאגרי טכנולוגיה	427 תב	6926	-32	-7.0	-13545

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמפא ש	4800	105	-94	-1.9	-29.0
איידיבי פתוח 2.0	3535	1789	-98	-2.5	-2431
אינקובה 0.1	1680	315	+80	+5.0	+234
אינקובה 0.5	791	806	-9	-1.1	-624
אלגד ש	6700	85.0	-140	-2.1	-123
אלגד ב	6620	22.0	-130	-1.9	-53.0
אלרן ש	2610	607	-85	-3.2	-939
אלרן ב	2700	155	+20	+.8	+285
אבישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
גחלת 1.0	1240 תב	275	-70	-5.3	-275
חברה לישראל 1.0	— הפסקת מסחר				
חברה לישראל 5.0	— הפסקת מסחר				
וולפסון 0.1	116000		-4000	-3.3	-4.1
וולפסון 1.0 ש	23000	49.0	-950	-4.0	-155
אמפא א 0.5	11900	33.0	-250	-2.1	-294
פועלים השק ש	5000	310	-160	-3.1	-671
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר				
דיסקונט השק ש	2110	2114	-50	-2.3	-3207
מזרחי השק ש	15800	7.0	-150	-.9	-26.0
מור השק אגח 124	10020				
חירון 1.0	1800	154			-127
חירון 5.0	664	1237	-24	-3.5	-1097
ישום השקעות בעמ	238	41107			-4691
יצוא ש	9580	186	-260	-2.6	-225
יהדן א 0.1	4057	424	-215	-5.0	-512
כלל ישראל 10.0	700 תב	5796	-50	-6.7	-3515
כלל ישראל 50.0	595	200	-5	-.8	-303
לנדיק 0.1	8697		-100	-1.1	-27.0
לנדיק 0.5	*2536	190	-134	-5.0	-421
* ביצוע חלקי 89.20%					
מגור 0.1	630	3651	+6	+1.0	+2200
מגור א 0.5	407	2966	-3	-.7	-1804
עוז השק ב 0.1	— הפסקת מסחר				
עוז השק ג 0.5	— הפסקת מסחר				
מז השק ש	5270 תב	355	-500	-8.7	-474
פמה א 0.1	9005	53.0	-445	-4.7	-76.0
פמה 0.5	4910	176	-40	-.8	-311
פריון ב 2.5	3173	687	-167	-5.0	-735

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	498 מז		-26	-5.0	-22650

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0	3850	457			-19.0
דלק חיפושים5.0	1729	189			-170
דלק נפט אפ 2	1070	3393			-2760
פז חיפושי נפט	12750	70.0	-300	-2.5	-92.0
סראויל 1.0	1943	257			-155
סראויל 5.0	930 תב	162	-50	-5.1	-531
י.ו.א.ל. 5.0	1435	636	-64	-4.3	-2293
מ.נ.ג. 1.0	3000	129			-162
מ.נ.ג. 5.0	1280	1335			+458
פטרויל ב 0.3	4199	534	+89	+2.2	+117
צפון אמר נפט 1.	255	1166			-951
צפון אמר נפט 5.	165.0	444			+1110
צפון אמר נפט אפ2	458	100	+10	+2.3	+61.0
נפטא ש	1865000	1.0			+2.0

נסחרות במט"ח

גזית ב	228				+10467

שערי מטבע חוץ ביום 14.7.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.004	1.47	1.54	1.47	1.53	1.46	1.53	1.4907	1.5093	1.4907	1.5093	1.4887	1.5074	1.4995
1 ליש"ט	-0.019	2.18	2.29	2.18	2.28	2.18	2.28	2.2197	2.2473	2.2182	2.2458	2.2163	2.2442	2.2305
1 מארק גרמני	-0.002	0.67	0.70	0.67	0.70	0.66	0.70	0.6807	0.6892	0.6808	0.6893	0.6800	0.6886	0.6845
1 פרנק צרפתי	—	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2120	0.2146	0.2120	0.2147	0.2117	0.2144	—
1 גילדן הולנדי	-0.002	0.60	0.62	0.59	0.62	0.59	0.62	0.6040	0.6115	0.6046	0.6122	0.6038	0.6114	0.6077
1 פרנק שוויצרי	-0.003	0.52	0.56	0.52	0.56	0.81	0.86	0.8321	0.8425	0.8328	0.8432	0.8324	0.8426	0.8372
1 כתר שבדי	-0.001	0.21	0.22	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2084	0.2110	0.2084	0.2110	0.2082	0.2109	0.2095
1 כתר נורבגי	-0.002	0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1947	0.1972	0.1950	0.1975	0.1956	0.1980	0.1962
1 כתר דני	-0.004	0.18	0.19	0.18	0.19	0.17	0.19	0.1821	0.1844	0.1821	0.1843	0.1821	0.1843	0.1832
1 מארק פיני	+0.002	0.29	0.30	0.28	0.30	0.28	0.30	0.2905	0.2941	0.2906	0.2942	0.2903	0.2940	0.2923
1 דולר קנדי	+0.003	1.07	1.12	1.06	1.11	1.06	1.11	1.0826	1.0961	1.0818	1.0953	1.0811	1.0947	1.0887
1 דולר אוסטרלי	+0.010	0.89	0.98	0.92	0.99	0.93	0.99	0.9555	0.9675	0.9564	0.9683	0.9557	0.9677	0.9626
1 ראנד דרא"פ	-0.010	0.44	0.48	0.34	0.57	0.35	0.49	0.5672	0.5743	0.5672	0.5743	0.5716	0.5788	0.5709
10 פרנקים בלגיים	-0.001	0.32	0.34	0.32	0.34	0.32	0.34	0.3286	0.3327	0.3307	0.3348	0.3308	0.3349	0.3326
10 שילינגים אוסטריים	-0.003	0.95	1.00	0.95	1.00	0.95	1.00	0.9675	0.9796	0.9683	0.9804	0.9673	0.9794	0.9737
1000 לירטות איטלקיות	-0.001	0.97	1.03	0.97	1.03	0.97	1.03	0.9921	1.0045	0.9921	1.0045	0.9911	1.0036	0.9980
100 ינים יפניים	-0.010	0.91	0.95	0.91	0.95	0.91	0.95	0.9248	0.9363	0.9256	0.9372	0.9241	0.9357	0.9299
1 דינר ירדני	+0.003	4.19	4.45	4.09	4.35	4.10	4.33	—	—	—	—	—	—	4.2541
10 לירות לבנוניות	-0.008	—	—	—	—	0.20	0.30	—	—	—	—	—	—	0.3657
1 לירה מצרית	+0.014	0.80	0.64	0.78	0.83	0.76	0.82	—	—	—	—	—	—	0.8112

דולר יציג: 1.4995 **דולר נוסעים:** 1.77 **דולר שחור:** 1.58–1.59

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה (100% הצמדה)		
ש4001	578860.0	
ש4002	535479.0	
ש4003	525302.0	
ש4004	525103.0	-6240.0
4.25% מלווה מדינה		
ק-301 תשואה 3.55%		
4101	303.5	-3.9
ק-302 תשואה 3.75%		
4102	118.0	-1.1
4103	116.4	-1.1
4104	112.7	-1.0
ק-311 תשואה 4.65%		
4201	100.5	-1.1
4202	96.6	-1.0
4203	96.6	-1.1
4204	95.2	-1.0
4205	91.3	-1.1
ק-321 תשואה 4.25%		
4301	110.6	-1.7
4302	105.3	-1.6
4303	104.4	-1.7
4304	102.7	-1.7
3% מלווה מדינה (פלוח)		
ק-201א תשואה 2.37%		
ש3601	53358.0	-46.0
ק-201ב תשואה 2.46%		
ש3602	30642.0	-44.0
ק-202א תשואה 2.35%		
ש3603	29163.0	-131.0
ק-202ב תשואה 2.42%		
3604	26153.0	-110.0
ק-203א תשואה 2.67%		
ש3605	23637.0	-82.0
ק-203ב תשואה 2.67%		
ש3606	22267.0	+12.0
ק-203ג תשואה 2.67%		
ש3607	20693.0	-93.0
ק-203 תשואה 2.20		
ש3608	19976.0	+11.0
ק-204 תשואה 2.72%		
ש3609	18606.0	-192.0
ש3610	16777.0	-177.0
ש3611	16204.0	-174.0
ש3612	15730.0	-172.0
ק-205 תשואה 2.60%		
ש3613	14861.0	-166.0
ש3614	14283.0	-164.0
ש3615	13451.0	-153.0
ש3616	12313.0	-142.0
ק-206 תשואה 2.58%		
ש3617	11624.0	+7.0
ש3618	11030.0	+6.0
ש3619	10150.0	+6.0
ק-207 תשואה 2.70%		
ש3620	9533.0	-103.0
ש3621	9055.0	-100.0
ש3622	8165.0	-91.0
ק-208 תשואה 2.67%		
ש3623	7678.0	+4.0
ש3624	7329.0	+4.0
ק-209 תשואה 2.65%		
ש3625	6612.0	+3.0
ש3626	6116.0	+3.0
ש3627	5787.0	+3.0
ק-210 תשואה 2.68%		
ש3628	5318.0	+3.0
ש3629	4983.0	+3.0
ש3630	4711.0	+3.0
ק-211 תשואה 2.70%		
ש3631	4323.0	+2.0
ש3632	4071.0	+2.0
ש3633	3845.0	+2.0
ק-212 תשואה 2.65%		
3634	3398.0	+2.0
ש3635	3213.0	+2.0
ש3636	3095.0	+2.0
ק-213 תשואה 2.72%		
ש3637	2893.0	+1.0
ש3638	2694.0	+2.0
ש3639	2516.0	+1.0
ק-214 תשואה 2.71%		
ש3640	2074.0	+1.0
ש3641	1798.0	+1.0
ק-215 תשואה 2.60%		
3642	1598.0	-31.0
ש3643	1386.0	-28.0
ק-216 תשואה 2.80%		
3644	1236.0	-16.0
3645	1114.0	-15.0
4.25% מלווה מדינה (פלוח)		
ק-341 תשואה 4.46%		
3626	96.8	
3627	94.9	
3628	91.6	+.1
3629	89.8	+.1
ק-251 תשואה 4.04%		
3701	899.8	+17.9
ק-252 תשואה 4.10%		
3702	685.9	-4.3
ק-253 תשואה 4.58%		
3703	587.4	-16.3
3704	518.5	-14.0
ק-261 תשואה 4.35%		
3751	277.4	-4.2
ק-262 תשואה 4.30%		
3752	108.6	-1.7
3753	107.4	-1.6
ק-263 תשואה 4.68%		
3754	94.5	
3755	90.9	
3756	87.7	
3757	83.9	
ק-271 תשואה 4.55%		
3901	101.9	-.3
3902	97.0	-.3
3903	96.2	-.3
3904	94.6	-.3
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3109	244400.0	
ש3110	244900.0	
ש3111	241000.0	
ש3112	234500.0	-1000.0
ש3113	237000.0	-1000.0
ש3114	230800.0	
ש3115	226000.0	-1000.0
ש3116	218500.0	-2000.0
ש3117	231000.0	+1200.0
ש3118	221000.0	
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	193000.0	
ש3202	194000.0	
ש3203	192500.0	+4000.0
ש3204	185400.0	+1000.0
ש3205	183000.0	+2000.0
ש3206	180300.0	+1000.0
ש3210	177000.0	+1000.0
ש3211	171400.0	-2100.0
ש3212	169500.0	-1900.0
ש3213	162800.0	+1000.0
ש3214	161000.0	
6%		
ש3501	159700.0	+1000.0
ש3502	157000.0	
ש3503	140500.0	
ש3504	139600.0	
ש3505	135715.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.10%		
ש3521	134916.0	+71.0
ש3524	122442.0	+65.0
ק-702 תשואה 2.80%		
ש3522	128179.0	-946.0
ש3523	121129.0	-948.0
ק-703 תשואה 2.65%		
ש3525	116966.0	-611.0
ש3526	118838.0	-640.0
ש3527	116471.0	-629.0
ש3528	113448.0	-644.0
ק-704 תשואה 2.95%		
ש3529	112604.0	-717.0
ש3530	109974.0	-702.0
ש3531	114556.0	-722.0
ש3532	111202.0	-702.0
ש3533	111038.0	-731.0
ש3534	104740.0	-694.0
ק-705 תשואה 2.22%		
ש3535	106517.0	+57.0
ש3539	100397.0	+54.0
ק-706 תשואה 2.29%		
ש3536	106247.0	+57.0
ש3537	106134.0	+57.0
ש3538	99900.0	+53.0
ש3540	99768.0	+54.0
ש3541	96402.0	+52.0
ש3542	96324.0	+51.0
ש3543	91636.0	+49.0
ק-707 תשואה 2.82%		
ש3544	90669.0	-419.0
ש3546	88451.0	-424.0
ש3547	88259.0	-425.0
ש3548	88162.0	-426.0
ש3550	83569.0	-414.0
ש3551	83251.0	-417.0
ק-708 תשואה 2.64%		
ש3545	88597.0	+49.0
ש3549	83718.0	+46.0
ש3552	76867.0	+42.0
ש3554	76744.0	+42.0
ש3555	76744.0	+42.0
ק-709 תשואה 2.69%		
ש3553	76358.0	+42.0
ש3571	66277.0	+37.0
ק-710 תשואה 2.98%		
ש3556	72493.0	-681.0
ש3558	72397.0	-701.0
ש3559	69838.0	-679.0
ש3560	66104.0	-660.0
ש3561	65923.0	-663.0
ק-711 תשואה 2.51%		
ש3557	73866.0	-58.0
ש3572	67225.0	-63.0
ק-712 תשואה 2.60%		
ש3573	66696.0	+32.0
ש3574	61502.0	+29.0
ש3577	64122.0	+35.0
ש3578	59243.0	+32.0
ק-713 תשואה 2.90%		
ש3575	60781.0	-495.0
ש3576	60615.0	-496.0
ש3579	58394.0	-468.0
ק-714 תשואה 2.68%		
ש3580	54704.0	+30.0
ש3581	49767.0	+27.0
ש3582	45913.0	+25.0
ש3583	42684.0	+23.0
ק-715 תשואה 2.95%		
ש3584	40258.0	-408.0
ש3585	38175.0	-397.0
ש3586	34574.0	-369.0
ש3588	34530.0	-376.0
ק-716 תשואה 2.60%		
ש3587	35081.0	+19.0
ש3591	31981.0	+18.0
ש3592	31946.0	+17.0
ש3593	31895.0	+17.0
ק-717 תשואה 2.86%		
ש3589	31625.0	-435.0
ש3594	30157.0	-425.0
ש3596	28826.0	-415.0
ש3597	28732.0	-416.0
ק-718 תשואה 2.97%		
ש3590	31385.0	-555.0
ש3595	29909.0	-543.0
8.25% מלווה אחרים (100% הצמדה)		
81 סד' 3	103.0	-1.0
ביטון 157	109.4	-.6
1 סד' 1	99.7	-.3
5% מלווה פיתוח ומדינה (בריבית צמודה)		
ק-101 תשואה 2.44%		
ש2001	130979.0	+71.0
ש2002	130630.0	+70.0
ק-102 תשואה 2.64%		
ש2003	125397.0	+69.0
ק-103 תשואה 3.00%		
ש2004	125351.0	-938.0
ק-104 תשואה 2.52%		
ש2005	118750.0	+64.0
ש2006	118634.0	+65.0
ש2007	116357.0	+63.0
ק-105 תשואה 2.70%		
ש2008	115185.0	+62.0
ש2012	112765.0	+62.0
ש2015	109892.0	+52.0
ק-106 תשואה 2.65%		
ש2009	116535.0	+64.0
ק-107 תשואה 3.05%		
ש2010	115079.0	-871.0
ש2011	112846.0	-856.0
ש2013	112753.0	-892.0
ש2014	109881.0	-875.0
ק-108 תשואה 3.10%		
ש2016	110471.0	-841.0
ש2018	111108.0	-848.0
ש2021	107525.0	-860.0
ק-109 תשואה 3.15%		
ש2017	106898.0	-917.0
ש2019	110085.0	-947.0
ש2020	106862.0	-920.0
ק-110 תשואה 2.67%		
ש2022	101640.0	+55.0
ק-111 תשואה 3.25%		
ש2023	101111.0	-1424.0
ק-112 תשואה 2.50%		
ש2024	95967.0	+52.0
ש2027	92590.0	+50.0
ש2031	85773.0	+47.0
ק-113 תשואה 2.65%		
ש2025	96226.0	+53.0
ש2026	95916.0	+52.0
ק-114 תשואה 2.09%		
ש2028	93972.0	+50.0
ש2030	89435.0	+47.0
ק-115 תשואה 3.00%		
ש2029	86985.0	-1314.0
ש2033	80063.0	-1293.0
ש2035	73490.0	-1228.0
ק-116 תשואה 1.73%		
ש2032	87932.0	+46.0
ש2034	83146.0	+43.0
ש2036	76400.0	+40.0
ק-117 תשואה 1.90%		
ש2037	71966.0	+37.0
ש2052	60557.0	+29.0
ק-118 תשואה 2.65%		
ש2038	71046.0	+39.0
ש2040	68426.0	+37.0
2051	64748.0	+31.0
ק-119 תשואה 3.04%		
ש2039	67269.0	-1257.0
ש2041	63669.0	-1223.0
ק-120 תשואה 2.10%		
ש2053	62484.0	+33.0
ק-121 תשואה 2.13%		
ש2054	57322.0	-1543.0
ש2056	53073.0	-1469.0
ש2058	48305.0	-1374.0
ש2060	44584.0	-1304.0
ק-122 תשואה 1.75%		
ש2055	58353.0	+30.0
ש2057	54043.0	+28.0
ש2059	49178.0	+26.0
ק-123א תשואה 2.00%		
ש2061	34075.0	-854.0
ק-123ב תשואה 1.10%		
ש2062	32146.0	-832.0
ק-123ג תשואה 1.06%		
ש2063	ב 30706.0	-898.0
ב 17	103.1	
ב 18	103.4	10/07
ב 19	102.1	
ב 20	102.0	
ב 21	102.2	
פדיון 21	103.0	07/07
ס 22	102.5	13/07
ס 23	96.0	13/07
ש24	94.0	
ש25	95.3	10/07
ש26	97.5	13/07
ש27	93.8	-1.2
ש28	94.0	+1.0
ש29	93.2	-1.0
ש30	100.0	
ש31	101.0	13/07
חית 15	89.7	22/06
32	97.3	
33	95.3	
2	94.9	10/07
34 מר"ג	103.0	+.2
אגרות חוב בלתי צמודות בעמ		
אמפל ב	100.0	01/07
וקם ס	87.7	01/07
ישראל 11	98.3	25/06
ישראל 12	98.3	25/06
ישראל 13	95.1	29/06
ישראל 14	95.7	26/06
מגיב 24	88.0	29/06
מגיב 25	88.0	25/06
מגיב 26	88.3	25/06
מגיב 28	88.8	01/07
מגיב 30	84.6	09/07
ה מישן 1	89.2	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.96%		
סד' 2501	155.2	+.3
סד' 2502	152.6	+.4
סד' 2503	147.7	+.3
ק-602 תשואה 5.38%		
סד' 2504	147.7	+.6
סד' 2505	142.1	+.6
ק-603 תשואה 5.80%		
סד' 2506	136.8	+.3
סד' 2507	132.0	+.3
ק-604 תשואה 3.90%		
סד' 2508	105.2	-.4
ישראדי-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.42%		
7001	245.8	+7.7
7002	238.3	+7.5
ק-902 תשואה 7.00%		
7003	224.0	+2.2
7004	213.6	+2.2
ק-903 תשואה 6.60%		
7005	202.1	+.6
ק-904 תשואה 7.60%		
7006	184.8	-1.2
ק-905 תשואה 7.70%		
7007	171.8	-1.1
7008	163.2	-1.1
ק-906 תשואה 7.10%		
7009	161.1	+2.4
ק-907 תשואה 7.30%		
7010	151.2	+1.9
ק-908 תשואה 7.75%		
7011	140.9	-1.9
7012	136.0	-1.8
ק-909 תשואה 7.40%		
7013	130.0	+.1
ק-910 תשואה 7.63%		
7014	112.3	-.5
ק-911 תשואה 7.38%		
7015	97.2	+.2
7016	96.6	+.2
7017	96.0	+.2
7018	95.8	+.3
7019	96.2	+.3
7020	96.0	+.3
7021	95.1	+.2
7022	94.8	+.3
ק-951 תשואה 7.75%		
7201	92.7	-1.5
7202	94.2	-1.5
7203	94.0	-1.5
7204	94.4	-1.6
7205	94.6	-1.5
גלבוע צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.47%		
ש6101	12270.0	-195.0
ק-802 תשואה 2.57%		
ש6102	7469.0	-119.0
ק-803 תשואה 2.40%		
ש6103	6767.0	+20.0
ק-804 תשואה 2.56%		
ש6104	6185.0	-55.0
ש6105	5865.0	-52.0
ק-805 תשואה 2.58%		
ש6106	5678.0	-32.0
ש6107	5468.0	-30.0
ק-806 תשואה 2.70%		
ש6108	3926.0	-7.0
ש6109	3733.0	-7.0
ש6110	3669.0	-7.0
ק-807 תשואה 2.87%		
ש6111	3045.0	-52.0
ש6112	2955.0	-51.0
ק-808 תשואה 2.70%		
ש6113	2038.0	+7.0
ק-821 תשואה 3.05%		
ש6151	816.5	-2.8
ש6152	781.7	-2.7
ק-822 תשואה 3.10%		
ש6153	677.1	+2.1
ש6154	665.2	+2.0
ק-823 תשואה 2.98%		
ש6155	434.5	-11.0
ק-824 תשואה 3.13%		
ש6156	350.8	+1.1
ק-825 תשואה 3.04%		
ש6157	262.4	+.7
ש6158	248.7	+.7
ק-826 תשואה 3.05%		
6159	210.3	-.2
ק-827 תשואה 3.09%		
6160	196.7	+2.1
6161	190.0	+2.1
ק-828 תשואה 2.99%		
6162	175.0	+.5
ק-829 תשואה 3.04%		
6163	162.0	+.8
6164	155.4	+.7
ק-830 תשואה 2.97%		
6165	147.0	+1.9
ק-831 תשואה 3.05%		
6166	137.9	+.4
6167	134.9	+.4
6168	132.9	+.4
ק-832 תשואה 3.08%		
סד' 6169	124.9	+.6
ק-833 תשואה 3.04%		
6170	117.9	+.3
ק-834 תשואה 3.05%		
6171	84.2	-1.8
6172	83.2	-1.8
ק-851 תשואה 2.65%		
6801	90.8	+1.6
אל-ארקו 85	947.0	
אלביט 85	207.9	
אלגא 85	1230.0	
[illegible] 85	— הפסקת מסחר	
תדיראן 84	97.1	-.1
תדיראן 85	400.1	
כארטקס 85	813.0	

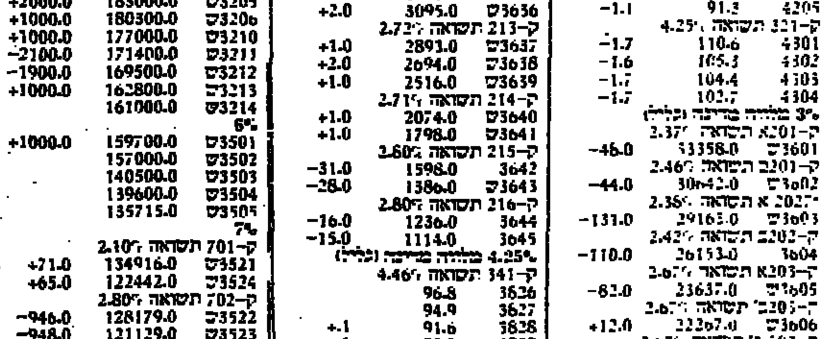

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר	
אב	3606.17	3791.26
אביקה	29722.83	29427.87
אגוז	201.16	197.20
אייר	1336.42	1310.04
אדום	1609.99	1578.54
אופיר	1579.01	1547.84
אור	411.45	402.77
אורות	157.59	154.40
אורלי	206.26	204.80
אורן	605.43	593.57
אייל	3006.25	2947.20
איילת	3629.04	3551.46
אירוס	3974.91	3889.64
איתן	561.15	569.07
אליה	514.09	503.35
אלמוג	590.17	582.92
ארז	632.43	620.09
אש	108.71	106.34
אשל	169.16	165.85
אתרוג	193.37	191.45
בדולח	1655.15	1623.32
ברוש	376.00	365.68
ברק	381.07	373.56
ברקת	773.46	758.25
גביש	1143.60	1121.34
גבע	654.99	642.29
גורן	586.06	574.79
גיא	7733.29	7618.59
גיל	2203.09	2160.53
גלית	515.53	509.18
הדובדבן	275.46	272.76
[illegible]	540.16	529.57
[illegible]	198.34	194.15
הדר	1234.06	1210.25
[illegible]	220.09	215.88
דליה	401.10	394.49
דרור	3290.20	3226.01
דקל	261.71	256.59
הדס	282.48	280.00
הוד	405.47	398.11
[illegible]	2503.47	2451.47
זהר	16116.55	15878.69
זיו	15254.41	15026.46
זמיר	633.45	621.35
חוחית	134.06	131.10
[illegible]	112.63	112.16
חלמיש	563.39	552.22
חן	110.92	110.48
טופז	1211.22	1183.31
טל	4106.07	4078.15
יובל	652.50	639.73
יהלום	1543.59	1513.58
יסודות	31215.52	30926.56
יערה	556.39	548.67
כוכב	741.85	727.34
[illegible]	120.53	118.16
כלנית	443.35	435.98
כספית	630.75	624.35
כרמל	118.85	116.42
כתר	912.15	893.99
[illegible]	3422.69	3356.27
[illegible]	97213.19	95467.50
לפיד	10346.33	10147.12
[illegible]	1493.98	1463.60
[illegible]	807.39	790.99
מבטח	975.16	955.93
[illegible]	2811.70	2785.8
מגד	202.06	199.15
מגוון	2602.10	2578.2
[illegible]	618.28	606.31
מור	1128.20	1112.50
מורה	637.85	631.95
מטה	24532.42	25884.44
[illegible]	752.34	737.70
[illegible]	3023.10	2965.10
מירב	656.59	643.90
[illegible]	821.77	617.90
מרגלית	979.53	960.58
מרום	958.24	939.56
נגה	20838.24	20532.53
נטף	600.53	589.10
נבע	378.72	372.20
נילי	3854.44	3797.53
[illegible]	435.03	427.22
סגולה	121.64	119.22
סלע	832.86	816.34
סנונית	571.15	564.13
סער	609.54	597.99
[illegible]	527.07	524.45
[illegible]	636.54	624.30
עדית	1619.30	1587.42
עדן	5870.67	5786.87
[illegible]	1186.63	1160.07
ענת	1969.16	1949.59
עפרוני	542.36	535.05
ערמון	147.53	144.84
פאר	1221.69	1197.98
[illegible]	532.81	522.21
צופית	530.17	519.62
[illegible]	101.23	100.84
צייד	860.58	842.09
[illegible]	6255.06	6166.16
צפורת	1528.27	1498.51
קלע	1688.75	1680.32
רונית	15136.27	15001.07
רקפת	522.59	514.10
רשף	666.46	651.14
שביט	642.49	634.59
שהם	856.12	835.54
[illegible]	307.02	304.67
[illegible]	303.92	297.90
שגב	546.36	536.69
[illegible]	536.34	523.36
[illegible]	164.93	161.46
[illegible]	172.85	171.16
תבור	767.82	757.41
תדהר	352.27	350.51
תהילה	91.50	89.37
תירוש	413.47	408.6
תפוז	185.94	182.31
תפוח	179.12	177.78
תרשיש	1279.26	1254.02
תשרי	382.18	376.71

דרום־אפריקה: ההידרדרות נמשכת אך אין סיכוי לחרם כלכלי אירופי

מאת שלמה שמיר, סופר „דבר"

מצב החירום הכללי, שהוטל בסוף השבוע בדרום־אפריקה על־ידי ממשלו של הנשיא פיטר בותה, הוא עדות להידרדרות הבלתי־פוסקת במדינה בת 32 מיליון התושבים (23 מיליון שחורים, 5 מיליון לבנים, פחות מ־5 מיליון „צבעוניים" מעורבים ויוצאי אסיה), שכבר עלתה ביותר מ־1600 קורבנות בשנתיים האחרונות.

בתי־הנבחרים הנפרדים של הצבעונים ויוצאי אסיה, פרי הרפורמה החוקתית של בותה, סירבו לאשר את חוקי הבטחון החדשים שהציע הממשל, ובעקבות זה החליטו השלטונות על הכרזת מצב חירום, מחשש להתנצחות דמים ביום השנה העשירי למאורעות סווטו (פרוור שחור ליד יוהאנסבורג), המסמלים את ראשית ההתנגדות המאסיבית של השחורים למשטר האפרטהייד.

הכרזת מצב החירום, שלושה חודשים בלבד לאחר ביטולו בחלק מהמחוזות ופחות מחודש אחרי הפצצת יעדים של „הקונגרס הלאומי האפריקאי" בזימבאבווה, בזאמביה ובבוטסוואנה, לא הותירה למעשה תקוות להמשך פעילותה של ועדת מדינאי חבר העמים הבריטי בראשותו של ראש ממשלת אוסטרליה לשעבר מאלקולם פרייזר. ועדה זו הציעה לגליזאציה של „הקונגרס הלאומי האפריקאי" ושחרור מנהיגיו העצורים, לרבות נלסון מנדלה, על־ידי ממשלת פרטוריה, תמורת הפסקת מלחמת הגרילה על־ידי ה„קונגרס". תוכנית זו לא נתקבלה, לא על דעת דרום־אפריקה ולא על דעת „הקונגרס", בגלל הניגוד הבסיסי בין שתי העמדות: כנציג המוסמך ביותר של האפריקאים אין „הקונגרס" מוכן לוותר על מימוש כלא של זכות בחירה שווה לכל האזרחים, שפירושה הפיכת דרום־אפריקה למדינה נשלטת על־ידי הרוב השחור, ואילו הדרום־אפריקאים הלבנים מתנגדים לכך בתוקף, עם כל הליברליזאציה החלקית בחוקי האפרטהייד.

קרוב לוודאי, שהצעדים הנמרצים, שנקט עתה הנשיא בותה מכוונים גם לבלום את הסחף לגבי מפלגתו בקרב האוכלוסיה האפריקנית. בחודשים האחרונים מתגברת והולכת אצלם השפעת הכוחות השמרניים הקיצוניים, השוללים כל נסיגה מהאפרטהייד. תנועת התנגדות פאשיסטית לאומנית־קיצונית, וגם אנטישמית, אף העלתה הצעה לחדש מדינה של „בורים" (הכינוי המקורי של האפריקנים) בתחומי טראנסוואל, אורנג'ה ופרי־סטאט ולהפקיד את שאר השטחים ל„ילידים".

ההתנגדות של הנשיא רייגן ושל מרגרט תאצ'ר לסנקציות כלכליות נגד דרום־אפריקה, שעליה חזרו והכריזו גם לאחר הפעלת מצב החירום, עתידה למנוע לפי שעה את בידודה המוחלט של דרום־אפריקה, חרף הגינוי הנמרץ של מדיניות בותה על־ידי דעת־הקהל הבריטית והאמריקאית והלחץ הגובר בקונגרס לפעול נגד פרטוריה. מרגרט תאצ'ר צפויה לעימות חריף בעניין זה בוועידת הפסגה הקרובה של חבר־העמים הבריטי באוגוסט. בעקבות היוזמה של דנמרק, שהטילה איסור כללי על הסחר נגד דרום־אפריקה, יילכו כנראה גם מדינות סקאנדינאוויות אחרות. וקריאה לחרם כללי על דרום־אפריקה תישמע בוודאי בקונגרס האינטרנציונאל הסוציאליסטי בפרו, בעוד שבוע. אולם בשל התנגדות גרמניה הפשרה הצרפתית בדבר איסורים חלקיים הדרגתיים, אין לצפות לסנקציות מרחיקות־לכת של הקהילייה האירופית בעתיד הקרוב.

12 איש כבר נהרגו בדרום־אפריקה מאז הטלת מצב־החירום – „צפוי מרחץ דמים"

יוהאנסבורג (עיר ועי"א).־ שלטונות דרום־אפריקה הכריזו ביום ה' על מצב חירום ברחבי המדינה ופתחו במעצרים המוניים במסגרת המאמצים לדכא מה שתואר על־ידי הנשיא רייגן „מלחמת אזרחים". פעולות הממשלה באות לקדם את פני גל המהומות הצפוי ביום ג' הקרוב, יום השנה העשירי להתקוממות השחורים בסווטו, בה נהרגו כ־600 בני אדם.

מצב החירום, הנותן בידי ראשי הצבא סמכויות נרחבות ביותר, קיבל תוקף בחצות, אך משרדו של הנשיא בותה פירסם את ההודעה באיחור של 12 שעות כדי לאפשר למשטרה לערוך מעצרים וחיפושים בבתיהם ובמשרדיהם של פעילים נגד ההפרדה הגזעית.

לפי הודעה שפורסמה אתמול על־ידי השלטונות, נהרגו כבר 12 אנשים מאז הטלת מצב החירום. „החזית הדמוקרטית המאוחדת", המונה 2 מיליון חברים, הארגון החזק ביותר בדרום אפריקה מבין הלוחמים נגד האפרטהייד, התנבא, כי מצב החירום יביא בעקבותיו מרחץ דמים, שכמותו לא ידעה המדינה.

כוחות הבטחון פתחו בפשיטות לפני עלות השחר. הם התכוונו לפגוע בעיקר בארגונים הלוחמים נגד ההפרדה הגזעית, במטות האיגודים המקצועיים, במרכזים של ארגוני סעד דתיים ובארגונים הלוחמים למען זכויות האזרח.

אחרים מבין הפעילים, שלא הופתעו מצעדי השלטונות, כבר ירדו למחתרת. אחד מאלה, דובר „החזית הדמוקרטית המאוחדת", מרפי מורובה, פירסם הודעה שבה נאמר כי „סילוק מנהיגים אחראים של העם סולל למעשה את הדרך [illegible] הממשלה בראשות הנשיא בותה איבדה כל אמינות. ההודעה קוראת לפעולה בינלאומית נמרצת נגד ממשלת פריטוריה.

מאז פירסום ההודעה על הטלת מצב החירום במדינה החרימו כוחות המשטרה עותקים של שני עתוני האופוזיציה „מייל" ו„סוובטאן". השלטונות גם עצרו שני צוותים של רשתות טלוויזיה אמריקאיות, שניהלו ראיונות עם נשים במרכז יוהנסבורג. בינתיים נודע כי צלם של רשת „סי.בי.אס", אזרח הולנדי קיבל ביום ו' צו גירוש בגלל עבירה המיוחסת לו ואשר ביצע עוד לפני ההכרזה על מצב החירום.

רייגן קורא לאיפוק

בהופיעו בפני עתונאים בוושינגטון אמר הנשיא רייגן: „מה שאנו רואים עתה אינו אלא מלחמת אזרחים במלוא מובן המלה". הוא סירב לגנות את הודעת שלטונות דרום־אפריקה על הטלת מצב חירום והיה מוכן רק לומר: „אנו מצטערים על כך".

הוא חזר והזהיר, כי הוא מתנגד לסנקציות כלכליות נרחבות נגד דרום אפריקה וטען כי אלה לא יהיו יעילות ויגרמו נזק רב לאנשים שהממשל רוצה לסייע להם.

מועצת הבטחון מגנה

ביום ו' התכנסה מועצת הבטחון של האו"ם וגינתה את מצב החירום בדרום־אפריקה כשהיא קוראת לממשלת פריטוריה לבטל את ההודעה בעניין זה ללא דיחוי.

המועצה פנתה גם לשלטונות דרום־אפריקה בבקשה שיאפשרו קיום האזכרה לרגל יום השנה העשירי להתקוממות השחורים בסווטו.

ארה"ב ובריטניה הציעו הסתייגויות להחלטה, אך אף אחת מהן לא הביעה התנגדות לכך שהמועצה תאשר את הצהרת הגינוי.

הקהילה האירופית תדון ביום ב' בהצעה להטיל סנקציות על דרום אפריקה, אך לפי דיווחים המגיעים מהאג, קיימים חילוקי דעות עמוקים בנושא זה. ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, מתנגדת בחריפות לסנקציות כלכליות מלאות נגד דרום אפריקה. בהתייחסה בשבת למסקנות של ועדה שמונתה על־ידי חבר העמים הבריטי ושהגיעה למסקנה, כי הדרך היחידה למנוע מרחץ דמים היא הפעלת לחץ כלכלי על דרום־אפריקה, הטעימה תאצ'ר, כי בשאלת הסנקציות היא מוכנה לעמוד בודדה במערכה. היא הוזהרה שאם אכן יופעלו סנקציות נגד דרום־אפריקה, יאבדו 120 אלף בריטים את משרותיהם.

טוטו נועד עם בותה

ביום ו' קיים הבישוף דסמונד טוטו פגישת פתע עם נשיא דרום־אפריקה בותה. בעקבות השיחה הוא מתח ביקורת חריפה על מצב החירום שהוכרז על־ידי השלטונות. במסיבת עתונאים הטעים טוטו, כי צעד זה לא יסייע להחזיר את החוק והסדר, השלום והשקט על כנם.

לא ידוע לפי שעה מה הניע את טוטו לקיים פגישה זו שנמשכה 90 דקות. זו הפגישה הראשונה בין השניים במהלך שש השנים האחרונות.

טוטו, שזכה בפרס נובל לשלום והנחשב אחד המתונים בזירה הדרום־אפריקאית, תיאר את הפגישה ידידותית ואמר, כי שני הצדדים הסכימו שיש לייחס חשיבות לנצרות ולהתנגד לקומוניזם.

ברה"מ לא הצליחה לפייס בין נאמני ערפאת למורדי „פתח"

מאת זאב סגרומינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר").־ ברית־המ פתחה בשבועות האחרונים במגעים לפייס בין נאמני ערפאת לבין המורדים באש"ף.

לסופר „דבר" בבון נודע כי ברית־המ ניסתה להביא לידי מפגש־פיוס בין נציגי פלגי אש"ף היריבים. יצויין כי שליט ברית־המ, מיכאיל גורבצ'וב, נפגש באפריל השנה עם ערפאת במזרח־ברלין בשולי וועידת המפלגה הקומוניסטית של מזרח־גרמניה.

בבון נודע עם זאת, כי [illegible] הפיוס של ברית־המ טרם הוכתרה בהצלחה, אך לא היה ברור באיזו מידה תישאר ברית־המ נאמנה למשימת הפיוס הפנימי באש"ף.

עוד אמרו מקורות בבון, כי ברית־המ נוהגת עתה בזהירות לגבי לוב ודרישותיה לסיוע סובייטי. אשר לטענות כי הצטרפות לוב לברית [illegible] עומדת על הפרק, הביעו המקורות ספקות כבדים ביותר. „הדבר אינו צפוי בקרוב, בלשון המעטה", העירו המקורות.

מומחים מערביים: קדאפי טרם התאושש

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").־ שליט לוב מועמר קדאפי טרם התאושש מהזעזוע שספג לפני חודשיים, בתקוף מטוסי חילות הים והאוויר של ארה"ב יעדים בארצו.

מומחים מערביים שניתחו את סגנונו של קדאפי בנאומו המוקלט לעמו בשבוע שעבר הצביעו על סטיות בולטות בהתנהגות קדאפי, בהשוואה לנאומים קודמים, שנעשו לפני קהל, בלא טיוטה ובהתלהבות.

כתבת „ניו יורק טיימס" ג'ודית מילר גילתה אתמול, כי לאחר שראיינה את קדאפי (עם ארבע עיתונאיות אחרות) בראשית השנה, הזמין קדאפי שלוש מהן בנפרד לחדר צדדי ובו רק מטה ומקלט־טלוויזיה והפעיל על כל אחת מהן „שידול מיני פתאומי" – שנהדף.

„וואשינגטון פוסט" דיווח שלשום כי קדאפי שיפר את מערך טילי הקרקע־אוויר של לוב, בהוסיפו בסיס סא"ם־5 בבנגאזי, אך לא הצליח להפיח מרץ בצבאו.

„דיפנס ויק": ברה"מ תספק לירדן טילי סאם־8 וסאם־13

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").־ עלון־החדשות „דיפנס ויק" דיווח, כי ברה"מ חתמה באחרונה עם ירדן על חוזי הספקה של טילי קרקע־אוויר מדגמי סא"ם־8, סא"ם־13 ואולי גם של נגמ"שי „ב־מ־פ", כולם כנראה לצייד גדוד־סיור שצבא ירדן מבקש להקים.

מכתב הנשיא רייגן לקונגרס ובו הצהרה, כי סעודיה עמדה בתנאים המדיניים והבטחוניים לקבלת מטוסי „איוואקס" יידון בסנאט השבוע. משרדו של סנאטור אלן קראנסטון, שהנהיג את המאבק נגד עסקת הטילים עם סעודיה, הודיע, שקראנסטון ימשיך להתנגד למסירת המטוסים, אך לא יחדיש את המאבק. הנשיא רייגן סייע לידידו הרפובליקאי של קראנסטון הדמוקראטי, הד שאו, להביס בהתמודדות על ייצוג קליפורניה בסנאט, בנובמבר.

קיסר נפגש עם פיקרינג בעניין המשך ייצור ה„לביא"

עמדתה של ההסתדרות בדבר המשך ייצורו של מטוס ה„לביא" בתעשייה האווירית בישראל, ותמיכתה במאבקם של ההנהלה ועובדי התעשייה האווירית להביא את הפרוייקט לידי גמר בהתאם לתכנון המקורי, הובהרו בערב החג על־ידי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לשגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג.

השיחה בין קיסר לפיקרינג התקיימה לפי בקשתו של קיסר ונערכה בבית הוועה"פ של ההסתדרות בתל־אביב. קיסר ביקש מהשגריר לעדכן את הממשל האמריקאי ואת מעצבי המדיניות שם בעמדתה של ההסתדרות בנדון.

קיסר ציין, שלהמשך ייצור ה„לביא" בישראל יש הבטים כלכליים, תעסוקתיים, חברתיים ובטחוניים, ולכן יש לפזר את הספקות שנתעוררו בדבר הכדאיות של ייצור ה„לביא" בארץ. הוא אמר, כי ביטול הפרוייקט יפגע בתשתית הטכנולוגית הקיימת בארץ עד כדי „בריחת מוחות" מן הארץ.

השגריר פיקרינג הבטיח להעביר את עמדת ההסתדרות לגורמים הנוגעים בדבר בוואשינגטון.

פלאטו־שרון הכריז על „גזר־דין מוות" לוואלדהיים

מאת גדעון קינן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר").־ שמואל פלאטו־שרון גזר גזר־דין מוות על נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים, והוא עומד לבצע אותו, אם זה לא יתפטר בתוך שלושה חודשים מכהונתו.

פלאטו סיפר לעיתון הצרפתי „פרנס סואר" כי לרשותו עומדים „שנים עשר מתנדבים שהוריהם נרצחו במחנות השמדה המוכנים להרוג אותו בכל מקום בעולם".

פלאטו אומר, כי מדובר ב„איום ממשי על חיי נשיא אוסטריה" וכי גזר הדין אושר בהצבעה על־ידי „הקונגרס העולמי לעזרת יהודים במצוקה". הוא מבטיח, עם זאת, לקורט ואלדהיים, שאם יחליט להתפטר לפני מלאת שלושה חודשים להיכנסו לתפקיד יהיו אנשיו מוכנים אפילו להבטיח לו הגנה, משום ש„איננו נלחמים באדם אלא בסמל".

66 היהודים שחולצו מפורט־סעיד במבצע קדש מבוקשים לציון האירוע

(ע.)־ 66 מיהודי מצרים שחולצו לפני 30 שנה, זמן קצר לאחר תום „מבצע קדש", מנמל פורט סעיד באמצעות שתי ספינות דייג ישראליות, מבוקשים לשם ציון האירוע על־ידי איגוד הדייגים הישראלי והתנועה למען ארץ ישראל טובה.

66 היהודים, שחולצו בשעתו באישון לילה, בחסות הכוחות הצרפתיים ותחת אפם של הבריטים שהתנגדו לחילוץ, אמורים להיות אורחי הכבוד בערב הוקרה לדייגי ישראל שיהיה בקיבוץ נחשולים ומאורגן על־ידי התנועה למען ארץ ישראל הטובה, איגוד הדייגים וגורמים נוספים.

חילוצם של ה־66 התרחש בליל ה־16.11.56, כאשר 16 דייגים מישראל, לרבות אנשי חיל הים, הגיעו לנמל פורט סעיד, על סיפונן של שתי ספינות דייג – האחת של קיבוץ נווה ים והשניה של קיבוץ סער בגליל המערבי, ששמן הוסב ל„סטלה מאריס", ו„קסטלו מארה".

בסיועם של הצרפתים, שהיו בסוד העניין, הועלו נשים, ילדים וישישים על סיפונן של שתי הספינות, שהפליגו מיד לכיוון חופי ישראל והגיעו כעבור 36 שעות לנמל חיפה, שם ציפתה להם קבלת פנים חמה.

מפקד המבצע היה נפתלי רוזן, איש חיל הים לשעבר, והאחראי על הספינות מטעם צה"ל היה יהודה רותם, כיום חבר קיבוץ שדות ים, שעד לפני זמן לא רב שימש כמנכ"ל צי"ם.

עתה, מתכוונים מארגני הערב למען דייגי ישראל, שייערך בחודש הבא לנסות ולהביא את העולים לערב מיוחד זה ולהפגיש אותם עם מחלציהם.

נמסר, כי כל מי שעלה ארצה באותן ספינות דייג, מתבקש להתקשר לאיגוד הדייגים בישראל לסניפו בחיפה, או לתנועה למען ארץ ישראל טובה, ת.ד. 7300.

אנשים • אנשים •

חדשות בגין

ראש־הממשלה לשעבר מנחם בגין (בתמונה) צירף לאחרונה פריט נוסף לסדר־יומו, שהתמקד בעבר בקריאת עיתונים, האזנה למהדורות חדשות והכתבת תשובות לפניות אליו, דיווח בשבוע שעבר „וושינגטון פוסט".

בגין, המסוגר בדירתו זה קרוב לשלוש שנים, מרבה עתה לצפות בסרטי־וידיאו, לרוב מסדרת מועדון סמוך. הוצעו לו מיקדמות של עד 750 אלף דולר לכתיבת זכרונותיו, אך לדברי מכריו טרם גילה בכך כל עניין. לאחרונה הירבה בקריאת ספרים ומאמרים על מלחמת לבנון, כשהוא מדגיש בעטו פיסקאות העוסקות במישגים הטקטיים והאסטרטגיים של ישראל. ידידיו הקרובים טוענים כי דיכאונו כמעט חלף, אם כי מצבי־רוחו עדיין הפכפכים קיצונית.

הקשר יימשך

בשיחות שקיים חיים הברפלד, ראש המחלקה לאיגוד מקצועי, בעת ועידת ברית האיגודים המקצועיים המערב־גרמניים בהמבורג עם הנשיא ארנסט בריים (שנבחר מחדש ברוב של 98 אחוז) ועם נשיאי איגודים ארציים גדולים, הצביעו הגרמנים על נכונותם להוסיף ולטפח את קשרי־הגומלין עם ההסתדרות, והצביעו על החשיבות ההיסטורית של קשרים אלה. בניגוד לתנועות מקצועיות אחרות, נתווספו אשתקד לאיגודים המערב־גרמניים שישים אלף חברים חדשים. כפי שמסר נספח העבודה הגרמני רודי גוטה, שגם הוא נכח בוועידה, שלוש ההחלטות העיקריות של הארגון בן 7,7 מיליונים הן: זניחת המעורבות בתחום חברת השיכון „נויא היימאט", התחייבות לפעול להפסקת פעולתם של הכורים הגרעיניים לצרכי אנרגיה עד שנת 2000 וחידוש המאבק לשבוע עבודה של 35 שעות.

ש. שלמה

סטטוס־קוו

בפגישת ה„פיוס" ערב החג בלשכת ראש הממשלה הרבו הדוברים מהמחנה הדתי להדגיש את חשיבות הסטטוס־קוו. השר יוסף שפירא הציע להקים מעין וועדת „אומבודסמן", שתעסוק בבירור תלונות על חריגות מן הסטטוס־קוו. הח"כ הרב דרוקמן דיבר על „כירסום הסטטוס־קוו" ואילו שר הפנים יצחק פרץ חזר והציע להקפיא את ההסכם הקואליציוני בעניין זה ל־10 שנים. מורי קולק קפץ על המציאה ואמר: „יופי, אז לא נצטרך לסגור רחובות בירושלים בשבת". (קודם לכן סיפר כי בשנים האחרונות נסגרו בירושלים 40 רחובות) וגם ראש עיריית חיפה אריה גוראל הדגיש, כי החריגות מן הסטטוס־קוו הן בשני כיוונים. הוא גם קבל על כך שהדתיים מתיישרים לפי הסמן הקיצוני.

השר חיים בר־לב אמר, כי בעוד מעשי האלימות הם נחלתו של חוג שולי בלבד, הרי הבעיה היא, כי בציבור הדתי הרחב יותר, הנורמות השתבשו, ואם רב משתתף בהפגנה שהמשטרה אסרה עליה, וח"כ אומר שהוא השתתף בפעולות ריסוס – הרי מדובר בשיבוש נורמות והתרופה היא החזרתן מחדש.

פרידה

בסוף השבוע ערך פיקוד הצפון מסיבת פרידה למפקד היוצא אלוף אורי אור (בתמונה) בחוף צמח שבעמק הירדן. במסיבה הופיעו להקות מחול וזמר ובראשן להקת הגבעטרון. במסיבה נראו הרבה קצינים בכירים של צה"ל באזרחות ובראשם הרמטכ"ל משה לוי. האלופים איציק מרדכי, עמרם מצנע, יוסי פלד, מחליפו של אור, ואחרים. קציני מטה פיקוד הצפון התארגנו למקהלה מאולתרת ושרו למפקדם היוצא מאקאמה אותה חיברו בעצמם. הפנטומימאי חנוך רוזן הציג כמה ממאפייניו של אורי אור ובהם נטייתו להתעודד מאחור. אבל שיאו של הערב היה בשיר סולו ששר אורי אור עם הגבעטרון ואשר לאחריו אמרה לו בתו תמר בת ה־12 ברצינות תהומית: אבא, כשתגדל, תוכל להיות זמר גדול.

שמעון וייס

שירה

במסגרת האירועים המיוחדים שהפיק פסטיבל ישראל הועלה אמש בתיאטרון ירושלים ערב של הקראת שירה שערך המשורר אורי ברנשטיין (בתמונה). „שיחות לילה של שירה", מעין אנתולוגיה חיה של מיטב שירת היחיד פרי עטם של עשרה משוררים ישראלים בני זמננו ובהם דוד אבידן, חיים גורי, אורי ברנשטיין, יאיר הורביץ, נתן זך, אבות ישורון, יהודה עמיחי, ישראל פנקס, דליה רביקוביץ ו[illegible]. [illegible] מוסיקאלי בביצוע של [illegible]. שהשתתפו בערב הם מיכאל בכיר, אמנון מסקין, עפרה ויינגרטן, ורוברטו פולק.

יעל ארמוני

פרס

פרס ג'ונסון לזכויות האדם הוענק אתמול לראש עיריית ירושלים טדי קולק (בתמונה) בטקס חגיגי שהתקיים במוזיאון ישראל. פרס ג'ונסון בא לציין ולהוקיר את מאמציהם של מנהיגים בני זמננו הלוחמים לביסוס זכויות האדם, השלום והחירות. הוא ניתן באמצעות „קרן ג'ונסון" של הליגה נגד השמצה. בעבר זכו בפרס, בין השאר, גולדה מאיר, מנחם בגין, אנטולי שצ'רנסקי, אנדריי סחרוב והסנטורים יוברט המפרי והנרי ג'קסון. הפרס הוענק לקולק על־ידי ראש הליגה נגד השמצה של בני ברית, המקיימים בימים אלה את הכנס העולמי השנתי שלהם בארץ.

יקיר צור

איך הוא מספיק...

מזל־טוב לאברהם סופר (בתמונה), כיום היועץ המשפטי של הסטייט דפרטמנט: אמיר אורן מדווח מוושינגטון, כי בשבוע שעבר נולד לו בן. סופר, שהתפרסם בישראל כאשר שיפט במשפט הדיבה של אריאל שרון נגד השבועון „טיימס", ועבר מכס המשפט לתפקיד בכיר בממשל, מתפקד עתה על קידום המו"מ המצרי־ישראלי בעניין טאבה, כראש המשלחת האמריקאית לשיחות. בתפקיד זה הוא אמור לחזור לאזור לגישור־העמדות השנויות במחלוקת, אך בשל המאורע המשמח טרם נקבע המועד החדש לכך.

יידיש בהונגרית

להונגרים ניתנת עכשיו הזדמנות חדשה להכיר את השירה האידית: ספר תרגומים של מיבחר שירים שנכתבו באידיש הופיע זה עתה בבודפשט. המתרגם הוא ישראלי ממוצא טראנסילוואני, יוסף גריה, משורר ומתרגם. בספר שירים משל י.ל. פרץ, ש. פרוג, אנסקי, גולדפאדן, א. סוצקבר, איציק מאנגר, אורי צבי גרינברג, רחל קורן, ה. לייויק ורבים אחרים. לכל שיר מצורפת ביוגראפיה קצרה של המשורר. פרסום ספר כזה בבירה ההונגרית, ועוד בתרגומו של ישראלי, אפשר שגם הוא מסימני הפשרה ביחסים.

חינוך מוסיקלי

מבצע מוסיקלי מיוחד בשם „מהבארוק אל הרומנטיקה", שכלל ארבעה קונצרטים חגיגיים, נערך באחרונה בבית הספר הריאלי בחיפה. הקונצרטים ניתנו על ידי התזמורת הסימפונית של חיפה בהשתתפות סולנים צעירים בגיל 13–17, תלמידי בית הספר. את רעיון המבצע הגתה וביצעה חוה נתן, מנהלת החינוך המוסיקלי ב„ריאלי". היא ראתה, לדבריה, משום אתגר בהבאתם של מאות תלמידים, אשר לא ביקרו מעודם באולמי קונצרטים, להאזין למוסיקה טובה, שבוצעה בידי חבריהם, אשר אינם כוכבים אלא אוהבי מוסיקה חרוצים. על התזמורת ניצח מנחם ספרבר, מנהלה המוסיקלי של התזמורת. ערב הקונצרט חולקו לתלמידים תוכניות עם דברי הסבר על היצירות המלוונות. המבצע הוכתר בהצלחה ובדעת הנהלת בית הספר להפוך את הארוע למסורת מדי שנה.

אריאלה ראובני

הבוס הוא אישה

זה לא איגוד מקצועי, אבל זאת התארגנות שראוי לשים לב אליה: היום יערך מפגש ארצי ראשון של „איגוד נשים מנהלות", בראשותן של לבנה זמיר־ואיבס מנווה. ד"ר דפנה ישראלי, מרצה בכירה לסוציולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, תרצה על „אסטרטגיה בקידום נשים בקהילה" – מפיה לאוזן המחליטים.

כ־6,000 נשות נעמ"ת – יהודיות, ערביות ודרוזיות – נטלו חלק אתמול בעצרת מחאה ב„יער השלום" נגד עיכוב אישור חוק המעונות בכנסת.

בתצלום: מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי (שניה משמאל) ואורה נמיר (שניה מימין) מלוות את נספח העבודה בשגרירות גרמניה בישראל, רודי גוטה. (צילום: יונתן סלינגר, ישראל סאן)

המדור נערך ע"י אסתר מינצברג

אלברט איינשטיין נטע שם תמר

מאת יוסף מיכלסקי

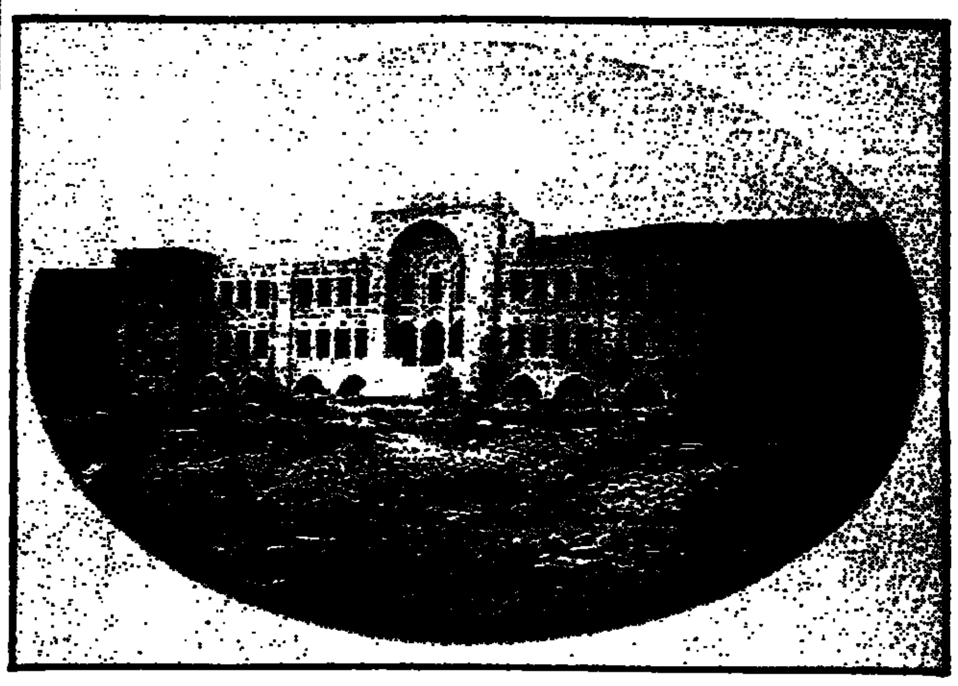

בניין הטכניון 1914

הבניין ההיסטורי של הטכניון בהדר הכרמל בחיפה שוחזר למתכונתו המקורית, כפי שתיכנן בראשית שנות העשרים האדריכל הגרמני אלכסנדר ברוולד. מתי יכריז שר־החינוך התרבות על הפיכת המבנה למשכן קבע של המוזיאון הלאומי למדע, תכנון וטכנולוגיה, „טכנודע".

המוזיאון נוסד לפני שלוש שנים ואת מוצגיו דחסו אל תוך מבנה ארעי, בחצר בית־הספר בסמ"ת. עתה זכה עם ישראל בשתי זכיות: ראשית, הקאמפוס הישן של הטכניון בהדר־הכרמל ניצל מציפורניהם התמרניות של קבלנים ואנשי־עסקים למיניהם, שהשתוקקו להפכו למרכז מסחרי, ושנית, במקום הוקם אחד המוזיאונים הטכנולוגיים־המדעיים היפים והיעילים בעולם.

המבצע מומש בזכותם של כמה משוגעים לדבר ובראשם הפרופסורים צבי ריזי (בנו של הרמטכ"ל הראשון), יצחק עורף וקומץ עוזריהם. כאשר הכריזו שני הפרופסורים, לפני שלוש שנים, בעת חנוכת המוזיאון הצנוע „טכנודע", על כוונתם להפוך את הקאמפוס הישן לאתר מוזיאוני, שיוצגו בו הישגי המדע והטכנולוגיה הישראליים והדרכים לפיתוח המדע הטכנולוגי בעתיד, חשבו שומעים רבים, ובהם כותב שורות אלה, שהם חולמים חלומות באספמיה. בעקיפין סייעו לתוכנית גם אנשי הסגל והסטודנטים של הפאקולטה לארכיטקטורה, שלמדו בבניין הישן וסירבו לפנותו ולעבור לקאמפוס החדש בנווה־שאנן עד שלא יובטח להם שהבניין הישן יישמר. הם הסירו התנגדותם משהשתכנעו, כי אין סכנה לבניין והוא יישמר.

עד כה שוחזרו והוכשרו לצרכי המוזיאון 1.000 מ"ר מכלל 4.200 מ"ר השטח הכולל של הבניין הישן, ואיש כבר אינו מפקפק בכך שבתוך שלוש־חמש שנים תושלם התוכנית כולה. בשלב הראשון ישכון המוזיאון בקומה הראשונה בבניין. העבודות להכשרת שאר חלקי הבניין נמשכות בקצב מהיר. בינתיים שוחזרה צורתם המקורית של כל חלקי המבנה הארכיטקטוני המיוחד, על־פי המפות והשרטוטים המקוריים של המתכנן ברוולד, נחשפו קשתות ועיטורים ארכיטקטוניים והוסרו מחיצות ותוספות בניה שצורפו למבנה במשך השנים. בשיחזור הבניין והכשרתו לשמש כמוזיאון למדע הושקעו עד עתה 120000 דולר. כל הסכום הזה מקורו בתרומות שנאספו בארץ ובחו"ל. אגב, כל פעילות המוזיאון „טכנודע" נשענת על עבודה התנדבותית של יזמיו ושל אנשי סגל הטכניון והסטודנטים. אלה תכננו ובנו את רוב מוצגיו. המימון בא מתרומות ומכירת כרטיסים. לאחר שישופץ הבניין כולו ישוכנו בו המוצגים האלה ומוצגים מושאלים של תערוכות „אורחות", המקום ייקרא „המרכז המדעי על־שם אלברט איינשטיין". אגב, בגן הקאמפוס נטוע עץ דקל, ששתל איינשטיין בביקורו במקום בשנת 1923.

האתר עבר תהפוכות רבות מאז דצמבר 1901, עת החליט הקונגרס הציוני החמישי בבזל לבחון ביסודיות את נושא הקמת האוניברסיטה היהודית בארץ־ישראל. המסקנות פורסמו שנה אחר־כך, בחתימתו של הסטודנט לפילוסופיה מרטין בובר, העתונאי ברטהולד פיוול והסטודנט לכימיה חיים וייצמן. המסקנה העיקרית – יש להקים אוניברסיטה יהודית, שיושם בה דגש במקצועות טכנולוגיים. באותה שנה יסדו ג'ימס סימון ופול נתן חברה בשם „החברה הגרמנית לעזרת היהודים"; ב־1905 החליטה החברה להשקיע כספים במטרות חינוכיות בארץ ישראל. ב־1907 ביקר פול נתן בארץ ישראל ואחרי שובו לגרמניה הציע להקים בארץ בית־ספר תיכון וטכניקום ללימודים גבוהים. התרומה הראשונה למטרה זו התקבלה ממשפחת ויסוצקי – 52.000 דולר. כעבור זמן קצר תרם יעקב שיף 100.000 דולר. ב־1909 נשלח לארץ אלכסנדר ברוולד ללמוד את השטח. כשחזר הציע להקים בניין שישולבו בו סגנון אירופי ואלמנטים מזרחיים. הוא קיבל על עצמו את מימוש הפרוייקט והקים משרד בחיפה. הנחת אבן־הפינה לבניין התקיימה ב־1912, אך בגלל מלחמת־העולם הראשונה ובגלל סיבות אחרות הושלם הבניין בסוף 1924, אחרי שאלברט איינשטיין נטע את התמר בחצר הבניין.

המוסד נפתח רשמית בפברואר 1925 ולמנהלו הראשון מונה ארתור בלוך.

יוזמי המוזיאון מתכוונים להפוך את החצר ואת הגן הקדמי של הקאמפוס לתערוכת קבע של מוצגים גדולים, שאינם זקוקים לטיפולים מיוחדים (קטר רכבת ועוד). בגן האחורי ובמבנה האחורי של הבניין הראשי ירוכזו מוצגים המחייבים טיפולים שוטפים; בין היתר יהיה שם אגף מיוחד של התעופה והחלל. סוכנות החלל האמריקאית „נאסא" הבטיחה לשלוח למוזיאון דגמים של מעבורות חלל אמריקאיות, טילים ועוד. גם הדגמים של מוצרי התעשיה הישראלית המתוחכמת יזכו שם, לרבות טילים, מטוסים ללא טייס ועוד. המוזיאון ימשיך לקיים פעילות חינוכית ענפה – קורסים לנוער שוחר מדע, בעיקר לתלמידים מעיירות פיתוח ומהשכונות, וכן הרצאות במדע פופולארי לקהל הרחב.

לכבוד העברת המוזיאון למשכנו הקבע, מציגים במקום תערוכת דגמים מהמצאותיו של ליאונרדו דה וינצ'י ב־18 תחומי מדע שונים. 30 המוצגים שבתערוכה הושאלו למוזיאון בחיפה על־ידי המוזיאון הלאומי למדע ולטכנולוגיה במילאנו. זו הפעם הראשונה שהתערוכה מוצגת מחוץ לגבולות איטליה.

בחזרה לגשרים ההם

מאת צבי אילן

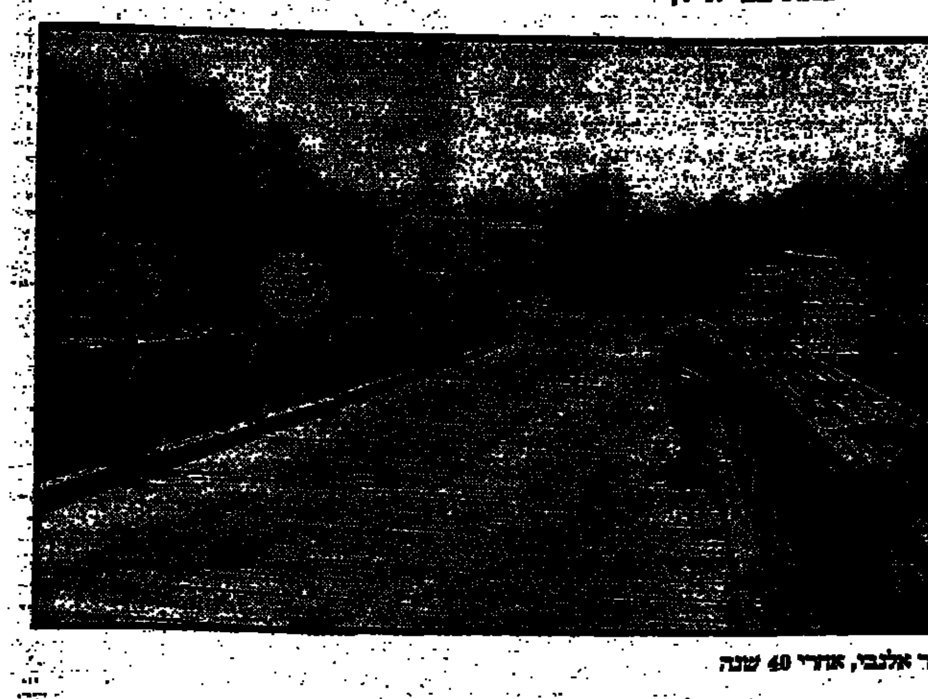

גשר אלנבי, אחרי 40 שנה

לפני 40 שנה, ב־16 ביוני 1946, פוצץ הפלמ"ח 11 גשרים המחברים את הארץ עם שכנותיה. לפי המיניסטר הבריטי לשעבר ריצ'ארד קרוסמן ולפי מחקרים שנערכו מתוך כל הפעולות נגד שלטון המאנדט, פיצוץ הגשרים הטביע את הרושם העז ביותר על הפיקוד הבריטי בארץ. אחת הפעולות המוצלחות ביותר ב„ליל הגשרים" היתה פיצוץ גשר אלנבי. לקראת מועד ציון „ליל הגשרים" נזדמנתי לסיור בגשר אלנבי ובגיזרה שמדרום לו, עד המקום הישן של בית־הערבה וגשר עבדאללה. שטחים אלה נמצאים ברובם מעבר לגדר־המערכת ואורחים אינם יכולים לגשת אליהם. הסיור לא היה רק נוסטאלגי. על־פי הידיעות המתפרסמות, עומד התק"ם לאזרח את היאחזות בית־הערבה, שגם בה ביקרנו ובכך ייסגר מעגל שהחל בשלהי שנות ה־30.

לאחר שעוברים את השער בגדר המערכת, מעל לכביש לגשר עבדאללה – ההרוס מאז 1967 – פונים לכביש צדדי ובמרחק מה משם מגיעים אל שלט גדול, בצד הכביש, המורה שזה הוא מקומה של בית־הערבה. שם, פחות מקילומטר מהירדן, הקימו ב־1939 אנשי הנוער המחנות העולים ישוב. במקום נותרו רק כמה יסודות של מבנים וגוש בטון קטן, זכר לקיבוץ המשגשג ששכן שם תשע שנים. את הון של המשוגעים מעמק בית־שאן אני מכיר. השגעון במקום הזה היה יותר גדול. השטח סביב צחית, האדמה אפורה־בהירה ועליה שכבת מלח, הנוף מכה ומי שרוצה להתרחק מצרות, שיברח ממקום כזה. אך התמימים והטובים האלה התעקשו להיאחז בחלק זה של ארץ ישראל, לשטוף אדמה ממלח. הם רצו להגשים רעיון.

את ימיה של בית הערבה היטיבו לתאר ישראל אבנר־נור ב„בית מול הר נבו", ודוד קורן, ב„סימן קריאה". לאחר נפילת גוש עציון ומאות מאנשיו, חשבו בפיקוד שאין אפשרות להחזיק בנקודה הבודדת והורו לאנשיה, ב־19.5.48, לסגת. במו ידיהם הוטל עליהם לנפץ מה שהקימו שם, את העדות לנצחונם על ערבת המלח הצחיחה. אחר־כך השתתפו בהגנת סדום ולאחר המלחמה הקימו את כברי ואת גשר־הזיו. העזיבה לא ייבשה את מקור החיות של אנשי בית הערבה. לאחר תשכ"ז הוקמה סמוך לקומרן, קליה, מעין בית־ערבה חדשה. עתה עומדים, כאמור, להקים קיבוץ במקומה של היאחזות בית־הערבה, שנוסדה ב־1980, אף זו נקודת־ירק ברמת־המלח, לא הרחק מבית־הערבה הנדבה. מצפון להיאחזות ובקירבת מנזר דיר־חג'לה נמצאת היאחזות מול־נבו (אגב, אחד השמות שהוצעו לבית־הערבה בצעירותה). בית הערבה ובית חגלה הם שמות ישובים בגבול הצפוני־מזרחי של שבט יהודה. עוד מפעל הנושא את שמה של בית הערבה הוא מפעל אורמת, לייצור חשמל בעזרת אנרגיית השמש. המפעל הוקם באיזור הבריכות של מפעל האשלג, שנהרס אף הוא.

על הכביש הראשי, ממערב לגשר עבדאללה, נמצא קבר־אחים של בית הערבה. לאחר שבית־הקברות של הקיבוץ חולל ומצבותיו נעקרו, הוקם קבר־האחים לשני חברי הקיבוץ, לבן קיבוץ פעוט, למעפיל אלמוני ולפלמ"חניק. משם נסענו למקום־הטבילה המסורתי הנוצרי והמשכנו צפונה אל הגשר.

בגשר אלנבי עוברים אנשים מכאן לשם ומשם לכאן בשקט, כדבר של שיגרה. כשהגענו למקום התעוררה בעיה כלשהי. קצין ירדני הזמין את האיש שלנו. שיחה קצרה – והעניין הסתדר. רציתי לצלם את המעמד, אך הירדני ביקש שלא לצלם. מותר להגיע עד אמצע הגשר, ומשם רואים, כלפי דרום, את שרידי הגשר שפוצצו הפלמ"חאים.

במקום זה הוקם, בשלהי המאה הקודמת, אחד הגשרים הראשונים על הירדן, „ג'סר עז'ארנה" שמו. אחר־כך בנו הבריטים גשר וקראוהו על־שם מפקדם בכיבוש הארץ, גנרל אלנבי. חיים בר־לב, מפקד הפעולה, תיכנן אותה כהלכה והיא בוצעה בלי תקלות רבות. היחידה יצאה מבית־הערבה והצליחה לפוצץ את הגשר, אף שהתגלתה. הפיצוץ בוצע תחת אש וכן גם הנסיגה. בעת הנסיגה זרתה חוליית־מאסף פלפל בדרך, כדי להקשות על כלבי הגישוש ולעכבם. האנשים הגיעו למכונית שהוחבא בה הנשק ושהמתינה להם, מוסתרת. במכונית הגיעו לחוף ים המלח וקפצו ישר לסירת־מנוע, בלי להותיר עקבות על החוף. בסירה היו תרמילים טעוני ציוד מסע, לרבות מכשירים למחקרים בוטניים וזואולוגיים להסוואה, למקרה שהבריטים יגלו אותם. הסירה נחתה בעין תורבה שלחוף ים המלח, ושם הסתתרו הלוחמים במשך היום. כל הלילה צעדו לרמת רחל. הם הצליחו להגיע לקיבוץ בבוקר, הרבה יותר מהר מהמתוכנן. מרמת־רחל פוזרו כעבור כמה שעות למקומותיהם.

גשר חדש הוקם מצפון לגשר המפוצץ. בזמן שלטון ירדן קראו הירדנים לגשר על־שם חוסיין מלך חג'אז, אביו של האמיר עבדאללה, סבו של המלך הנוכחי. במלחמת ששת הימים פוצץ הגשר בידי כוחותינו. בגשר הברזל עוברת עתה התנועה בין שתי המדינות (וכן גם בגשר אדם־דאמיה, שמצפון לגשר אלנבי).

נוסף על חלקי ברזל של הגשר שפוצץ ב־1946 שרדו בצד שלנו סככת בטון, מעין טרמינל נוסעים, ועמדת־בטון. בצד השני שרדו הריסות המשטרה הירדנית, שממנה ירו על המפוצצים.

אנחנו חוזרים לגשר הנוכחי. משאיות־התוצרת יוצאות לשם. אוטובוסים מלאי נוסעים ממשיכים בדרכם. לרגע שוכחים שבעצם שתי המדינות שמשני צידי הגשר נמצאות במצב מלחמה. מאחר שאורח מן השורה אין לו אלא לקוות, אנו מרשים לעצמנו לחלום ששוב לא יעברו כאן צבאות אלא רק חילות שלום.

עמוק באדמה

רוב הפרסומים של המכון הגיאולוגי שבמשרד האנרגיה והתשתית הם באנגלית ועניינם לאנשי המקצוע, אך מדי פעם יוצאים לאור גם פרסומים בעברית. מנהל המכון, ד"ר יוסף ברטוב, מוסר שבשנים האחרונות גבר העניין בפרסומים אלה וגדלה מודעות הציבור בנושאים גיאולוגיים. זה הניע את המכון להרבות בפרסומים בעברית. הביקוש הרב ביותר הוא למפות גיאולוגיות בקנ"מ של 1:50,000, למשל מפת עין־גדי. לאחרונה הוציא המכון כמה מונוגרפיות חשובות – הגיאולוגיה של רמת הר חברון, מאת שמעון רוזנבנסקי, הגיאולוגיה של סיני מאת החוקרים מ. אייל, י. ברטוב, א. שומרון וי.ק. בן תור. לחיבור זה נספחת מפה גיאולוגית ומפת־צילום צבעונית גיאולוגית מרהיבה. עבודה שתוכה ודאי להתעניינות רבה היא זו של דורון מור, על החולקים ברמת הגולן. לעבודה זו נספחות כמה מפות גיאולוגיות. גם בה, כמו באחרות, כלולים שרטוטים רבים, המאירים את עיני אלה שמבקשים ללמוד את תולדות הכדור שעליו אנו מהלכים.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	19 – 13	מעונן
אמסטרדם	19 – 13	מעונן
ב. איירס	20 – 12	מעונן
הלסינקי	22 – 14	בהיר
הונג קונג	29 – 25	מעונן
וינה	22 – 13	בהיר
דוחה	27 – 9	בהיר
טוקיו	26 – 17	בהיר
טורונטו	24 – 6	מעונן
יוהנסבורג	13 – 6	בהיר
לונדון	15 – 9	גשום
ליסבון	22 – 14	מעונן

חוק תכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי „מבואות"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה – סובים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת מס' 8 / 03 / 111 – מושב נירבנים.
ביחד עם התשריט המצורף.
עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי יעוד מגרש 96 מאזור מגורים ומשקי עזר ל„אזור לבנייני ציבור".
ב. 3. חלוקת חלק מחלקה 3 (מגרש 65) ל־5 מגרשים בני 900 מ"ר כל אחד ...

... האמורה.

שלום דנינר
(ר')
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

... מבסוד זה פתוח לקהל. התנגדות מנומקת לבקשה אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית תוך 15 ימים מיום פרסום הודעה זו.
משה נצר
יושב ראש הועדה

אב	6.17
אבוקה	2.83
אגוד	1.16
אדיר	.42
אדם	.99
אפיד	.01
אור	45
אורינ	59
אורלי	26
ארון	13
אר־ל	3
איילה	4
אירים	1
איתן	1

יכין חברה חקלאית בע"מ

מכרז למכירת מלגזות 2/86

מוצעות בזה למכירה מלגזות הדגם לפי הפירוט דלהלן:
1. קלרק C־500 2 טון שנת ייצור 1972 מספר פנימי 80 המלגזה חונה בבית־אריזה יכין ראש־העין.
2. ייל תוצרת ארה"ב 2 טון שנת ייצור 1973 מספר פנימי 113 המלגזה חונה בבית־אריזה יכין נתניה.
3. ייל תוצרת ארה"ב 2 טון שנת ייצור 1974 מספר פנימי 108 המלגזה חונה בבית־אריזה יכין חדרה.
4. ייל תוצרת ארה"ב 2 טון שנת ייצור 1973 מספר פנימי 97 המלגזה חונה בבית תרושת שמורים אשקלון.
5. אבטמן TC־7 3.5 טון שנת ייצור 1973 מספר פנימי 90 המלגזה חונה בבית אריזה לקליפים יכין אשקלון.
6. קלרק DCY־40 2 טון שנת ייצור 1970 מספר פנימי 69 המלגזה חונה בבית תרושת שמורים פרימו הוד השרון.

את המלגזות ניתן לראות במשקים הנ"ל החל מיום ראשון 15.6.86 ועד יום שישי 20.6.86 בין השעות 12.30 – 8.30.
הצעה בצירוף המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערכה אפשר להגיש למשרדינו „בית־יכין" רחוב קפלן 2 תל־אביב, בתיבת המכרזים חדר 213, לא יאוחר מיום 20.6.86 אין ההנהלה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.
הערה: למחיר הרכב יתווסף מע"מ.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אילת
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק תכנון הבניה תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 110/03/2 שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת. שכונה מ־8 אזור המאפיה אילת.
עיקרי הוראות התכנית: 1) תכנון ושיקום אזור מגורים במעבר אילת „המאפיה".
2) להגדיל את מס' מידות הדיור בשכונה לחוק ולשפר את מערכת מוסדות הציבור השכונתיים, דרכים וחניות.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־127 דונם.
גושים: 40009 (חלקי)
40002 (חלקי)
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3128 מיום 30/11/84 עמוד 473 השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינר
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מילווה קצר מועד

ביום 18.6.86 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא: –

מספר הסדרה	כמות מוצעת במליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0736 א'	10	16.7.86	28
0826 ב'	40	13.8.86	56
0926 ב'	50	10.9.86	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 17.6.86 (ערך יום ד', 18.6.86).
ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.
הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדנה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.
התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב', ג') התשמ"ד 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

החברה הישראלית לבטוח־משנה בע"מ
THE ISRAEL REINSURANCE CO. LTD.

הזמנה

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 7 ביולי, 1986, בשעה 10.00 במשרדה הרשום של החברה, רחוב דרויאנוב 5, ת"א.

על סדר היום:
1. לקבל ולאשר את דו"ח המנהלים, דו"ח כספי ודו"ח רואי־חשבון של החברה לשנת 1985.
2. למנות את חברי מועצת המנהלים והועד הפועל של החברה.
3. חלוקת 100% מניות הטבה.
4. למנות רואי חשבון לחברה ולקבוע את שכרם.
5. לדון בכל עניין אחר שמותר לדון בו באסיפה כללית רגילה בהתאם לתקנות החברה.

הדו"חות הנזכרים בסעיף 1 לעיל יפורסמו ויהיו נתונים לעיון במשרד הרשום של החברה ברח' דרויאנוב 5 תל־אביב, בשעות העבודה הרגילות.

בפקודת מועצת המנהלים
זהר איילון
מזכיר החברה

הערה:
בהתאם לתקנות החברה יש להפקיד במשרדה הרשום של החברה, לא פחות מ־48 שעות לפני האסיפה, את כתבי המינוי של באי כח בעלי המניות. ממנה שהוא תאגיד חייב לצרף אישור עורך דין בדבר סמכותם של החותמים לחייב את התאגיד. פנקס החברים יהיה סגור להעברות מסוף יום העבודה של 30.6.86 1986 ועד למועד האסיפה.

חוק התיכנון והבניה
תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב – יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב – יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי כולל סגירת המרפסת בתריסים ברחוב שינקין מס' 42 גוש 6934 חלקה 195 תיק בנין 2/0018־042.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתיכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתובענה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתיכנון ולבניה
תל־אביב־יפו.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי לודיה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומי

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית / מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' גז / 158 / 1".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גושים: 4212, 4213,
4214, 4843.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי קרקע חקלאית לדרך, כניסה לכרמי יוסף.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3257 התשמ"ה, עמ' 485 ובעתון בוקר „דבר" מתאריך: 10.9.85 ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 10.9.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף בשפה העברית אמר 10.9.85.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שריש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

25.5.1986

כל בוקר עם עיתון
דבר
זה בוקר טוב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון שקמים הופקדה תכנית הנקראת תכנית מס' 243/03/6 תחנת כוח „רוטנברג".
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות התכנית:
1. ליעד את השטח למסילת ברזל להובלת פחם אל תחנת הכוח „רוטנברג".
2. ליעד את השטח לגשרים, תעלות, חפירות ומילואים הכרוכים בבניית המסילה ובתפעולה.
3. ליעד שטחים להתאמת קטע כביש ארצי מס' 4 למעבר דו־מפלסי מעל למסילה והמתוכננת.
4. שינוי יעוד מקרקע חקלאית ליעודי התכנית.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 580 דונם
גושים: 1269, 1435, 2833, 1268, 1444, 2834,
1270, 1436, 1438, 2844, 2845.
כל המעוניין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הלוח הכללי

דירות למכירה 1200
● טלפון מיוחד למסירת מודעות 885-885-03 לשרותך 24 שעות ביממה „פרטנאר". (מ"12586)

הצעות עבודה 3000
● דפס מלטשים להרצה 600 5 ימים בשבוע 358380-03 הבטר 832484-03 (מ"12683)
● תופרות לייצור 5 ימים בשבוע תנאים טובים 824312-03 (מ"12585)
● עובדות לניקיון מפעל אלקטרוניקה באזור־התעשיה חולון 7.00־12.30 או 12.30־16.30 תנאים טובים (מ"12583)
● עובדות לניקיון מפעל אלקטרוניקה באזור־התעשיה חולון 7.30־12.30 או 12.30־16.30 תנאים טובים (מ"12582)
● לחברת ממסרת דרושה פקידה אחראית לעבודה מעניינת לאחר שירות צבאי טלפון 7513718-03 (מ"12580)

תכניות 4000
● טלפון מיוחד למסירת מודעות 885-885-03 לשרותך 24 שעות ביממה „פרטנאר". (מ"12587)

ציוד למכירה 5080
● למכירה מקדח ויברציה ... 861596-03 (מ"12577)

רוצים לקנות 5010
● ריצבן קונה הכל הרהיטים ... 811136, 825908 (מ"12571)
● עזרא קונה רהיטים ... 889255 ... 827012 (מ"12570)

וידאו טייפ 5060
● מכשיר וידאו ... (מ"12600)

מערכות קול 5050
● ... (מ"13681)

ריפוי והדיה 5220
● ... (מ"12682)
● ... 03-329934 (מ"12598)
● ... 03-286827 (מ"12599)
● ... 03-221022 (מ"12588)
● ... 03-222719 (מ"12596)

● ... 03-285919 (מ"12594)
● ... 03-284513 (מ"12593)
● ... 03-290990 (מ"12592)
● ... 03-283740 (מ"12591)
● ... 03-238063 (מ"12590)
● ... 03-234396 (מ"12626)
● ... 03-523065 (מ"12589)
● ... 03-398467 (מ"12588)
● ... 03-825431 (מ"12586)
● ... 03-454713 (מ"12581)
● ... 03-621461 (מ"12579)
● ... 03-288616 (מ"12578)
● ... 03-5460226 (מ"12575)
● ... 03-222071 (מ"12576)
● ... 03-293261 (מ"12574)
● ... 03-723913 (מ"12573)

● ... 03-225918 (מ"12572)
● ... 03-758855 (מ"12569)
● ... 03-7515288 (מ"12568)
● ... 03-285257 (מ"12567)
● ... 03-299455 (מ"12566)
● ... 03-297095 (מ"12565)

תיקון ואחזקה 5550
● ... 03-310030 (מ"12599)

נרשמו לנישואין 3800
● ... (מ"12628) ... (מ"12624) ... (מ"12618) ... (מ"12619) ... (מ"12617) ... (מ"12615)
● ... (מ"12616) ... (מ"12614) ... (מ"12613) ... (מ"12612) ... (מ"12609) ... (מ"12610) ... (מ"12608) ... (מ"12606) ... (מ"12607) ... (מ"12605) ... (מ"12604)

שונות 7000
● עלוני „קשר" עלון הגברים/ות בישראל לבנייה להכרות 733994-03 ... 04-446023 (מ"12622)

דבר היום

ועדיין, פולארד

התקוות שעיסקת הטיעון במשפטם של בני הזוג פולארד תשים קץ לפרשה אומללה זו, נתבדו לפי שעה. המשך החקירה על-ידי ועדות הרשות המשפטית והאף-בי-איי, הביא לפתיחת מערכה נוספת המתמקדת בהאשמות ששיתוף הפעולה מצד ישראל לקה בחסר. למרות הודעות מרגיעות, לא רק מצד ממשלת ישראל, אלא גם מן הסטייט-דיפרטמנט ומהנשיא רייגן עצמו, מוסיפה הפרשה לגרום נזק לישראל בחלק מן הממשל, בין גורמים יהודיים בקונגרס ובין מעצבי דעת הקהל, לרבות אנשי תקשורת אוהדים.

אין צורך להכביר מלים על חוסר התבונה שהוליד פרשה זו. כל תועלת שבהשגת מידע, ולו חשוב, יכולה להיות רק שולית מול סיכון מערכת יחסים שאין לה תחליף. לציבור היהודי בארה"ב נגרמה אי-נחת כפולה – מעצם העניין, ומיהדותו של פולארד. למרבה המזל, נמנע עד כה "באקלאש" אנטישמי בהקשר זה, ובסוף השבוע אף נסתמנה האטה בעיסוק של התקשורת האמריקאית בנושא.

בעבר לתרעומת המובנת כשלעצמה של שלטונות המשפט ושל שירות הביון הפנימי, המבקשים עכשיו לחשוף את פרשת הריגול עד תומה, אין להוציא מכלל אפשרות כי אצל חלק מן הכוחות הביקורתיים כלפי ישראל פועלים גם מניעים פוליטיים. יש המעוניינים לצמצם את שיתוף הפעולה האיסטרטגי ההדוק למדי עם ישראל, שלדעתם איננו תואם את האינטרסים של ארה"ב במזרח התיכון. אלה מבקשים לנצל את ההזדמנות שנקרתה לדרכם על-ידי פרשת פולארד, והם מוצאים לא מעט תחמושת. אחת הטענות היא כי לאחר שנתגלתה הפרשה, הוסלה הלשכה לקשרי מדע שהיתה אחראית לה, "ביתן פרס" לעומד בראשה בצורת תפקיד כלכלי בכיר, ובכך הפגין זלזול בחומרה.

ודאי שאין להיתפס להיסטריה, או להיגרר להאשמות הדדיות. איתנות התשתית של היחסים החיוניים עם ארה"ב מבססת תקווה כי המשבר יחלוף. אך דווקא חיוניות היחסים מחייבת ללמוד לקח מהמשגים שנעשו. על בסיס הכרה זו יש לעשות כל מאמץ ולהוריד את אבן הנגף הפולארדית על-ידי שיתוף פעולה בחקירה שיבטיח את שיתוף הפעולה הקונסטרוקטיבי המתמשך בין שתי המדינות.

ועדות-חקירה כספורט לאומי

מאת שבח וייס

עכשיו כבר ברור: גורל מסקנות ועדת בייסקי יהיה דומה לגורלן של מסקנות ועדות החקירה שקדמו לה: בתחילה מהומה ציבורית, רעש תקשורתי, כמה הודעות ומעט מאוד רפורמה

כינון ועדות-חקירה נהפך לספורט לאומי. מאוהבים אצלנו בדראמה, בקול המאורע, בזעקה. טיפול שיטתי, אפור, יומיומי משעמם אותנו, אינו מספק למערכת הפוליטית ולתקשורת את הרוח הקיום, את התסיסה, את הזירה. כל אומה וחידותיה: לספרדים זירת שוורים, להלק מן האמריקאים זירת איגרוף ולנו זירת ועדות-חקירה.

כמי שנוהג לבלות את רוב זמנו במליאת הכנסת, אני נקלע כמעט מדי שבוע לאיזה-דיון, שמעלים בו הצעה לכונן ועדת-חקירה. אינפלציה זו בוועדות חקירה צריכה עיון: הרי קיימים מוסדות ביקורת קבועים, שהיו צריכים – בדרך כלל – לשמש את השימוש המתמיד במערכת השלטון.

חוק מבקר המדינה, תשי"ח 1958 (נוסח משולב) וכן החוק המתוקן מסדיר את תחומי הביקורת של כל משרד ממשלתי, של כל מפעל או מוסד של המדינה, של כל אדם או גוף המחזיק, שלא לפי חוזה, ברכוש המדינה או המנהל אותו או המפקח עליו מטעם המדינה; של כל רשות מקומית; של כל מפעל, כל מוסד, כל קרן או גוף אחר, שהממשלה משתתפת בהנהלתם; של כל מפעל, מוסד, קרן או גוף הנתמכים שהממשלה תומכת בהם במישרין או בעקיפין, וזאת בסייג שהמבקר או ועדת הכספים של הכנסת החליטו על כך במיוחד, אם החליטו.

מי שסבור שביקורתו של מבקר המדינה מצטמצמת בצד הנוהלי או בצד הלגיטימציה, ולכן אינה מתאימה למקרים הצריכים ביקורת מקפת יותר, עיין בחוק. החוק קובע במפורש, שהמבקר יבדוק אם הגופים המבוקרים נהגו בחסכון, ביעילות ובטוהר המידות. למעשה יש בשלוש המלים – חסכון, יעילות וטוהר-מידות – כיסוי מספיק לכל הסוגיות שוועדות החקירה השונות, שהוקמו עד כה, התבקשו לטפל בהן.

יותר מזה, אפשר גם להרחיב את סמכויות המבקר, שכן החוק קובע, כי "...לפי הצעת הממשלה רשאית הוועדה (ועדת הכספים) לקבוע מפעם לפעם, לגבי גוף מבוקר, דרכי ביקורת מיוחדות או מוגבלות". כלומר, אפשר לצמצם, אך אפשר גם להרחיב.

האמת היא, שוועדת-בייסקי הוקמה ביוזמת ועדת ביקורת המדינה, אחרי שמבקר המדינה הגיע למסקנה שאין בסמכותו לבקר את פעולות הבנקים. כלומר, ללא שינוי מסוים בחוק, אולי קשה היה להטיל על המבקר להמשיך במלאכה שהחל בה, ביוזמתו של מי שעמד בראש ועדת הביקורת לפני כשלוש שנים, ח"כ אברהם כ"ץ-עוז. אך מסכם היה לתקן את החוק, כדי לאפשר למבקר לסיים את המלאכה. ועדת-בייסקי עשתה עבודה ראויה לכל שבח, אך חוששני כי גורל מסקנותיה יהא דומה לגורלן של מסקנות ועדות החקירה שקדמו לה: מהומה ציבורית, רעש תקשורתי, כמה הודעות מלאות או חלקיות ומעט מאוד רפורמה של ממש.

לוועדות החקירה יש תפקיד פסיכולוגי בעיקר, ולא פעם הן משרתות את המבקר יותר מאשר את המבקר.

כינון ועדות, שראשיהן מבריקים הם בעלי יוקרה או מעמד בינ"ישראלי, בולם את הלחץ הציבורי לתקשה אנוכה, לפחות עד תום דיוני הוועדה; ומשיג את המתחים שנתהוו סביב הפרשיות השונות.

הגורם הממנה את הוועדה מצטייר, כמי שחותר לפתרונות

(סוף בעמ' 6)

מי יגיד מי נגיד

מאת יצחק בן־נר

עדי אמוראי לא יישב שם, בלשכת הנגיד, כנראה, ולא משום שפרופ' ברונו טוב יותר, אלא משום שראש הממשלה ויתר לשותפיו מן הליכוד

או עדי אמוראי יכול, כנראה, להמשיך ולשבת במשרד האוצר ולקרוא, כאחד הממוענים, את הדיווחים של נגיד-בנק ישראל החדש, הפרופ' מיכאל ברונו. האיש שהכין את עצמו, לעדותו, לתפקיד נגיד הבנק הממלכתי, כל ימיו, הרגיש מן הסתם, ובצדק, כי התפקיד החשוב כמונח בכיסו. ולמה שלא ירגיש כך? הרי ראש הממשלה פרס, בכבודו ובעצמו, הודיע שאמוראי הוא המועמד שלו ושלא יסכים לכל מועמד אחר. הוא גם הודיע, ובצדק גמור, לקבל את מכתב-התפטרותו של הנגיד המוצא, הד"ר מנדלבאום, כדי שמי שהוקע הוקע על-ידי המערכת המבקרת, לא יישאר דקה אחת מיותרת בתפקיד החשוב הזה.

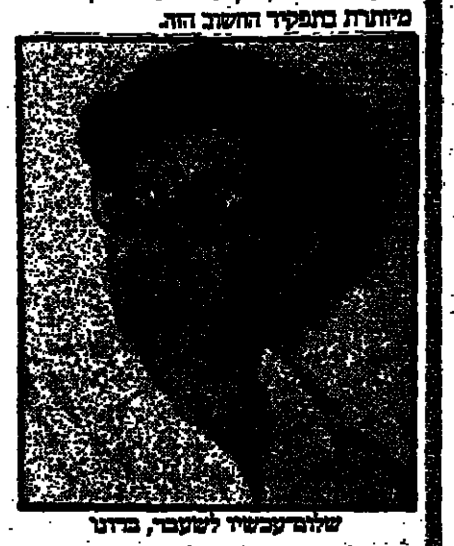
שלהב/עכשיו לשעבר, ברונו

שתמכו באמוראי. מלים אחרות, מרצונם להרחיק מועמד החשוד באהדה לשמאל ולמערך, היו אלה מוכנים אפילו לבחור באיש המערך לתפקיד זה. כלומר, מעולם לא ניצב מועמד פוליטי לתפקיד לא-פוליטי לפני כניסה לתפקיד, בתנאים טובים יותר.

אבל עדי אמוראי, כאמור, לא יישב שם, בלשכת הנגיד, כנראה. ולא משום שהפרופ' ברונו טוב יותר – ולעניות דעתי הוא טוב בזכות עצמו, בעל תוקף ועקרונות המאששים את הידע והנסיון שלו – אלא משום שהאיש שהיה אמור להמשיך ולהעניק לו גיבוי, ראש הממשלה, ויתר לשותפיו מן הליכוד. הללו נרתעו ברגע האחרון מלעבור על לאו מפורש, לאמור שלא להעביר עמדות כוח לידיהם הפוליטיים – והחליטו לתמוך, בכל זאת, בברונו. לכל היותר, רק שרון יזכור לו תמיד את העובדה שהיה בין אלה שקראו להדחתו מול בית בגין, בימי הביניים הרחוקים.

מכאן שהבחירה של פרופ' ברונו, שכבר הסכימו הכל לכך שאינו אישיות פוליטית, הפכה לבחירה פוליטית לחלוטין, משום שהיא מהווה נצחון לליכוד. ראש הממשלה נרתע שוב מעימות סרוס-רוטאציוני והחליט לגמור את העניינים בטוב – מן הסתם, כדי שיישאר לו זמן לוותר להשתוללות הדתית הרחית, זו ששותפו לממשלה, הרב-שר פרץ, מכנה בשם התרבותי "מלחמת תרבות".

הכל היה מוכן כדי לקלוט את אמוראי בלשכת הנגיד, כנראה, לא רק תכונותיו, נסיונו וכשרונותיו. גם העובדה המשעשעת שלליכוד לא היה כל מועמד מתאים משלו לתפקיד. עד כדי כך, שכאשר הוצעה מועמדותו של הפרופ' ברונו, רבים מאנשי הליכוד התנגדו לה בטענה שהאיש, בעברו האפלולי, השתתף בהפגנות "שלום עכשיו" שומו שמיים – היו בין הליכודניקים כאלה

וחבל שכך. כי הרי הכל היה יכול להתנהל לו, איכשהו, כמו שהתנהל עד עכשיו. לאמור – האם לא הסתדרנו, במחילה, בלי נגיד בנק ישראל עד עכשיו? By George we did! וכשאין ועדה מייעצת וסגנים לבנק ישראל אז לא ממשיכים הדיים להתנהל? לא מורידים את מחיר הסוכר או מעלים את מחיר הקוטג'? לא ממשיכים לסרוף תחנות ולמנות קצינים-בודקים כדי שיבררו מי דחף את הרב המפגין סלומון מפתח-תקווה? ואם לא החליטו על חוק למניעת הסתה גזענית עד עכשיו, אז כבר לא ממשיכים להסית לגזענות כמקודם? הכל נמשך כמקודם ושום דבר לא בוער ואפשר להמתין חמישה

הבטחה בביט, אמוראי

חודשים עד לרוטאציה. שחובת ההוכחה תוטל על ה"מ שמיר. ששמיר ירצה למנות את אנשיו וממלא-מקומו פרס יתנגד ויכביע אותו. כך, נראה, הרבה יותר טוב.

ובינתיים, בלי נגיד. מי צריך נגיד? אפשר בלי.

נ.ב. האם אמוראי בכל זאת יישב שם, או בכל זאת יש הפתעות, עדיין, בממשלת ישראל.

השכר: כמה מינימום

מאת אהרון גבע

שכר המינימום כיום הוא 316 שקל, קצת יותר משליש השכר הממוצע במשק. העובדים רשאים לדחות הצעות עבודה בשכר מינימום – והם עושים זאת

עם התחלת המו"מ על הסכמי השכר, הודיעה ההסתדרות שתרכז את עיקר מאמציה בנסיון להעלות את שכר המינימום למחצית השכר הממוצע במשק. כדי לתת תוקף להכרזות הכוונה, פרצו לאחרונה סכסוכי עבודה במפעלי מזון וטקסטיל, בהם משלמים שכר ירוד מאוד. הסכסוכים פרצו באזורי הפיתוח: בכיתן שבבית-שאן ובאוסם שביקנעם.

עובדי כיתן התאספו בחצר המפעל, והציגו את תלושי המשכורת – 350 שקל לעובדת בעלת ותק של 17 שנה שעבדה חודש מלא. גם ביקנעם נעו תלושי המשכורת סביב 350 שקל. הנהלת "כיתן" דחתה את הטענות. לדברי מנהל החברה מגיע השכר הממוצע בכיתן ל־700 שקל לחודש. על כך מעידה ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם: הייתי במפעל הגור. אמרו לי, שהשכר הממוצע הוא 1100 שקל. הפועלים הסבירו לי: המנהלים מקבלים 4,000 שקל, הבכירים 2,000 שקל, וכך מגיעים לממוצע של 1100 שקל לחודש.

לתנאי השכר הירודים יש תוצאות חברתיות. לפני זמן לא־רב ביקר נשיא המדינה בלשכת העבודה בבאר-שבע. סמנכ"ל משרד העבודה, ברוך חקלאי, קיבל את פניו. לשאלת הנשיא השיב חקלאי, ששליש מהעבודות שהלשכה מציעה הן עבודות בשכר מינימום ופחות מזה. שכר המינימום הוא כיום 316 שקל, קצת יותר מהשליש של השכר הממוצע במשק. העובדים, אמר חקלאי, רשאים לדחות הצעות עבודה עבורן משלמים שכר מינימום. ואכן, הם דוחים.

שוב ושוב אתה קורא בעיתון: יש אבטלה ובצדה יש מחסור בידיים עובדות. בתל־אביב מחפשים עובדי טכסטיל, אומרת אודה נמיר, יו"ר ועדת העבודה של הכנסת. אין דורשי עבודה בשכר של 300־250 שקל לחודש. מזכיר מועצת-פועלי נתיבות הודיע בשעתו, שהציע למובטלים לעבוד במפעל השטיחים של אברהם שפירא, אבל הם מסרבים לעבוד בשכר המוצע. התוצאה היא לגיטימציה של הבטלה. חלק גדול מהציבור מצדיק את המסרבים לעבוד בשכר רעב.

עוד לפני הרבה חודשים, זמן רב לפני שהחל המו"מ על הסכמי השכר, התארגנו 63 ח"כים, הדרשו חוק שיקבע את שכר המינימום למחצית השכר הממוצע במשק. מי שמפר את החוק, צפוי לקנס של 100 אלף שקל עבור כל עובד שלא קיבל את המגיע לו.

חברי הקואליציה צפו, שהממשלה תנסה להשפיע עליהם, ותבקש מהם להתנגד להצעת החוק. חברי האופוזיציה לא הושפעו מלחצי הממשלה, ולכן היה זה רן כהן מר"צ שהגיש את הצעת-החוק בכנסת. ההצעה נפלה ברוב של שני קולות. הממשלה הבטיחה לחברי הקואליציה תמורה: הממשלה תגיש הצעת-חוק שכר-מינימום בעת מושב החורף של הכנסת. אם הממשלה תפר את ההבטחה, נאמר אז, רשאים חברי הקואליציה להעלות הצעה משלהם.

מושב החורף חלף לו: הממשלה לא הגישה את הצעת החוק שהבטיחה. עתה הגישה אודה נמיר הצעת-חוק פרטית משלה, ובחודש הבא תדון הכנסת באותה הצעת-חוק בדיון טרומי. העלאת שכר המינימום היא צורך חברתי, אבל היא מעלה בעיות כלכליות קשות. התעשיינים טוענים שאינם יכולים להעלות את שכר המינימום. העלאת השכר תביא בעקבותיה הפסדים ואת סגירת המפעלים.

אודה נמיר משיבה, שחלק מהמפעלים יכול לשלם שכר גבוה יותר. הם מעדיפים שלא להעלות את השכר ולהפנות את עובדיהם אל הבטוח הלאומי, כדי לקבל שם השלמת-הכנסה. במקום שהמעסיק ישלם לעובד – משלמת לו הממשלה. קופת המדינה מסבסדת לעתים, ללא צורך, את המעסיקים.

מפעלים אחרים באמת אינם יכולים לשלם שכר גבוה יותר, ואלה עלולים לפטר את עובדיהם. מספר המובטלים עלול לגדול, דווקא באזורי הפיתוח. אם כן, מה עושים?

יו"ר ועדת העבודה של הכנסת טרם קבעה את עמדתה בעניין זה. ייתכן, היא אומרת, שצריכים להעלות את שכר המינימום בשלבים. בשלב הראשון יש להעלות את שכר המינימום באזורי הפיתוח, כשהתוספת תבוא מקופת הממשלה. "עלינו למנוע את הסכנה שהעלאת שכר המינימום תניע עובדים מבוססים יותר לדרוש תוספת-שכר גם לעצמם", אומרת אודה נמיר.

כשהקימו באזורי הפיתוח מפעלי טקסטיל ומזון שסיפקו משרות רבות בשכר נמוך, התחרותה התעשיה עם מפעלים מיושנים באירופה. כיום המצב הוא שונה. באזורי הפיתוח גדל דור בעל השכלה ששרת בצה"ל. דור זה לא יקבל כל עבודה ובכל מחיר. אבל תעשיית הטקסטיל של היום אינה מתחרה, כבעבר, עם מפעלים מיושנים באירופה, אלא עם מפעלים בהונג-קונג ובקוריאה. קיום התחרות עם אסיה מותנה ברמת-מיכון גבוהה וברמת-שכר נמוכה מאוד. בוגרי התיכון לא יעבדו בשכר של 350 שקל, אפילו נסביר להם עובדות כלכליות והיסטוריות. האם בכך יסכים לעבוד בתנאים כאלה?

מוחמד, גדעון והמקלחות

מאת עמוס עוז

כמתנגד להמשך הכיבוש הישראלי בשטחים המאוכלסים אני דוחה את ההצדקה לטרור ערבי המכונה "התנגדות פלסטינית"

גדעון ספירו מירושלים שלח אלי את המכתב הבא, המובא כאן בהשמטות קלות: "ירושלים (בתחומי הקו הירוק). חבר-כנסת נכבד. אני מבקש להביא לידיעתך את המקרה של מוחמד אבו ואדי בן השתים עשרה וחצי ממחנה-הפליטים באלטה ע"י שכם. ביום 23.11.85 ערך הצבא הישראלי חיפוש במחנה הפליטים בלאטה. בשלוש לפנות בוקר... פרצו החיילים אל בית משפחת אבו-ואדי... החיילים העירו את הישנים בצעקות ובבעיטות... בחיפוש מצאו החיילים בשק מוסכן בדמות חמישה ספרים העוסקים בנושאים פוליטיים... שלושת האחים נלקחו למתנה-המעצר פרעה... חקירתו של הילד בן השתים עשרה וחצי החלה באותו יום ונסבה על הספרים... הוולה סירוה של מכות ועינויים. הוא הוכה בפניו ובבטנו. לאחר מכן הוחל "טיפול" המקלחת. (מקלחת: מוכיר לך משהו?) הול מ־4 אחה"צ עד 11 בלילה הובל מוחמד אבו-ואדי כל שעה למקלחת קרה, ובין מקלחת למקלחת נחקר על מנת להוציא ממנו עדות נגד אחיו בעניין הספרים. החקירות לוו במכות, קשירות לכיסא... ועוד שיטות כיד הדמיון האכזרית של החוקרים הסאדיסטים. הילד בכה וצעק אולם דבר לא עזר... חקירתו של מוחמד אבו-ואדי נמשכה 12 ימים... החקירות היו מלוות במכות יומיומיות... סה"כ תקופת המעצר: שמונה עשר יום...

המשורר הלאומי של ישראל כתב בשירו המפורסם "על השחיטה": "נקמת דם ילד קטן עוד לא ברא השטן". בשינוי האריאציה ניתן לומר: גם נקמת ילד פלסטיני מעונה עוד לא ברא השטן. ראה מה עושה הכיבוש השליטה של עם אחר. הכובשים הישראלים הופכים להיות אכזריות... אני פונה אליך כי תפעל למען חקירת העניין... אם לא תעשה כן, תהיה שותף לקשר השתיקה והשתקה... אם אתה רוצה לדעת היכן צומח הדור הבא של ההתנגדות הפלסטינית לכיבוש הישראלי, לך לבתי-המעצר בשטחים הכבושים ותמצא את התשובה... אי אפשר להילחם בנוער בלי לעקור את הקרקע המצמיחה אותה. הכיבוש ומציאות האפארטהייד שנוצרה בחיפוין הם הדשן עליו צומחת הנוער. ישראל המגוננת על מעני ורוצחי ילדים... שומטת את הזכות לשפוט פושעי-מלחמה שפשעו נגד העם היהודי".

★

עד כאן עיקר מכתבו של גדעון ספירו. להלן נוסח תשובתי, בהשמטות קלות:

א. אני תומך בקיום חקירה בפרשה המתוארת במכתבך.

ב. נהגת בי בחוסר-הגינות: אינני חבר-כנסת, אינני עיתונאי, אין בידי שום כלים לבדיקת הסיפור שאתה מביא לפני בלי לטרוח לציין, ולו ברמז, מה מקור הסיפור ומניין הגיע לידיך.

ג. ניסוחים אחרים במכתבך נראים לי מפחידים: מי שמכנה בלי הבחנה את הכובשים הישראלים בשם "חיות אכזריות" שוה בעיני למי שמכנה את הפלסטינים "חיות דו-רגליות" [illegible]

ד. כמתנגד להמשך הכיבוש הישראלי בשטחים המאוכלסים, אני דוחה את ההצדקה המשתמעת מן הפסקה לפני-האחרונה במכתבך לטרור הערבי, המכונה אצלך "התנגדות פלסטינית": "ההתנגדות הפלסטינית" מעולם לא עסקה בהוכאת ילדים. היא התרכזה בהריגתם, בלי הבחנה, עוד לפני היות הכיבוש וכו'.

גדעון ספירו. מציאות האפרטהייד בשטחים

ה. בפיסקה האחרונה משתמעת השוואת הכובשים הישראלים לנאצים. זו השוואה דימאגוגית ומושחתת. המשפט "...מקלחות – מזכיר לך משהו?" הוא מתועב ממש, אלא אם כן אתה טוען שהילד הומת בגאזים, עם מליוני ילדים אחרים, לצרכי תעשיית-הסבון הישראלית.

ו. אני תוהה, כאמור, בקיום חקירה. אך בו לתפיסה התעמולתית הפשטנית והגסה המבצבצת כמעט מכל שורה במכתבך, לרבות האסוציאציה הנאצית האווילית: הכיבוש הישראלי אשם בדיכוי, בהפחדה, בעינויים ובשלילת זהויות. "ההתנגדות" הפלסטינית אשמה באידיאולוגיה ובהדרכי-פעולה ג'נוסאידיות. הנאצים לא היו אנשים שהרביצו מכות חזקות לילדים יהודים, במסגרת הדמת ספרים. לך תעשה קצת שיעורי-בית.

★

על כך השיב לי גדעון ספירו מירושלים (בתחומי הקו הירוק): "...אתה כועס על הראי במקום על מה שמשתקף ממנו... פניתי אליך כי סברתי שאתה... "איש רוח"... סופר עברי יהודי בעל רגישות מוסרית... (אשר) לא ישקוט ולא ינוח עד שהסיפור... ייחקר ביסודיות... האם הכינוי 'חיות אכזריות' אינו משקף בהלכה את מה שמתרחש כאן?... כמה ילדים יהודים נהרגו ע"י ההתנגדות הפלסטינית בשטחים הכבושים מאז 1967 וכמה ילדים פלסטינים נהרגו ע"י הכובש הישראלי מאז אותה שנה?... מספר הילדים הפלסטינים הלבנונים שנהרגו (נפצעו) בהפצצות הישראליות על ביירות, צור וצידון ועל מחנות הפליטים... עולה על כל האבידות שהפלסטינים גרמו ליהודים מאז עליית הבילויים... כמי שמשפחתו ברחה מגרמניה חמש דקות בטרם פרצה המלחמה, אני נזהר מאוד בנושא זה" (ההשוואה אל הנאצים – ע.ע.)... "אני דוחה את השימוש המאניפולאטיבי והדימאגוגי שאתה עושה נוכח שיטת עינויי המקלחת שהופעלה ע"י המענים הישראלים כלפי הילד הפלסטיני..." וכו'.

★

על מכתבו זה של גדעון ספירו עניתי, בערך, כדלקמן: "ברשותך אביא את פרשת מוחמד אבו-ואדי ואת עיקר חילופי-המכתבים בינינו ב"דבר". בכך אולי תהיה תרומה לבירורם של שני עניינים: 1) פרשת הילד. 2) האם אפשר להיות, כלשונך, "סופר... בעל רגישות מוסרית... אמון על ערכים הומאניסטיים..." וכו' בלי להזדהות עם מה שאתה מכנה "תנועת ההתנגדות הפלסטינית" ובלי להצדיק את שיטותיה ומטרותיה?"

★

השאלה היא, כנראה, ריטורית והסרת-תועלת: רפאל "אבו־ניאל", הרב לוינגר וגדעון ספירו, תובעים כאחנו תשובה בשחור-לבן: מי כאן הנאצים ומי-צאן-קדושים? אני דוחה זאת. במחיר אבדן אהדתם של שני המחנות אני אומר: פרשת הילד מוחמד אבו-ואדי בן השתים עשרה וחצי ממחנה בלאטה צריכה להיחקר. אם נכונים דבריו של ספירו – מעני הילד צריכים לבוא על עונשם. אבל לא על פי חוק עשיית דין בנאצים. אסור לקפוד את מקלחות שכם אל מקלחות אושביץ. כל העושה כן כופר את ההשוואה שבמכתבם של כהנא וקראפי. יש בדרגות של רוע, וכל המתעלם מקיומן כמי שיעכה בשרתו של הרוע. וכבר היו דברים מעולם.

משבר העליה, משבר הקליטה (ב')

למה לא קולטים

מאת מאיר בר־אלי

מה"ע, עם המרגשים מייבנים ולפי שיטות המחקר המודרניות, כדי לקבוע מדוע חוזרו לגולה עולים שניסו לעלות לישראל מאז 1967.

אין ספק שהתשובה תהיה שהם לא נקלטו, אולם תשובה זו היא כוללנית מכדי לספק אותנו. כדי שנוכל להתוות לעצמנו דרך לתיקון פני הדברים עלינו למצוא תשובה על השאלה במה היתה תקלה, מה הפריע, וגם תשובות חלקיות כוללניות אינן מספקות. לא די בתשובה "לא נקלטתי בעבודה", "לא הסתדרתי בדיור" או "היו לי קשיי קליטה חברתיים". זה סתמי מדי. הכרח לרדת לעומק רב יותר. הדבר מחייב את בעלי המקצוע שיעסקו בכך להתאים שאלון מחקר לצרכי הציונות, לבדוק את כל הצדדים, כך שאפשר יהיה להציע הצעות תיקון ממשיות. כדי לבדוק את הבעיה גם אצל עולים שהתגברו ונשארו בישראל. גם מהם אפשר ללמוד הרבה.

להצעה זו יש ערך ויש סיכוי שתועיל בתנאי ברור אחד – שהמסקנות של המחקר יוגרדו מעשים. לשם כך יש להתגבר על חוסר הבנתנו של הישראלים להתאים את החברה בישראל, את הנהלים וההתנהגויות, לצרכי קליטה. אין זה מן הנמנע שיתברר שיש צורך לעשות צעדים קשים, כדי להתגבר על העדר העליה. יתכן שתהיה אמת בטענה שיטענו שהדרישות הן קשות מדי, מופרזות. אולי. העניין הוא שיש להבין שהברירה האחרת, המשך הקפאון בעליה, מוליכה לאסון לאומי שאין גדול ממנו. על הצעה זו או אחרת לקליטה טובה יותר שמעתי לא אחת "מה הם חושבים לעצמם?" או "כשהוריי עלו לארץ איש לא דאג להם..." בתשובות אלה יש אמנם אמת, אבל אין הן עושות צדק עם הצורך להבטיח את המשך קיומה של ישראל. לאמירות אלה יש המשך טבעי: "לא צריך אותם..." המשך זה אין בו שום אמת, כי אנו זקוקים מאוד לעולים התובעים תנאי קליטה משופרים. מכיוון שהתשובה "לא צריך אותם..." איננה אמת, נפגמת ממילא האמת שבטענה בדבר תנאי הקליטה של עולים בדורות קודמים. לכן ההשוואה למה שעבר דור ההורים שלנו (לגבי

כדי שנוכל להביא עולים עלינו לדעת קודם כל מדוע היהודים לא עולים, מה מונע עליה. אין טעם לבדוק את הסיבות של כלל היהודים, של כל בני הקהילה בעיר אמריקאית או קנדית, בבואנוס-איירס או בפאריס, מכיוון שיש ודאי יהודים רבים מאוד, אולי רוב היהודים, שאינם שוקלים כלל עליה לישראל, שאינם יודעים שחסר להם משהו חשוב מאוד, כשהם חיים בארצות פזוריהם. קל לנחש שחלק ניכר מהם "יושבים על סיר הבשר", וברור להם ולנו כי ישראל אינה מסוגלת להתחרות בתנאים החומריים של ארצות השפע שרוב היהודים חיים בהן, וגם בארצות הרחוקות משפע יהודים שייכים במעט תמיד למעמד שחיי ספע זומנו לו. מזרח-אירופה, שלחצה את היהודים מזה, וארצות האיסלם, שגם בהן יהודים לא רוו נחת מזה, אינן קיימות במקומות שיש בהם עתודה גדולה של יהודים לעליה, גם משם יהודים לא נחפזו, בשעתם, לעלות. גם שם תיכנו, ודבים-דבים איחרו את המועד.

כדי שנדע מה בולם עליה עלינו לבדוק את בעיית העולים ששבו לארצות מוצאם, או היגרו מישראל לארצות אחרות. יש שתי ארצות שיש סיכוי שיבואו מהן עולים רבים ושיהודיהן אינם נוטים לחזור כשאינם נקלטים פה – דרום אפריקה וארגנטינה. בשלון קליטתם בישראל מניע את רובם להגר לארץ אחרת. יהודי ארגנטינה מהגרים לארצות אמריקה הלאטינית האחרות. לא מעטים היגרו ישירות מארגנטינה לוונצואלה ולארצות אחרות. יהודים מדרום-אפריקה מעדיפים את הדומיניונים הבריטיים – קנדה, אוסטרליה וניו-זילנד. הם מוצאים שם יהודים דרום-אפריקאים שהיגרו כיוהנסבורג וקייפטאון בלי לעשות תחנה בישראל. כשאנו דנים בשאלות עליה וקליטה אסור לשכוח שהעולם בימינו הוא פתוח להגירת יהודים הנקלעים למצוקה בארץ זו או אחרת. אין לנו עליה של יהודים שאין להם ברירה, וכנראה לא תהיה בעתיד הקרוב. תפקיד ראשון במעלה, המוטל על הסוכנות היהודית, בשיתוף ממשלת ישראל או בלעדיה, הוא לערוך מחקר

(סוף בעמ' 6)

הפתעות הקיץ של ט.וו.א.

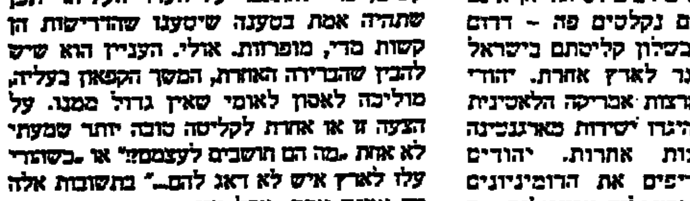

טיסות ב־$40.־ בארה"ב
הצעה מיוחדת זו ניתנת לרכישה עד ל־15.7, לבעלי כרטיס טראנסאטלנטי של ט.וו.א. גמר הטיסות ב־31.10, מינימום 6 טיסות, מקסימום 8 טיסות, ליותר מ־60 ערי ט.וו.א בארה"ב.

2 לינות חינם בבתי מלון*
כל הרוכש 5 לינות במלונות HOLIDAY INN יקבל 2 לינות נוספות חינם.

מכונית חינם עד לתקופה של 3 שבועות*
עוד הצעה מיוחדת של ט.וו.א, בפלורידה תקבלו מכונית חינם למשך 3 שבועות, ביתר מדינות ארה"ב תקבלו מכונית HERTZ חינם למשך שבוע. הצעה נוספת בקליפורניה.

כפוף לתנאים מיוחדים. פנו לסוכן הנסיעות שלכם.
* פנו למארגני טיולים ובאמצעות סוכן הנסיעות שלכם.

مكتب من الأصل

מכתבים למערכת דבר

האם רק אדם אחד?!

הנחה מקובלת היא, כי אירועים היסטוריים שנכתבים בדרך של מחקר ותיעוד הם אמינים יותר מדברים שנכתבים בדרך הזכרון או ההגות העצמית. אך למקרא רשימתו של מאיר בראלי „בן־גוריון מול פלמ"ח" („דבר" 25.5) מסתבר, שלא תמיד כך הדבר. בראלי אומר, בהסתמכו על ד"ר יואב גלבר בספרו־מחקרו „למה פירקו את הפלמ"ח" (את הספר עצמו לא קראתי) כי „רק אדם אחד ראה לנגד עיניו פלישה ערבית עם תום המנדאט".

לבן־גוריון זכות עליונה בהקמת המדינה וכל הערכה לפעלו בתחום זה לא תהיה מוגזמת. אבל נראה, שקצת מוגזם יהיה לומר, שרק הוא „האדם האחד שראה לנגד עיניו" וכו'. אמנם בוועדה המדינית של הקונגרס הציוני הכ"ב בדצמבר 1946 הזהיר בן גוריון מפני „הסכנה שהמדינות הערביות השכנות ישלחו את צבאן לתקוף את הישוב ולהשמידו ועלינו להתכונן" וכו', אולם הוא לא היה היחיד שהזהיר על כך. עוד ביולי 1945 הוגש למטכ"ל ולמפקדה הארצית דו"ח ובו כתוב: „בעזרת האנגלים הולך ומתארגן צבא בכל הארצות הערביות... הכוח הצבאי הזה, בחלקו או במלואו, יכול להיות מופנה נגדנו. עלינו... להיות מוכנים" וכו'.

באותה שנה גם יוחנן רטנר, שהיה בתקופה מסויימת ראש המפקדה הארצית, הזהיר כי „באה בחשבון התנגשות לא רק עם הכוח פרוע ... כי אם גם עם צבא סדיר של מדינות ערביות מסויימות". במאי 1947 הוגשו שני תזכירים, האחד ישירות לבן־גוריון והשני לישראל גלילי באותו נושא וברוח זו. גם יגאל אלון במכתבו לשליחי הפלמ"ח בעבר לים לאחר החלטת או"ם ב־29 בנובמבר 1947, מעמיד את חבריו ופקודיו בפני הסכנה הזאת.

ביחס לפלמ"ח עצמו ולפירוקו, כפי שמוצג בספרו של גלבר, חזקה על אנשי הפלמ"ח עצמם, שאם יראו צורך ידעו מה להשיב. כה שראוי לציין בקשר לכך, שבאחד מן הראיונות שראיין בפרשה זו אמר יגאל אלון (אם אינני טועה, הדברים באים מן הזכרון) שאילו היה רצון טוב אפשר היה לקיים את הנח"ל כהמשך ישיר של הפלמ"ח על מסורתו וערכיו, ולאו דווקא כארגון חרש תפקיד שהוקם על הריסותיו.

ובקשר לכך עוד הערה: בראיון שהתפרסם (ב„מעריב" 23.5) אמרה גאולה בן אליעזר, בתו של בן־גוריון, כי „כולם אמרו לו (לבן גוריון) ,אל תכריז על המדינה, אל תכריז', אבל הוא הכריז". עם כל הכבוד, גם זה לא מדוייק. לא כולם אמרו: אל תכריז! מפ"ם של אז (שהיתה מאוחדת עם אחדות העבודה פועלי ציון) החליטה בפירוש ב־12 למאי 1948, החלטה שאינה משתמעת לשתי פנים: „להכריז על כינונה של המדינה העברית". בישיבת מנהלת העם (הממשלה של אז) שדנה בשאלה הוחלט ב־6 נגד 4 להכריז ב־15 במאי (ולמעשה ב־14 למאי) על כינונה של מדינת ישראל. בין ה־6 שהצביעו עם בן־גוריון היו 2 נציגי מפ"ם אהרן ציזלינג ומרדכי בנטוב, ואילו בין אלה שהצביעו נגד היו גם שניים מחבריו של בן־גוריון למפלגה, אליעזר קפלן ודוד רמז. גם שפרינצק ולבון התנגדו להכרזה. כך, שכותרתו של מאיר בראלי לרשימתו, לא תמיד מתאימה. לפעמים קרובות באותה תקופה היה בן־גוריון מול חבריו במפא"י.

אריה סגולי
אפק

מאיר בראלי מעיד:

אילו קרא א. סגולי את ספרו של יואב גלבר לפני שהגיב על מאמרי היתה תגובתו שונה, כך נדמה לי. פרופ' גלבר מספר (ומסתמך על תיעוד) איך בן־גוריון טען כלפי הפיקוד העליון שהם מדברים על רובים ולנו נחוץ יהיה לעמוד מול תותחים וטנקים. היתה אמירה של אחרים, פה ושם, שתיתכן פלישה – אבל היחיד שתבע לארגן הכנות לפלישת צבאות היה בן־גוריון. אם זכרוני אינו מטעה אותי היו אלה גלילי ואלון שהדגישו זאת (ולא בהזדמנות של ויכוח עם רב"ג, כמובן).

כותרת מאמרי מתייחסת אך ורק לנושאים שיואב גלבר דן בהם בספרו: ביטול המ"א והרמ"א ופירוק מטה הפלמ"ח. היו דברים רבים שאנשי מפ"ם (ביחוד אנשי אחה"ע) תמכו בהם בבן־גוריון. והדברים אלה הוכחה צדקתם.

היש לסגת מ„מלחמת הכוכבים"

בעקבות מכתבו של מוטי איש־יאיר ממעגן מיכאל „לסגת מההשתתפות במלחמת־הכוכבים", („דבר" 7.5), דבר לגיטימי הוא להתווכח בקשר לנחיצות ההשתתפות ב„מלחמת הכוכבים", אבל עד כמה שידוע לנו אין אנו שותפים במבצע „מלחמת הכוכבים", אלא רק במחקר בתחום זה, מה שמאפשר לאנשי המדע בישראל להתקדם במחקר בכלל ובנושא הכוכבים בפרט.

לא יכול להיות אבסורד יותר גדול בהתקפתו החריפה על ארצות־הברית על אשר התקיפה את לוב שהיא המפעילה העיקרית של הטרור בעולם ובובן שזה נוגע ישירות לאיזור שלנו.

המסקנה העיוורת לנתק כל מגע וכל שיתוף אסטרטגי עם ארה"ב, היא תמוהה בעיני: א. מה עם חמשת מיליוני היהודים החיים בארה"ב – הם כבר לא חשובים בעיניך? ב. ההשתתפות הכספית של יהדות ארה"ב ושל הממשל האמריקני כבר פסולה בעיניך? ג. נניח לרגע תסכים אתך לנתק את היחסים עם האמריקנים. עם מי היינו עוד יכולים לקשור את גורל העם היהודי – עם ממשלת ברית המועצות אשר איננה מסכימה אפילו לקשור אתנו יחסים? ואולי עם ארצות ערב המבריאות השכם והערב על כוונתן לחסל אותנו?

לכן, ידידי ממעגן מיכאל הייתי מציע לך להרהר בשאלת קיומנו הכלכלי שבלי עזרת ארה"ב לא היינו יכולים להתקיים (ואני באמת מצטער על כך) ואפילו קיבוצך לא יכול היה להתפתח בלי עזרתו האדירה של הדוד סאם.

יעקב זרחי
אזור

חד־צדדיות בתיאטרון חיפה

בתור מנויה ותיקה על התיאטרון העירוני חיפה, אינני יכולה לעבור בשתיקה על דברי הנהלת התיאטרון, כפי שנמסרו לכתבתכם, אריאלה ראובני („אנשים", „דבר", 7.5.86).

לאור יציאתו של המחזאי יהושע סובול, המשמש כמנהל אמנותי של התיאטרון, לחופשה ללא תשלום בת 6 חודשים מדגיש ההנהלה „כי אין כל קשר בין יציאתו של סובול לחופשה ובין הטיעונים שהעלו באחרונה חוגים ימניים בעיריית חיפה אשר לפיהם יש, כביכול, טעם לפגם בכך שהתיאטרון מעלה מספר גדול של מחזות מפרי עטו של סובול שהם בעלי אופי שמאלני ואשר יש בהם, לדעת המקטרגים, כדי לפגוע במוראל של העם".

ובכן, לא „חוגים ימניים בעיריית חיפה", אלא ציבור רב של מבקרי התיאטרון ומנוייו, בעל השקפות ליבראליות ואף סוציאליסטיות, מתרעם מזמן על הקו האמנותי־פוליטי של יהושע סובול, על סילוף עובדות חיינו בעבר ובהווה, הבא לידי ביטוי בוטה במחזותיו, אשר מעליבים ומתסכלים את הצופים, למרות הקונצפציה הדרמטית המבריקה והמשחק המעולה.

רבים משכנינו בקריות, רבים מקרובינו וחברינו בחיפה, פנו כמוני, עורף לתיאטרון שלנו, והחליטו לא לחדש את המנוי השנה. כפי שציין זאת הסופר אהרון מגד (ב„ערב חודש"), בעצמו איש השמאל המובהק, אי־אפשר להשלים עם המגמתיות של מחזאים, סופרים ואנשי האקדמיה, המציגים את הסכסוך באזורנו כ„שואה" שאנו הבאנו על הערבים. „זו ירידה בפני ההיסטוריה" אמר מגד. וכך בדיוק מרגיש הקהל הצופה ב„פלשתינאית" וב„מלך ישראל" של סובול.

כתבתי על כך למנהל התיאטרון העירוני, מר נועם סמל, והוא הואיל להזמין אותי לשיחה. לשאלתי איך הוא מסביר את החד־צדדיות, את חוסר האיזון ברפרטואר התיאטרון בו רוב ההצגות (והזכרתי גם את המחזה „אפרים חוזר הביתה" אשר נפסל ע"י הצנזורה) מראות את ישראל ואת עמנו באור כה שלילי, האם באמת אנו כולנו מושחתים, אלימים, רצחניים, ענה מר סמל: למה את אומרת דברים כאלה? האם לא הצגנו גם את הצד היפה, החיובי? מה בקשר ל„גטו", ל„הניצול" ל„יומני יאנוש קורצ'ק"?

נמנעתי מלהעיר שבכל המחזות האלה מדובר על יהדות השואה, על יהודים שאינם עוד...

פנינה גולדנר
קרית חיים

מתבקשת תשובה עקרונית

לאחרונה, צצים מדי שבוע מיסמכים מרשיעים כלפי נשיאה הנבחר של אוסטריה על חלקו בשואת יהודי יוון והבלקנים. מזעזע אותי לשאול מה עשתה המדינה שצמחה מתוך אפר השואה (במשך 38 שנים) כדי לעלות על עקבות פושעי מלחמה נאצים. כולנו זוכרים אמנם את לכידתו של אייכמן ואת הסגרתו של דמיאניוק שעדיין מתקשים משום מה להגיש נגדו כתב אישום...

ועדות חקירה הוקמו אצלנו על מחדלים קטנים מאלה. כבודה של המדינה מחייב אותה לענות תשובה כנה וברורה על שאלה עקרונית זו.

יהודה הצבי
תל אביב

יהודית, חילונית, דמוקרטית, גזענית, דתית?

אם היא יהודית – כיצד היא דמוקרטית (שוויון יהודים וערבים)?
אם היא חילונית – כיצד היא דתית (גיור)?
אם היא דמוקרטית – כיצד היא גזענית (חוק השבות)?

איזו תרמית של תדמית – שיא קביעות של צביעות: קודם מסתירים את הגזענות בכסות של דת ואחר כך תוקפים את הדת על הגזענות המסתתרת בכנפיה.

י. הירשביין
בני ברק

קרן הצבי של מניות הבנקים

המנהלים הגדולים של הבנקים הגדולים יוצאים בריבוס במצוות ועדת בייסקי. הם יילכו לפנסיה מוקדמת, יקבלו פנסיה שמנה, ועוד יתעסקו בבנקאות על השכנות, הרי הם מומחים בזה: יקנו מניות וימכרו מניות, וירוויחו בזה פרנסה צדדית שמנה ליד הפנסיה השמנה, ויעשו חיים עד 120.

וזהו העונש עבור הרמאות במניות הבנקים? האזרח הקטן שחסך קצת כסף משכר עבודתו, וקנה מניות בנקים באמרו שזה בטוח, יום בהיר התברר לו, שחלק גדול מכספו הושם על קרן הצבי, לא איכפת לו מי הם המנהלים הגדולים, הוא לא מכיר את המנהל היוצא ולא את המנהל הנכנס, אולי המנהל היוצא ייסר אותו בשוטים והמנהל החדש ייסר אותו בעקרבים.

והנה התכנסו מלומדים וחכמים לוועדת חקירה, חקרו וחקרו חודשים ארוכים, כתבו ספר עבה, בסוף המליצו לפטור מנהלים ובזה יצאו ידי חובתם.

מה יוצא מזה לקרבנות של מניות הבנקים? העונש המגיע לאחראים למפולת מניות הבנקים הוא שיפצו את הקרבנות ויחזירו להם את כספם שלקחו מהם במירמה.

אברהם דייגי
חיפה

הרוג מדי יום ביומו

ושוב כבכל יום שישי מפרסמים את הסיכום השבועי של תאונות הדרכים. בממוצע ליום – הרוג אחד וכ־50 פצועים. במשך שנת 1985 היו כ־13 אלף תאונות שבהן נהרגו כ־400 איש ונפצעו כ־20 אלף. נזקי הרכוש למשק המדינה נאמדים במיליארדי שקלים.

סיבות רבות לתאונות הדרכים. רובן, כך אומרים לנו, נגרמות עקב אי־ציות לתמרורים או לתמרורים וכן מהירות מופרזת בנהיגה. אין ספק שלו הוגברו סיורי המשטרה בכבישים, היו נהגים רבים נרתעים מלעבור על חוקי התנועה.

חלק מהקרבנות נגרמים בגלל הכבישים הגרועים והזנחה באחזקתם של כלל הכבישים בארץ, היעדר סימון המסלולים, היעדר גדרות בטחון וכדומה. כבישים רבים הוכרזו כבכבישים אדומים – הואיל ומספר התאונות בהם רב והרחבתם חיונית ודחופה ביותר.

שני התנאים האלה, הרחבת הכבישים ואחזקתם הנכונה, והפעלת סיירת משטרה בכבישים היו מפחיתים באופן משמעותי את התאונות. יש המעריכים הפחתה זו כ־50%.

התשובה הנשמעת ממשרדי התחבורה והמשטרה היא: אין תקציב ואין אמצעים. והלוא אמצעים רבים יותר מוצאים לפיצויים, לטיפול בנכים, לשיקום הרכב הנהרס ועוד. יש לדרכו את רוב ההוצאות האלו ולהפנותן למניעת התאונות – ואז יפחת השכול בתוכנו, בתי־החולים לא יהיו עמוסים בנכים ובנפגעי תאונות ולא ייגרם הנזק העצום למשק המדינה.

משה עמירב, לשעבר ראש המינהל לבטיחות בדרכים, טוען, כי באפריל 85 העביר המינהל למשטרה 35 מכוניות „סיירה" וכסף למאה תקנים של כוח אדם להקמת משטרת התנועה, אולם בגלל עיכובים ביורוקרטיים לא הופעלה הסיירת עד היום.

שרי התחבורה והמשטרה הסתגלו יותר מדי למצב האיום הקיים, כאילו גזרה היא מהשמיים. עליהם להתעורר – מדי יום ביומו נהרג אדם ונפצעים 50.

יצחק קרמן
תל אביב

למה לא קולטים

(המשך מעמ' 5)

ישראלים רבים מאוד המרוצים כבר בוויר הסכים שלהם) יש בה אמת היסטורית, אולם היא נעדרת אמת אקטואלית, אין היא מתאימה לצרכי מדינת ישראל דהיום, מדינה שהאפשרות היחידה שלה שלא לחדול מלהיות היא לגדול, ולשם גידולה נחוצים לה יהודים, יהודים רבים.

האמת שבטענה „מה הם חושבים לעצמם?" היא חלקית מאוד. נכון שתנאי הקליטה הנוכחיים כיום הם משופרים ללא השוואה לאלה שהיו בימי העליות שלפני היות המדינה או בימי קיבוץ גלויות של שנות החמישים, כשמספר הקולטים היה קטן בהרבה ממספר הנקלטים. אולם על השאלה הכביכול רטורית: „מה הם חושבים לעצמם?" יש תשובה נכונה, אמיתית. הם, כלומר העולים בכוח, חושבים לעצמם, שיש להם גם אפשרות שלא לעלות: לעומת זאת לישראל אין ברירה, היא זקוקה לגידול ואין היא יכולה להרשות לעצמה את דחייתם.

סיפרו על שמריהו לוין, מגדולי המסבירים הציונים ברוסיה, שבאו אליו בטענות על יהודים שיש להם חסרון זה וחסרון זה... השיב להם שמריהו: להם... אין לי בשבילכם יהודים אחרים".

ועדות חקירה

(המשך מעמ' 5)

קונסטרוקטיביים וכמי שמייצג את רצון העם. כך נהפך הממנה לא פעם מבוקר, שאמור היה לשאת באחריות למחדלים הנחקרים, לרפורמטור.

וכך לא רק שוועדות־החקירה אינן מועילות, אלא שהן מזיקות. הן מתסכלות את הציבור, הן מייאשות את מי שמצפה לרפורמה ממשית במינהל הציבורי, ובמובן מסויים יש בהן משום גניבת־דעת מצד ממניהן ופגיעה בלתי־הוגנת בחבריהן ובראשיהן.

אפשר להעלות על הדעת מיכלול שלם של נזקים פוטנציאליים שעלולים לצמוח מתוך השימוש המופרז בכינון ועדות „חיצוניות". בגלל שימוש כזה מתגוננים מכשירי הבדיקה הרצופה והמתמדת, מתמעטת דמותם של מוסד מבקר המדינה, של הוועדה לביקורת המדינה, של הכנסת ושל המינהל הממלכתי כולו.

יהיו מסקנות הוועדות אשר יהיו, עצם מימושן תלוי ברצון הטוב של מי שממנה אותן: לעומתן מסקנות מבקר המדינה הן ישימות, ואפשר גם לכפות את ביצוען.

למרבה הפליאה עומדת הכנסת מן הצד ואינה מגלה כל סימני חרדה נוכח ירידת קרנה כגורם מפקח. במקום לפתח את זרועות הביקורת שלה, אם באמצעות מבקר המדינה ואם באמצעות ועדותיה, היא מתמסרת לשיטת ועדות־החקירה ונהנית ממעמד־הלוואי – מיחסי־הציבור שזוכים בהם המכהנים ומפירורי הפרסומת האישית הנופלת בחלקם של מציעי הוועדות למיניהן.

טוב יעשה עמיתי, פרופסור דוד ליבאי, אם בתקופת כהונתו כיושב־ראש ועדת ביקורת המדינה יעשה לשינוי מגמה זו.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 10
מיונג־הוואן צ'ונג
מנצח ופסנתרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל„החטיפה מן ההרמון"
מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר, ק' 488
דבוז'ק: סימפוניה מס' 7

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: יום א' 15.6.86
סדרה 2: יום ב', 17.6.86
סדרה 3: מוצ"ש, 21.6.86 (9.00 בערב)
סדרה 4: יום א' 22.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
מיונג־הוואן צ'ונג
מנצח ופסנתרן
התכנית כמו בת"א
סדרות ו־ד
חיפה, אודיטוריום חיפה 8.30 בערב
סדרה 1: יום ה', 19.6.86
סדרה 2: יום ד', 18.6.86

קונצרט למנויים מס' 10
קורט מאזור
מנצח
מנחם בריואר
כנר
מרצל ברגמן
צלן
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכנית:
מאמוט: „כלת הרוח"
בטהובן: קונצ'רטו לכנור, צלו ופסנתר
ברוקנר: סימפוניה מס' 3
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 5: יום ב' 23.6.86
סדרה 6: יום ג', 24.6.86
סדרה 7: מוצ"ש, 28.6.86 (9.00 בערב)
סדרה 8: יום א', 29.6.86

קונצרט למנויים מס' 5
קורט מאזור
מנצח
מנחם בריואר
כנר
מרצל ברגמן
צלן
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכנית כמו בת"א
סדרות ה'־ב'
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 4: יום ד', 25.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
קורט מאזור
מנצח
מנחם בריואר
כנר
מרצל ברגמן
צלן
אלכסנדר וולקוב
פסנתרן
התכנית כמו בת"א
סדרות ה'־ב'
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 3: יום ה', 26.6.86

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד: ילדי־הפלא מיפן 86'
של התזמורת הפילהרמונית הישראלית
בחסותו האדיבה של שגרירות יפן בישראל
תלמידי מכון ימהה למוסיקה
מבצעים את יצירותיהם
בניצוחו של
שלום רונלי־ריקלים

תל־אביב, היכל התרבות, יום שלישי, 1.7.86
חיפה, אודיטוריום חיפה, יום רביעי, 2.7.86
ירושלים, תיאטרון ירושלים, יום חמישי, 3.7.86
כל הקונצרטים יתקיימו בשעה 8.30 בערב
כרטיסים במחירים עממיים מהיום א', 15.6.86
בתל־אביב: בקופת התזמורת (היכל התרבות) בשעות 10־1 בלבד: ובסוכנות „קסטל", אבן גבירול 153, טל. 444725 (3)

בתי קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: חופשה מטורפת באירופה 5,7.30 ,9.30
אורלי: קמורה 5 ,7.30 ,9.30
אלנבי: הטנגו האחרון בפריז 5, 7.30 ,9.30
בן־יהודה: רכבת אל החופש 5.00 ,7.15 ,9.30
גורדון: הקיפוד האמיתי 8.00 10.00
גת: שגעון של לילה 5.00 ,7.30 ,9.30
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק 11, 1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 3: ראן 11, 2 ,6.30 ,9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 7.15 ,9.30
דרייב־אין: רמו 7.15 9.30
חצות – סקס
הוד: תתיך – תתיך 5 ,7.30 ,9.30
בית ליסין: פנדנגו 10.30
חן 1: כוכב על המסלול 5.00 ,7.20 ,9.45
חן 2: סלוודור 5.00 ,7.20 ,9.45
חן 3: מרגלים שכאלה 5.00 ,7.20 ,9.40
חן 4: גבי גאן 10.30 ,1.30 ,5.00 ,7.25 ,9.40
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 10.30 ,1.30 ,5.00 ,7.25 ,9.40
לימור: סכרון חושים 7 ,9.30
לב 1: אהבות משתנות 1.35 ,5 ,7.40 ,9.50
לב 2: גבירתי המאמן 1.45 ,5 ,7.30 ,9.30
מוזיאון: תיא שואה 1 ,6.30
מוגרבי: תום התמימות 5.00 ,7.30 ,9.30
מקסים: גשר הברזל 7.15 ,9.30
פריגטה 1: מלחמת החלומות 5.00 ,7.30 ,9.30
פריגטה 2: מורשת הלקרופס 5.00 ,7.30 ,9.30
סטודיו: סיפורה של אגנס 5 ,7.30 ,9.30
פאר: צעירים וקשוחים 4.30 ,7.15 ,9.30
פריז: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון 12, 2, 4 7.30 ,9.30
צוותא: סופו של מלכון לוי 8.00
צפון: אהבה על הוולגה 4 ,6.45 ,9.30
תמוז – המוזיאון: מקסי 7.15 ,9.30
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
תכלת: בארוה 5 ,7.30 ,9.40
תל־אביב: מתנה שמיים 5.00 ,7.15 ,9.30

■ יפו
התודיה הישראלית: לעולם אל תאמר לא 9.50

■ ירושלים
אוריון: רכבת אל החופש 4.30 ,7.30 ,9.30
אדירון אחר 1: גשר הברזל 4.30 ,7.30 ,9.30
אחר 2: צוחק כי ששוטר אוזרן 4.30 ,7.00 9.30
אורנע: בגידות בסראסטה 4.30 ,7.30 ,9.30
אור גיל: פנסיה 4.30 7.15 9.30
בית אגרון: הקדושים והתמימים 6.00
להתנאבו 8.00
עמנואל 10
ציונה־טאון – חצות
העולם הקטן בביבי המאמא
זכרונות מאפריקה 6.15 ,9

הבירה: תתיך־תתיך 4.30 ,7.30 ,9.30
כפיר: 3 רווקים ותינוק 4.30 ,7.30 ,9.30
מטרה: סכרון חושים 4.30 7.30 ,9.30
עדן: מתנה שמיים 4.30 ,7.30 ,9.30
רון: שגעון של לילה 4.30 ,7.30 ,9.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש 7.15 ,9.30

■ חיפה
אורה: סכרון חושים 4.30 ,7, 9.15
אורלי: חלומות מתוקים 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: השוטר ממנהטן 4.30 ,7.00 ,9.15
ארמון: סלוודור 4.30 ,7.00 ,9.15
עצמון: מתנה שמיים 4.30 ,7.00 ,9.15
חן: גשר הברזל 4.30 ,7.00 ,9.15
פאר: חופשה מטורפת באירופה 4.30 ,7.00 ,9.15
קריאטור: מסע עסקים של אבא 6.30 ,9.00
רון: רכבת אל החופש 4.30 7 ,9.15
רב גת 1: שגעון של לילה 4.30 ,7.00 ,9.30
רב גת 2: ספורה של אגנס 4.30 ,7.00 ,9.15

■ קרית־ביאליק
ספיר: גשר הברזל 7 ,9.15
פביון: תרגיל לרופאים מתחילים 7.00 ,9.15

■ קרית־חיים
בית העם: יומו של אלוף 7.15 ,9.15
הזוהר: פירמידת הפחד 7 ,9.15

■ קרית־ים
ציון: השוטר ממנהטן 7.15 ,9.15

■ קרית־מוצקין
אורות: רמו 7 9.30

■ אשדוד
אסתר: הכבוד של פריצי 7 ,9.30
אשדוד: גשר הברזל 7 ,9.30

■ אשקלון
אסתר: ספורו של אלני 7.15,9.30
מאור: פירמידת הפחד 7.15 ,9.30
רחל: מה ראו עיני החתול 7.00 ,9.30

■ באר־שבע
חן: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.15

■ בת־ים
אורנים: רמו 7 ,9.30
עצמאות: סכרון חושים 5 ,7.15 ,9.30

■ הרצליה
היכל: שודדי השחקים 5.00 ,7.30 ,9.30

■ עכו
אדישוריום: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.30 ,9.30

■ עפולה
מפיתערן: רמו 9.00

■ חולון
ארמון: יחסים אסורים 7.30 ,9.30
מגדל: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
מגבי: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
רינה: השוטר ממנהטן 5, 7.30 ,9.30

■ טבריה
אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30

■ כפר־סבא
עמל: ראן 6.30 ,9.30
חן: הכבוד של פריצי 9.15

■ לוד
אורלי: רומן על בטוח 7.15 ,9.30
בית זית: מרגלים שכאלה 7.15 ,9.30

■ נהריה
הוד: האיש בעל הנעל האדומה 7.15 ,9.30
רון: לילות לבנים 7.00 9.30

■ נתניה
סמדר: השוטר ממנהטן 5 ,7, 9.15
אסתר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
שרון: גבירתי המאמן 5,7,9.15

■ פתח־תקוה
היכל 1: בעקבות אוצר הנילוס 5 , 7.30 ,9.30
היכל 2: מטרה 5.00 7.30 ,9.30
היכל 3: זכרונות מאפריקה 6 ,9.00
שלום: תפילה למנות 7.15 ,9.30

■ קרית־שמונה
שניה: מחץ הדלתא 7 ,9.30

■ ראשון־לציון
נעמן: זכרונות מאפריקה 6.30 ,9.30
ראשון: רמו 7 ,9.30

■ רחובות
בית העם: אינדיאנה ג'ונס 7.15 ,9.30
הדר: לילות לבנים 7 ,9.30
חן: בי"ס לאסירים מתחילים 7.15 ,9.30

■ רמת־גן וגבעתיים
אראוים: בעקבות אוצר הנילוס 5.00 ,7.15 ,9.30
ארמון: כוכב על המסלול 5.00 ,7.15 ,9.30
לילה: מטרה 7.15 ,9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
רב גן 1: שגעון של לילה 5.00 ,7.30 ,9.40
רב גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15 ,6.50 9.30
רב גן 3: אלני 5.00 ,7.30 ,9.40
רב גן 4: חלומות מתוקים 7.20 ,9.45
שבים: הכבוד של פריצי 7.15 ,9.30

■ רמת־השרון
כוכב: מחץ הדלתא 7 / התפוז המכני 9.30

■ רעננה
אורות: קוד השתיקה 5 ,7.30 ,9.00

■ רמלה
אודין: השוטר ממנהטן 7.15 9.30

■ גדרות
בית העם: משאלת מוות III 7.00

טלויזיה

5.30 „בית קטן" – פרק אחרון: „פרידה אחרונה" (חלק ב').
6.20 מישהו מצחה – סרט הנפשה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 „העמק המדהים" – פרק שמיני: – „הוא חי, הוא גדל: הוא משמיד" (תרגום ערבי־עברי).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 להיטים בראש – כמצער להיטים עבריים על־פי המצעדים של רשת ג' ו„גלי צה"ל". בשילוב פזמונים מלהיטי חו"ל, והוא מצולם בהשתתפות קהל. מנחים: שרי צוריאל ומשה מורד.
8.30 מבט לחדשות.
9.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 86 – שידור ישיר של משחק מס' 37, הראשון בשלב שמינית הגמר.
10.50 „קין והבל" – פרק רביעי: מזלו של הבל מיטיב עמו בכל דבר. יד המקרה מפגישה אותו שוב עם זופיה, והם מתחתנים. אוסטרון שוב צץ בשטח: הפעם הוא נכנס כגורם משפיע בהתפתחות עסקיו של הבל ונהפך לכלי משחק במאבק שבין הבל לקין. למרות תכניותיו למזג את שני הבנקים, קין אינו מתחתן עם בת משפחת מתיו לסטר, חברו הטוב, מת ממחלה. יו"ר לסטרבנק, אביו של מתיו, מוריש את תפקידו לקין.
11.40 „מלוא הבית" – שם הפרק: „כוחו של רצון". פול תובע ממארי להוכיח כוח רצון ולוותר על הרגלי העישון המתועב. פול עצמו מוכן גם הוא להוכיח כוח רצון ולוותר בעניין אחר. מארשה תוהה אם בעלה חדל לאהוב אותה.
12.05 חדשות.
12.10 „פרחי פורענות" – סרט מתח מסדרת הסרטים „קווינסי".
01.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 86 – שידור ישיר של משחק מס' 38, שלב שמינית הגמר.

טלויזיה לימודית

08.15 תלמוד, שניים אוחזין: כי מפתח בארמית.
08.40 מבט לספרות ויסודיים הגבלים והצרצר.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 השעה שלנו: שלושה ידידים קטנים.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 פרפר נחמד: מיהו שפו.
11.00 השכן ה': רחוש של קפטיין פיל.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה ה'–ו': סין, ארץ בתנופת צמיחה.
12.00 ספרות יעל יסודי: השוטר והמזמור.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
2.00 פרקי יסוד ביהדות: משא ומתן באמונה.
2.20 ביקור רוח הרפאים: סיפור משעשע מאת ג'יימס טרבר.
2.35 פרלודים, ה': אנתתי המקינס מציג בקצרה ומנגן את ה פרלודים הראשון והשני מתוך ספר הפרלודים השני מאת דביסי. הפסנתרן תאבאס ואשארי מנגן אותם על הפסנתר.
3.00 היווצרות המין האנושי, בראשית: סרט (שני חלקים) שהוא מסע אל עבר של המין האנושי, בהנחיית האנתרופולוג ריצ'ארד ליקי.
4.00 רחוב סומסום: חזרות.
4.30 החבורה של מרפי: פרק 4.
5.00 ערב חדש: מנחה רן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 קלבנש: סונטה בסול במ'זר לחליל וצ'מבלו (ר. וילסון א. פולדוס) שוברט: „רגע מוסיקלי" בפה במינור (ק. אולריך סגבל, פסנתר). שוברט: סונטה בסי במול מג'ור לפסנתר, כנור וצ'לו (הליביית רינת).
07.30 מחרית מוסיקלית – קופה: רונרו קונצ'רטו בפה מג'ור לפסנתר ותזמורת. „קרקוביאק" (ב. דווידוביץ / הסימפ. הלונדונית ב. כרינג) דה פאייה: סוויטה עממית ספרדית (י. פרלמן־ס. סנדרס) פורה: „דולי" – סוויטה (פיינס מרפין־ג. מרינר); סטרווינסקי: „פולצ'ינלה" – סוויטה מתוך הבאלט (הפיל. הישראלית/ל. ברנסטיין); גלזונוב: סימפוניה מס. 3 ברה מג'ור (תז. רדיו מוסקבה/ו. פדוסייאב). קונצרט בוקר – הבוקר פתוחה לביתוגן, בסי מג'ור (התז. הקאמ. של אירופה/א. שניידרג שטייקן: קונצ'רטו ברה מג'ור לויולה ותזמורת (ו. קריסט־בקאמ. של קלן/ה.ם. ברייהל).
12.05 אמנים באולפן – חדוה נסרי, פסנתר – „צפורים בנוסיקה": קטעים מאת קופרן, באך, קובאן, גרינדוס, מסיאן ועוד צבי אבני: סונטה אפיקיי (1979).
13.00 קונצרט צהריים – באך: סונטה מס. 3 ברה מג'ור, לכנור סולו (ר. רוגנייג סמוסה רביעיה כלי מיתר, לכלי קשת, „שודי" (רביעיית מאליקא פורה: בלדה לפסנתר ותזמורת (ו. ורסאגר־תז. פילהרמוניה־א. דייוויס) צ'ייקובסקי: שלישיה בלה מינור, לפסנתר, כנור וצ'לו (ד. ברנבוים/פ. צוקרמן/ר. דה פרה.

15.05 „לפי בחירתה/לה פה סולי" (ה.ת.)
16.00 קונצרט מנחה – שופן: 3 סקרצות לפסנתר (מ. קצאכיסא ליסט: הפרלודים (הסימפ. פיקאגו/ה. ברנבוים) רבודק: קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר והזמורת (א. מרציין/ הפיל. הצ'כית/י. בלוחלבקא) ברוקנר: סימפוניה מס. 3 ברה מינור (הסימפ. של רדיו פרנקפורט/א. ענבל).
18.30 מוסיקה ליום ראשון – רבוזק סמאכש מאמר מ. באכים / א. ריינולדס / ג. אוסקן / ג. קוררי קוררי / מקה. ותז. של רדיו באוריה / ר. קובליק.
20.05 ערב סוב – באך: פרלודים ופוגות מס. 18 – 21 מתוך „הפסנתר המושווה" חלק א' (ד. הורוכסה, 5 צ'מבלית).
20.30 פסטיבל ישראל־ירושלים 1986 – קונצרט הסיום, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור כבצע: גארי ברתיני / פרלנזי: ניצה, ירון, בירה, זכאי, קית לואים, שנפורד שנק המקהלה הפילהרמונית ת"א בהדרכת מיכאל שני / המקהלה שליד האקדמיה בירושלים – בהדרכת אהרון חרל"פ / מקהלת הגליל המערבי בהדרכת יוסי דיפרש – כהתובב: סימפוניה מס. 9.
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק.

(בסמעט) לקרשנדו ולי" מאת דבורה עומר. „לקראת סידור" (ה.ם.)
14.45 „תתול בשק".
15.30 עולם הפרק (ה.ם.)
16.05 „ביסינו לחסוש אוניה" – ספור עלייתה של קהילת יהודי לוב (ה.ם.)
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – אתרים בחיפה – חיפה העתיקה ובתי־הקברות.
19.05 מוספת ישראל.
22.05 תפוח ועץ – „לעזוב את הבית ולגור לחוד".

רשת ב'

07.45 „יומן מכסיקו".
18.06 „מסיבת עיתונאים".
18.45 היום בספורט.
19.35 „עם ישראל" – ענינים יהודיים בעולם.
20.05 „שלום לבני דור" – פיוט ושיר בשידור ה'.
22.05 תזכורות כל־נשימה בפולין.
23.05 צלצול שלישי.
00.10 „יומן מכסיקו".

רשת ג'

18.06 מצעד המוכרים והלועזיים.
21.05 ארוס ענק.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: התפתחות בית המגן העברי לקראת מאורעות 36. מרצה ד"ר באיר פעיל.
17.30 כותרת.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.40 משירי הלהקות הצבאיות.
23.05 „שיחת חצות" – עם ד"ר אוריאל זוהר, מורה לתאטרון באוניברסיטת תל־אביב.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – צרפתית למתקדמים: שעור מס' 33.
12.05 „בקרוגות הבשס".
14.06 תכניות לילדים – „שירים הם חברים של סיפורים" – ביצה, תרנגולת ואיש שנפגשו באמצע הדרך" מאת אופירה ברגלית: „בל מה שהיה וכל מה שקרה

צ'רנוביל חשפה את אי־הוודאות לגבי נזקי החשיפה לקרינה רדיואקטיבית

הרמן מילר, גנטיקאי אמריקאי בעל שם גרמני מובהק, מצא עוד ב־1927, שקרינת רנטגן גורמת מוטאציות – שינויים תורשתיים – בזבוב הפירות, הדרוזופילה. במרוצת השנים שחלפו מאז נתגלה, כי גם סוגים אחרים של קרינה מייננת, כלומר קרינה הקורעת אלקטרונים מן האטום והופכת את זה האחרון ליון, גורמים נזק למטען התורשתי, וגרוע עוד יותר הסכנה שהם מחוללים סרטן (רוב החומרים והקרינות המוטגניים, דהיינו יוצרי המוטאציות, הם גם קרצינוגניים, דהיינו מסרטנים). אבל עד היום חלוקים החוקרים בשאלה, מה היא עוצמת הקרינה המינימאלית שיש לראותה כמסוכנת, ובמלים אחרות: מה הוא הסף הבטוח, שעד אליו אין שום נזק בריאותי בקרינה. יש גם חוקרים רבים הגורסים, שסף כזה איננו קיים כלל: הם גורסים שכל קרינה מסוכנת, אבל אם היא חלשה, מובן שהיא מסוכנת פחות מקרינה בעלת עוצמה רבה.

אין צורך לומר, שבעיה זו התחדדה מאוד בימים אלה, לאחר האסון הגרעיני בצ'רנוביל שבאוקראינה. תאונה זאת הפיצה קרינה רדיואקטיבית מסוכנת לא רק באוקראינה, אלא גם במדינות רבות אחרות באירופה. המומחים העוסקים במדידת הקרינה עבדו שעות נוספות וסיפקו שפע של נתונים – ובמקביל התחדדה המחלוקת, עד כמה נשקפת סכנה מעוצמות הקרינה שנמדדו.

ניטול דוגמה אחת מני רבות: עוצמת הקרינה שנמדדה בגרמניה המערבית ארבעה שבועות לאחר התאונה הגיעה ל־90 מיליראם (אלפיות ראם) לילד ול־70 מיליראם למבוגר (הראם מציין את עוצמת הקרינה המוגעת בכל יחידת שטח בגוף האדם, ולכן הוא רלוואנטי יותר להערכת הנזק הנגרם לאדם מאשר העוצמה המוחלטת של הקרינה, שמודדים אותה ביחידות אחרות). בעקבות מדידות אלה טענו חלק מן המומחים בגרמניה: „לא נורא", בהצביעם על כך שערכים אלה נמוכים יותר מכמות הקרינה הטבעית – כ־110 מיליראם לשנה – שסופג כל אזרח ממוצע ברפובליקה הפדראלית.

אלא שלא כל המומחים גילו אופטימיות כזאת. עצם השימוש בקרינה ממוצעת עלול להטעות ולהוליד מסקנות בלתי מוצדקות, משום שאין לדעת, אם פרטים מסוימים באוכלוסיה אינם חשופים לקרינה גדולה בהרבה מן הממוצע (כמו בדוגמה המפורסמת על אדם שטבע בנהר, שעומק מימיו הממוצע היה חצי מטר בלבד). שנית, לא כל האנשים מגיבים באותו אופן עצמו על אותה כמות קרינה, ויש רגליים לסברה כי יש בני־אדם בעלי רגישות גבוהה יותר. שלישית, יתכן שהקרינה כשלעצמה איננה מסוכנת עד לסף מסוים, כשהיא באה לבדה – אלא שיש חומרים המגבירים את השפעתה.

המחלוקת בין החוקרים בסוגיות אלה מקורה בין השאר בקושי האובייקטיבי להוכיח בבירור את הקשר בין עוצמת הקרינה ובין השלכותיה הבריאותיות. כדי להראות בעליל, שהתחלואה בסרטן בקרב אוכלוסיה מסוימת, אשר היתה חשופה לקרינה, גדל במספר מאות מקרים לכל מיליון אנשים (וזה בערך סדר־הגודל הריאלי) – צריך לעקוב אחר אוכלוסיית ענק, שלגביה ידוע בדיוק מה מידת הקרינה שהיא נחשפה לה, ובמקביל דרושה קבוצת ביקורת, שלא היתה חשופה לאותה קרינה, בגודל מקביל לערך. היות ששכיחות הסרטן תלויה גם באלף ואחד גורמים נוספים, סביבתיים ותורשתיים, קשה להעלות על הדעת שיימצאו לחוקרים שתי אוכלוסיות כאלה בנות השוואה. ועדיין לא הזכרנו את הבעיה שחולפות שנים או אף עשרות שנים, עד שההשפעה המסרטנת באדם מתגלה בתור מחלה הניתנת לאבחון.

עד כמה החוקרים מגששים באפילה בתחום זה, תעיד העובדה שהוועדה הבין־לאומית להגנה מפני קרינה קבעה, כי קרינה בעוצמה של ראם אחד מביאה עימה 100 מקרי מוות נוספים מסרטן לכל מיליון תושבים – ואילו קבוצת חוקרים בעיר ברמן שבגרמניה המערבית אומדת את הסיכון ב־1,000 מתים נוספים לכל מיליון בני־אדם לכל ראם.

דוגמה אחרת לקושי להסיק מסקנות חד־משמעיות בסוגיה זו: בשנות ה־50 נערכו במדינת יוטה שבארה"ב ניסויים גרעיניים על־פני הקרקע. באותה עת עדיין לא ידעו אלא מעט על סכנות הקרינה הגרעינית – אילו ידעו, ודאי לא היו נערכים הניסויים – ורק כעבור כ־20 שנה נזעקו המומחים ומצאו, כי באזורים שנפגעו ביותר מן הקרינה היה שיעור מקרי סרטן הדם גבוה פי שניים וחצי לעומת אזורים אחרים ביוטה. אבל הוא לא היה גבוה אלא במעט לעומת השיעור המקביל במדינות אחרות בארה"ב, משום שעד לעריכת הניסויים הצטיינה מדינת המורמונים בשכיחות קטנה ביותר של לויקמיה – כמחצית מן הממוצע האמריקאי, בשל סיבות שאינן ברורות.

אי־ודאות גדולה עוד יותר קיימת לגבי ההשפעות הסינרגיסטיות („הפועלות ביחד באותו כיוון"), דהיינו: חיזוק השפעתם של גורמים מסרטנים אחרים, כגון כימיקלים מסרטנים (למשל, החומרים שבסיגריות), על־ידי הקרינה המסרטנת. ניסויים בבעלי חיים מראים ... כי כאשר נותנים להם חומר מסרטן ... בסרטן השפה; כאשר חושפים אותם לקרינת רנטגן, לא מופיעים בהם מקרי סרטן כלל. אבל כאשר חושפים אותם הן לחומר המסרטן והן לקרינה, לוקים 35% מן האוגרים במחלה הממארת. תופעות דומות מוכרות גם אצל בני־אדם, למשל: שיעור התחלואה בסרטן בקרב כורים מעשנים גבוה יותר מסכום השיעורים המקבילים של כורים שאינם מעשנים ושל מעשנים שאינם עובדים במכרות. אבל עדיין לא הוכח קיומו של סינרגיזם כזה בבני־אדם לגבי השילוב של קרינה מייננת ושל גורמים מסרטנים אחרים.

עם כל אי־הבהירות השוררת בנושא זה, הדעה הרווחת היא שהסכנה הארוכת לתושבי מדינות אירופה המערבית מן התאונה בצ'רנוביל איננה גדולה במיוחד – בניגוד למצב השורר, כנראה, באזורים קרובים יותר לצ'רנוביל, אלא שנתונים בעניין זה לא פורסמו. סיפור אחר הוא ההשפעה הפסיכולוגית. עתוני גרמניה המערבית, למשל, גדושים היום סיפורים על התאונה הגרעינית ועל השלכותיה האפשריות: ואילו כאשר אשתקד פורסם במדינה זו מחקר שהתריע על הסכנה שנובעת מקרינת הגז הרדיואקטיבי רדון, המצוי בחומרי הבניה של אלפי בתים בגרמניה המערבית, סכנה הגדולה בהרבה מזו הנושבת עתה עם הרוחות מברה"מ – הסיפור לא עורר אלא הדים מועטים.

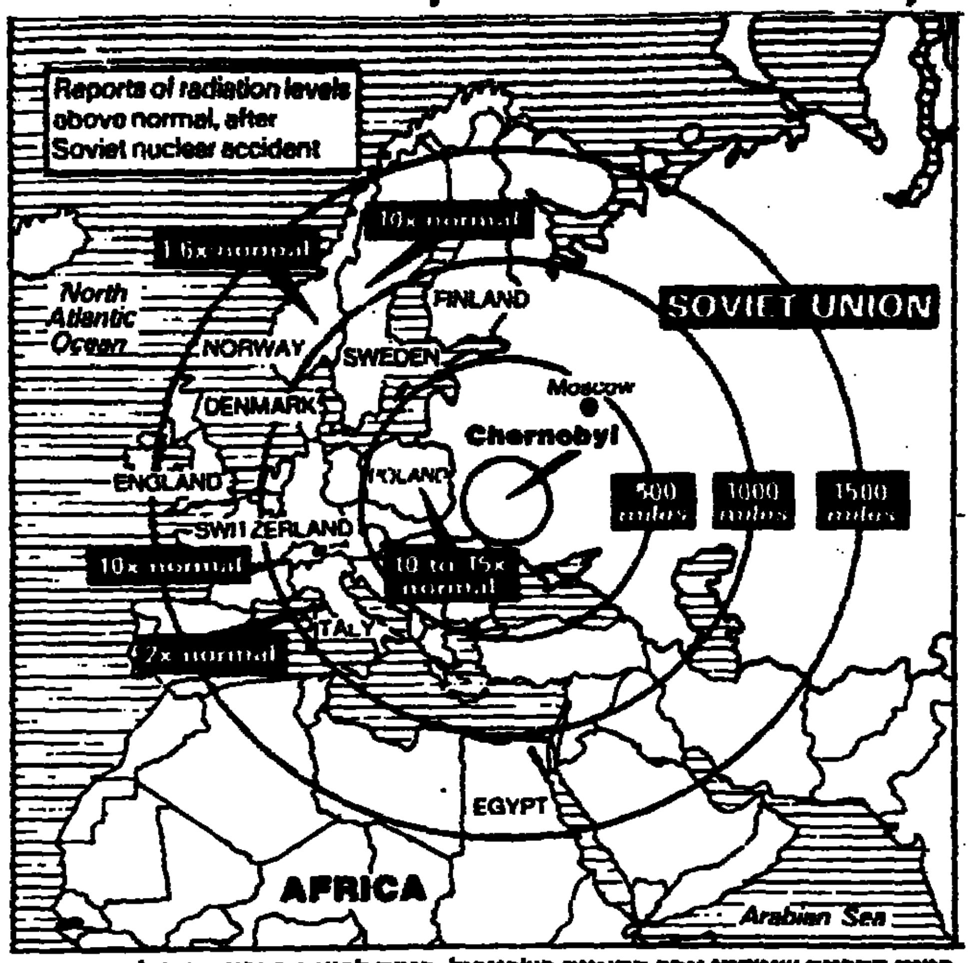

רמות הקרינה שנמדדו אחר התאונה בצ'רנוביל, ביחס לרמות הקרינה הרגילות. חסרים נתונים מן האזורים שנפגעו ביותר – האזורים הקרובים לכור: מדינות אירופה המזרחית גזרו על עצמן שתיקה.

מחשב אישי מנהל ספריה

תוכנה מיוחדת לשימושן של ספריות קטנות ובינוניות, המופעלות בעזרת המחשבים האישיים של יבם, פותחה על־ידי חברת תר"פ מערכות ונמצאת בשימושן של יותר מ־50 ספריות בארץ ועשרות ספריות בבריטניה ובמדינות נוספות באירופה. עם הספריות בארץ, שרכשו את תוכנת הספריה, נמנות אלה של „אלתא", בתי הזיקוק, „סאיטקס", מכון וייצמן, משרד הבטחון, משרד החקלאות, אוניברסיטת בר־אילן, יבם ישראל, סמינר הקיבוצים וספריות ציבוריות.

המערכת מנהלת באופן מקיף את הפעילויות השונות בספריה, כולל: קטלוג ואחזור מידע, מפתוח חיפוש מידע על־פי נושאים ומלות מפתח, מעקב כתבי־עת, רכש (חלקי), ניהול קוראים והשאלת פריטים, הדפסת דו"חות, כרטיסים למגירות ועוד.

כאשר התחזית של המערכת הישראלית בעולם ... שונות, בלי צורך להכניס שינויים בתוכנה עצמה. במרוצת שנה זו ובתחילת שנת 1987 יותקנו כ־100 תבילות של תוכנת ספריה במחשבים אישיים של יבם בספריות רבות במדינות אירופה ובארה"ב.

„בילינסון": תוצאות מבטיחות לטיפול בחולי סרטן בשיטה האימונולוגית

מאת דנקה הרניש

ביקורו של ד"ר סטיבן רוזנברג בישראל יצר משום־מה את הרושם, כאילו „הדסה" בירושלים יהיה בית־החולים הראשון בארץ, שיאמץ את שיטתו החדשה של רופא יהודי־אמריקאי זה לטיפול בסרטן על־ידי חיזוק מערכת החיסון הטבעית של הגוף. אבל עובדה היא, שעוד לפני שלוש שנים התחילו במחלקה האונקולוגית של ביה"ח „בילינסון" ליישם את הגישה האימונולוגית החדשנית של ד"ר רוזנברג.

ב־16.12.85 פורסמה ב„דבר" כתבה על „אימון תאי דם לבנים למלחמה בסרטן, שהופעל ב„בילינסון". סופר בה, שבשיטה זו טופלו שני חולים והתוצאות נראות מבטיחות. בשיחה ל„דבר" השבוע סיפרו מנהלת המחלקה האונקולוגית, ד"ר הדי לוריה, ומנהלת המעבדה לאימונולוגיה ד"ר עליזה ארלר, כי עד היום טופלו בבי"ח זה שמונה חולים בלימפוציטים משופעלים, ולאחרונה בתוספת מנות גדולות של התרופה „אינטרלוקין 2", המסופקת ל„בילינסון" על־ידי היצרן בארה"ב.

„יש לנו כל האישורים לביצוע הטיפול החדשני הזה, מטעם ועדת הלסינקי (ועדה לאישור טיפולים ניסויים בבני־אדם) המקומית ב'בילינסון' ומטעם ועדת הלסינקי העליונה שליד משרד הבריאות" – סיפרו ד"ר לוריה וד"ר ארלר וציינו: „אנחנו שמחים מאוד, שגם 'הדסה' נכנסת לתחום של אימונותרפיה חדשנית".

לדברי הרופאים, ביה"ח „בילינסון" לא טרח מעולם לפרסם את הטיפולים החדשניים שנעשים בין כתליו (והדעות בין הרופאים חלוקות אם טוב הדבר או רע), אבל החוגים המקצועיים בארץ „נמצאים בתמונה", יודעים על הנעשה והחולים מופנים לטיפולים – והלא זה העיקר.

הטיפול על־פי שיטתו של ד"ר רוזנברג, המיושם זה שלוש שנים ב„בילינסון" ויוכנס בקרוב לשימוש גם ב„הדסה" ירושלים, גורם לסוג מסוים של לויקוציטים (תאי דם לבנים) של החולה, המהווים חלק ממערכת החיסון שלו, לתקוף את התאים הסרטניים. המחלקה האונקולוגית ב„בילינסון" מקיימת קשר הדוק ביותר עם ד"ר סטיבן רוזנברג, רופא־מנתח, שניתח לאחרונה את נשיא ארצות הברית, רונלד רייגן, ומדען חוקר „בעיקר בתחום של שיטות שונות של אימונותרפיה.

לפני שנים אחדות התעניין ד"ר רוזנברג בגישות השונות לחיזוק מערכת החיסון, שפותחו בזמנו במעבדה האימונולוגית של „בילינסון" בעידוד מנהלה דאז, פרופסור יוסף סטיינגל. ד"ר רוזנברג גם ביקר ב„בילינסון" והכיר את הסגל האונקולוגי של בית החולים.

ב„בילינסון" לא חוזרים בדיוק על פרטי הניסוי של ד"ר רוזנברג, כי אפשר להגשים רעיונות בדרכים שונות, אבל העקרון הוא אותו עקרון" – אומרות ד"ר לוריה וד"ר ארלר. על פי השיטה הנהוגה ב„בילינסון" נוטלים דם מחולה הסרטן, מעבירים אותו דרך מכונה מיוחדת וזו מפרידה בין הלויקוציטים ובין תאי הדם האחרים. לתאי הדם הלבנים שהופרדו מוסיפים „אינטרלוקין 2" ועוד חומר נוסף, המגביר את פעילות הלימפוציטים ואשר פותח בידי פרופ' אברהם נובוגרודצקי ממכון „רוגוב" שליד „בילינסון". שני החומרים האלה מקנים לתאי הדם הלבנים את היכולת לתקוף את התאים הממאירים, לאחר שמחזירים אותם לגוף החולה.

את השיטה החדשה מנסים רק במקרים מסוימים של סרטן: טיפול בגרורות בריאות הנגרמות על־ידי מלנומה ממאירה (סרטן העור) ועל־ידי גידולים סרטניים בכליות. במרכז לחקר הסרטן בוושינגטון שם עובד ד"ר רוזנברג, וגם ב„בילינסון" מנסים את השיטה החדשנית רק באותם חולים, שלא הגיבו על טיפולים קונוונציונליים – כימותרפיה, רדיותרפיה, הורמונותרפיה וכירורגיה. שיטת הטיפול החדשה יש לה תופעות לוואי רבות והיא גם יקרה ביותר לפחות לפי־שעה.

ד"ר רוזנברג מנסה עכשיו לפתח כיוונים חדשים בגישתו האימונולוגית לטיפול בסרטן. הרעיון הוא להשתמש בתאים הלבנים מדמם של אנשים בריאים לצורך טיפול בחולי סרטן. לדברי ד"ר עליזה ארלר, המקיימת קשר הדוק עם ד"ר רוזנברג, ניסויים אלה נעשים לפי־שעה רק בחיות מעבדה. לדבריה, גישה חדשה זו של ד"ר רוזנברג טומנת אולי בחובה תקווה לעתיד, אבל היא גם כרוכה בכל אותן הבעיות האופייניות להשתלות איברים זרים בגוף החולה, משום שמדובר בהשתלת לימפוציטים זרים בגוף החולה; גם כאן קיימת בעיית הדחיה של תאים זרים, בדומה לדחיית איברים זרים בהשתלות.

חיידקים לטיהור מי שופכין מתעשיית המזון והנייר

תהליך ביוטכנולוגי חדשני מסוג „ביוטך" לשימוש חוזר להשקיה במים שטוהרו משפכי תעשיות המזון והנייר המבוסס על זן חיידקים שפותח בהולנד במיוחד לצורך זה והותכן בארה"ב, הותאם לתנאי העבודה בארץ. כמות המים הניתנת להשבה בטכנולוגיה זאת היא בשלב זה 25 עד מיליון מ"ק בשנה.

בשנתיים האחרונות התבצעו על־ידי „חברת טכנולוגיות ביו־לאומיות (אנרגיה)" בדיקות במיתקני ניסוי להתאמת התהליך לתנאי העבודה בארץ. הבדיקות נערכו בעשרה מפעלים, המייצגים את רוב תעשיית המזון בארץ, ביניהם „מבשלת שיכר לאומית", „עסיס", „פאקא", „גלעם", „יכין", „מילואות" ומשרד הבטחון. עם סיום שלב הבדיקות הנוכחי הוכח, כי אפשר להביא את השפכים לדרגת נקיון המתאימה לשימוש חוזר בחקלאות.

מיתקן ה„ביוטך" מבוסס על תהליך בקטריולוגי של תסיסה אנארובית (ללא אויר) במכלים סגורים. בניגוד למיתקני טיהור מקובלים המשתרעים על שטחים נרחבים, גורמים לעיתים למטרדי ריח ודורשים השקעת אנרגיה חשמלית רבה – מיתקני ה„ביוטך" מצטיינים בתפוקת אנרגיה נטו המתקבלת בצורת ביוגז עשיר בגז מתאן, הניתן לניצול כתהליך למוט לייצור קיטור וחשמל. המיתקן נבנה על שטח מצומצם בעלות קטנה יחסית, ומצטיין בהוצאות תפעול ואחזקה נמוכות. החזר ההשקעה מתקבל בחסכון ניכר בצריכת האנרגיה ובאפשרות לעשות ניצול חוזר של הקולחים בחקלאות.

משרדי האנרגיה והתשתית, התעשיה והמסחר, הבריאות והפנים, נציבות המים, הטכניון ואיגודי תעשיות, כגון המועצה למוצרי פרי הדר, סייעו באופן פעיל לביצוע הנסיונות.

בעתיד הקרוב אפשר יהיה לנצל את התהליך גם לטיפול בשפכים ביתיים ולהביא על־ידי־כך לחסכון נוסף של מיליוני מ"ק מים בשנה.

שיתוף־פעולה בין „פוריה" וביה"ח העירוני בדואיסבורג

מאת שמעון וייס

בשקט ובצנעה נרקמת בתקופה האחרונה מערכת יוצאת־דופן של יחסים ושיתוף־פעולה בין בית־החולים „פוריה" לבין ביה"ח העירוני של העיר דואיסבורג במערב־גרמניה. הדבר מתבטא עד כה בחילופי משלחות של רופאים, של אחיות ושל עובדים אחרים בתיה"ח ובתרומות נדיבות של ביה"ח הגרמני, שהוא מן הגדולים המודרניים בארצו, לביה"ח „תאום" שליד טבריה.

ראשיתם של קשרים אלה לפני כארבע שנים, ביוזמתו של בני גוטפינקל, יו"ר המועצה האזורית גליל תחתון, המקורב למתרחש ב„פוריה". היה זה בסופה של הטעיה שפקדה את ביה"ח זה המשרת אוכלוסיה של כרבע מיליון תושבים בגולן, בגליל ובעמק. היוזמה נועדה לספר את מצבו ותרומתו של „פוריה" באמצעות ברית ושיתוף־פעולה עם העמיתים הגרמנים בדואיסבורג.

האחות הראשית של ביה"ח הגרמני, אלווה וסטמאייאר, היא הרוח החיה שמאחורי הברית ועמיתיה מספרים, כי כבר לפני ארבע שנים נדרה נדר, שמעתה כל חייה יהיו קודש למבצע שיתוף הפעולה.

לא מכבר הקימו עובדי ביה"ח בדואיסבורג עמותה ע"ש ביה"ח „פוריה". מנהלה הוא הגינקולוג ד"ר כוש; כל אחד ממאות עובדי ביה"ח תורם סכום קבוע ממשכרתו החודשי לעמותה. בכספי העמותה נרכשו עד כה ממוגרף לגילוי מוקדם של סרטן השד, משאבת חלב חשמלית לינקת חלב מנשים לאחר הלידה ומכשירים־חדישים לאינפוזיות. במסיבת סיום שערכו הגרמנים למשלחת מ„פוריה", שביקרה אצלם לפני כחודש, העניקה המארחת כספית שמנה לרכישת מיטות מיוחדות ויקרות בשביל המחלקה הגריאטרית. כן רכשו הגרמנים מצלמה מיוחדת לצילום ניתוחים והבטיחו לעמיתיהם הישראלים להוסיף ולהשתתף בפרויקטים משותפים.

לדברי ד"ר מאיר אורן, מנהל ביה"ח „פוריה", שהשתתף זו הפעם הראשונה במשלחת לדואיסבורג, הפרויקט המשותף הבא של שני בתיה"ח יהיה הכנסת מחשוב למחלקות ולמנהלה ב„פוריה".

עגלות משופרות לאיכרי הודו

עגלה דו־אופנית פשוטה, הנגררת על־ידי שור אחד, צמד שורים או גמל, היא עדיין כלי התובלה העיקרי באזוריה הכפריים של הודו. יש בהודו כ־15 מיליון עגלות כאלה והן מובילות כשני שלישים מן התוצרת החקלאית. כלי־רכב פרימיטיבי זה, בעל גלגלים מעץ, שהוא מן המחזות האופייניים לנופים החקלאיים של מדינת ענק זו, פועל ללא שינוי זה מאות בשנים, מבלי שייעשה שום נסיון לשכללו.

פרופ' נ.ס. רמסוואמי שוקד זה קרוב לעשר שנים, בתוקף תפקידו כמנהל המכון ההודי לניהול בעיר בנגלור שבדרום הודו, על שכלולן של עגלות אלה. הוא סבור, כי אמצעים פשוטים וזולים יחסית, כגון החלפת גלגלי העץ המסורתיים, ה„עטופים" בדרך־כלל על־ידי חישוק של ברזל, והתקנת מיסבי כדורים להפחתת החיכוך בסרן היחיד, יגדילו פי שלושה את יעילות העגלות ויפחיתו מן הנזק שגורמים הגלגלים לדרכי העפר של הודו. עד כה הצליח להכניס שינויים אלה בכמיליון עגלות, ביניהן רוב העגלות הנגררות על־ידי גמלים.

עתה הוא עומד להכניס שכלול חשוב עוד יותר – בריתמה. בעגלות של הודו יש שלוש נקודות משען: שתיים בגלגלים והשלישית בקצהו של עול העץ, המונח על עורף הבהמה הגוררת. החיכוך המתמיד של העול על הבהמה גורם לה ייסורים רבים ואף עלול להוליד אצלה סרטן ולקצר את תוחלת החיים שלה. כדי להתגבר על מגרעת זו פיתח פרופ' רמסוואמי עול כפול, כדוגמת זה הנפוץ היום בסין. שני מוטות העול עוברים משני צידי השור או הגמל, ומהם מובילים חבלים אל קולר המונח על גב הבהמה, וביתר דיוק: אל ריפוד רך על הגב, המונע חיכוך. בהעדר הלחץ על צוארה מסוגלת הבהמה לגרור משאות כבדים יותר ב־30% עד 50%, מבלי להינזק.

מחירה של עגלה משופרת זו יהיה כפול ממחיר העגלה המסורתית הפשוטה ביותר, אך החוקר סבור כי ההשקעה כדאית מאוד, משום שהיא מאפשרת לאיכר להסתפק בבהמת גרירה אחת, בעוד כיום נגררות רוב העגלות האלה על־ידי שתי בהמות.

רמסוואמי דוחה את הטענות, ששיפורים אלה שהוא מציע ינציחו את הפיגור הטכנולוגי של הודו וימנעו את המעבר לשיטות מודרניות ממש, דהיינו: למשאיות ולטרקטורים. תשובתו לטענות אלה: „המעבר לטכנולוגיה מתקדמת לא יוכל להתקיים, כל עוד לא ישופרו תנאי החיים של האיכר ולא תגדל הכנסתו". עם זאת הוא מוכן להודות, כי מחקריו אינם נובעים רק ממניעים מדעיים, אלא גם מאהבתו לבעלי־חיים. „אני אוהב חיות ואנשים עניים. האיכרים נוהגים כיום בבעלי־החיים שלהם בצורה אכזרית ביותר. אם נשפר את העגלה, בעלי־החיים יוכלו לעבוד ולחיות שנים רבות יותר ולא עוד יצליפו בהם ויענו אותם".

יתרה מזאת: לפי חישוביו מנוצלות עגלות השוורים בחקלאות, לגרירת מחרשה או עגלה, רק במשך כמאה ימים בשנה. הוא מציע להשתמש בהן בשאר ימות השנה בערים הסמוכות, להובלת בני־אדם ומשאות.

העגלה המשופרת: שור אחד במקום שניים

מחסור חמור באחיות בצפת

מאת שמעון וייס

משבר האחיות אינו רק של בתי־החולים הגדולים במרכז הארץ. גם בבתה"ח בפריפריה חשים במחסור חמור באחיות, המטיל עומס עבודה רב על כתפי האחיות. עומס זה, כך מעידים בביה"ח הממשלתי בצפת, מביא את האחיות למצב של כמעט־התמוטטות ולעיתים הוא גם פוגע בצורת הטיפול הניתנת לחולים.

ד"ר גבי דיקשטיין, מנהל ביה"ח הצפתי, מעיד כי מספר האחיות החסרות מגיע לעשרות. גם המחסור החמור בתקנים מקשה על התפקוד. לדברי מנהל ביה"ח בגליל, כבר בעבר היו פערים גדולים בתקנים. משרד הבריאות מודע להם, אך בשל קשיים תקציביים הוא מתקשה לתקן את המעוות.

נסיונות לגייס אחיות לביה"ח מיישובי האזור ואף ממרכז הארץ לא עלו יפה, בעיקר בשל קשיים לוגיסטיים וכן בגלל המשכורות הנמוכות המשולמות לאחיות. גם היום מרבית האחיות המשרתות בצפת אינן תושבות העיר. הן באות מכרמיאל, מקצרין ואף מכפרי הקיבוצים בגליל, וגם היום יש לארגן בשבילן הסעות במימון משרד הבריאות.

הרופאים והאחיות בביה"ח בצפת מתרעמים בעיקר על אי העדפתם על פני המגזר הרפואי של בתיה"ח במרכז הארץ. רופא בצפת אינו מקבל שום הטבה בהשוואה לעמיתו מ„שיבא", למשל, ובמציאות זאת אין פלא שסגל רפואי מקצועי אינו נמשך לעבודה בביה"ח מרוחק כמו זה שבצפת.

נודע כי במשרד הבריאות ערים לבעיות אלה וכעת נבדקות אפשרויות ודרכים להתגבר על המחסור הקשה.

ב„קפלן" מפסיקים לנחור

מאת דני צוקני

בצריף המוארך שהתגוררנו בו בימי מעצרנו בלטרון, לפני הרבה־הרבה שנים, היו כמה דיירים שבלילה נחרו בקולי־קולות והפריעו לנו לישון. השיטה שנקטנו אז ובהזדמנויות אחרות היתה להתקרב אל הנוחר ולשרוק מול פניו. כאשר זה לא עזר, היינו תוחבים נייר עתון בין בהונות רגליו של הנוחר ומציתים אותו בשיטה הידועה כמספריים – ולא ראיתי עדיין אדם שלא התעורר בעקבות תעלול כזה.

עד לפני כשלושים שנה לא נחשבה הנחירה כמחלה. בני־האדם התייחסו אליה כאל מטרד גרידא – אמנם מיטרד במעלה לעיתים. היפאנים, המפורסמים ברגישותם ובחוש האסתטי המפותח שלהם, הבדים שהחלו בתחילת שנות ה־50 להתייחס לנחירה כאל בעייה חברתית בריאותית, וכיום מוחזקת הנחירה בעולם הרפואה כמחלה הטעונה טיפול.

מנהל מחלקת אף, אוזן, גרון בבית־החולים „קפלן" ברחובות, ד"ר גבי מרשק, בן 50, בוגר האוניברסיטה העברית בירושלים שהשתלם בארה"ב, ומאז 1973 מנהל המחלקה, עוסק בין היתר בניתוחים נגד נחירה. אגב, ניתוחים כאלה מבצעים בארץ גם במרכז הרפואי „הדסה" בבאר־שבע ובביה"ח „השרון" בפתח־תקוה, וכן אצל רופאים פרטיים.

הנחירה, אומר ד"ר מרשק, היא תוצאה של הפרעה נשימתית בזמן השינה, או, כלשונו „דום נשימה", הנגרם על־ידי חסימת מעבר האוויר במערות הנשימה העליונה – באף, בפה ובלוע. ומדוע בזמן השינה דווקא? מפני שבזמן השינה כל השרירים מתרפים, וביניהם שרירי הלוע שתפקידם להחזיק את הלוע בתחוות. התרופפותם חוסמת את מעבר האויר, וההדף בין האויר ובין הרפנות הכוצרית הוא שיוצר את הקולות הידועים לנו כנחירה, בעוצמת קול המגיעה לעיתים לכדי 87.5 דציבלים – לערך כרעש שבוקע מנוע של מכונית בינונית.

אין צורך לומר, שהנחירה של אחד מבני הזוג היא מיטרד לבן הזוג השוכב לידו במיטה. אבל לא זו בלבד: היא מזיקה גם לנוחר עצמו, מפני שכאשר הוא סובל מ„דום נשימה חסמית", נפגמה יעילות שנתו. אם אין הוא מתעורר בנחירותיו, הרי שמתעוררים גופו ומוחו והוא אינו מקבל את מנת השינה הדרושה לו. כתוצאה מכך נוטים הנוחרים בלילה להרדם במשך היום וכן הם סובלים מאובדן זכרון ומחוסר ריכוז. אחד החולים שנותח על־ידי ד"ר מרשק היה מעורב בשתי תאונות דרכים, כיוון שנרדם ליד ההגה. מאז שנותח אין הוא מסתבך עוד בתאונות. מכאן יובן, מדוע המועצה הלאומית למניעת תאונות משתתפת במימון המחקרים בנושא הנחירה.

שכיחות הנחירה עולה עם הגיל: שיעור הנוחרים הוא 10% בגיל העמידה ו־60% מעל גיל 60. ד"ר מרשק אומר, שהתופעה גם בולטת יותר אצל אנשים שמנים. אחת הסברות היא, שכמחלה זו קשורה בלחץ הדם, במחלות לב, במחלות עצבים וכו'.

מחלקת א.א.ג. ב„קפלן" היתה הראשונה שהחלה לפני שנתיים בניתוחים, שמטרתם היתה לרפא את הנוחר ממחלתו. דווקא בניתוחים, משום שעד כה לא נמצא טיפול תרופתי לצרה קלינית זו.

ד"ר גבי מרשק

רופאי המשפחה מצפים היום להיות מעורבים ברפואת הנחירה ולאבחן את המחלה, כאשר הפציינט מתלונן על חוסר ריכוז ועל עייפות במשך היום, כאשר הוא מספר שהוא נרדם ליד ההגה – על הרופא להביא בחשבון את האפשרות, שזו תוצאה של נחירה. כדי לאמת את החשד נשלח החולה לבדיקות במעבדת השינה שליד הטכניון או בשלוחתה התל־אביבית. שם עושים לו בדיקות באמצעות מערכת קיטור מיוחדת. אם מתברר בבדיקה, שהפציינט סובל מדום שינה עד מאות פעמים בלילה אחד, למשך מספר שניות כדי פעם, יש סיכויים שהרופא ימליץ על ניתוח.

במחלקה של ד"ר מרשק מבצעים ניתוח כזה אחת לשבוע, והכוונה להגיע לשני ימי ניתוחים כאלה. הנחירות נובעות, כאמור, מחסימות באיזור הגוף. מטרת הניתוח היא להרחיב על־ידי מתיחות הרפנות – „משהו כמו ניתוח שקיים, אבל מורחב קצת", אומר ד"ר מרשק. ניתוח כזה נמשך כ־40 דקות, והאשפוז לאחר הניתוח – ימים אחדים. בניתוחים הללו, אומר הרופא, אין כמעט סיבוכים: לאחר שוב המנותח לביתו נדרשת תקופה של עוד כשלושה חודשים, עד שתופעת הנחירה נעלמת כלל.

המנותחים הם אנשים ממקצועות ומעמדות חברתיים שונים. אחד מהם הוא איש בטחון, שאיבד את יכולת הזכירה שלו – נשקו העיקרי במילוי תפקידו החשאי. לאחר הניתוח חזר למלוא כושרו. פקיד בכיר בבנק הידרדר למרתפיו כעובד ארכיון, לאחר שאיבד את יכולת הריכוז בתפקידו הבכיר – והניתוח לביטול הנחירה פתר את בעייתו. מנותח אחר היה מנכ"ל של חברה עתירת ידע, שהיה נרדם, ולא ידע מדוע, מול צגי המחשב.

ההצלחה בניתוחים נגד נחירה היא בשיעור של כ־70%. ההצלחה נמוכה יותר באנשים שהחסימה במערכת הנשימה שלהם, הגורמת את הנחירה, מצויה במקום נמוך יותר ממיפלס הגף, הפה, הלוע והאף.

לאחרונה התכנסו בפילדלפיה מדענים אמריקאים ודנו בנחירה ושם הועלתה האפשרות, שהנחירה היא אולי הסיבה של מקרי מוות פתאומיים לא־מוסברים, המתרחשים בזמן השינה.

ריפוי הנחירה הוא ענף רפואי חדש יחסית – וגם בלתי־ידוע למדי בציבור הרחב. נקוה שרשימה זו תתרום תרומה כלשהי להפצת הבשורה הזאת בקרב כל הנוחרים באשר הם שם.

شكاوى من الاهل

דנמרק קטלה את גרמניה

בית ה' [illegible]

ארי צירוני

קראטרו (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). בית ה' כונה בית המוות. אכן, דנמרק עשתה את המוות לשלושת יריבותיה ובליל שבת קטלה גם את מערב גרמניה, 0:2.

המשחק אינו יכול ללמד על כוחם של הגרמנים, שהופיעו ללא אוגבטר ובריגל, שני מגינים חשובים לחוליית העורף, אשר תומכים ללא הרף גם במבצעי ההתקפה. כשהוחל המשחק נשאלה השאלה, למי טוב בהפסד, דווקא המפסידה זכתה להגרלה נוחה יותר בהמשך המשחקים. אולם שתי הנבחרות, שהבטיחו עלייתן לשמינית הגמר, הציגו משחק התקפי פתוח, מהיר ושובה עין. השפן החדש ששלף מאמן דנמרק, ספק פיונטק, היה הפעם השוער. לארס האוגו בן 21, בהופעה בכורה בנבחרת, הפגין יכולת מרשימה ועמד כחומה בצורה בפני אלופס, פלר וליטברסקי.

לאחר התקפות דו צדדיות ומשחק ער, דומה היה כי המחצית הראשונה תסתיים בתיקו מאופס. אך בדקה ה־43 פרץ הקפטן הדני, מורטן אולסן, לתוך הרחבה והוכשל. האולסן השני, וספר, ממנצ'סטר יונייטד, הבקיע בנקל מהנקודה הלבנה. 0:1 לדנים. שני האולסנים הצטיינו במשחק, הגלם, מורטן, בן 36, הינו תופעת טבע. חזק ומהיר כבער.

במחצית השניה הוכנס רומניגה לחוד הגרמני, ואילו אלקיאר שנפגע פינה את מקומו לג'ון אריקסן — בשער שרומניגה החטיא כשירון הצליח אריקסן להיכנס לנעלי המבקיע. היה זה לארבי שפרץ בטרגג, שלח את הקשר המבקיע, פרנק ארנסן, לאגף הימני. משם מסירת רוחב ואריקסן המשיך לרשת. מהלך קלאסי, 0:2.

על השמחה הדנית העיבה הרחקתו של ארנסן בדקה ה־89.

● דנמרק: האוגו; סיווכק, מ. אולסן, אבורסן, בוסק לארבי; י. אולסן, מולבי, ארנסן; אלקיאר ו, לאודרופ. כן שותף: אריקסן.

● גרמניה: שומאכר; ברמה, איגה, יקובס, ברטולד; מתיאוס, הלין, פרסטר, ליטברסקי; אלופס, פלר. כן שותף: רומניגה.

הסקוטים אבלים וחפויי־ראש

בית ה' [illegible]

אברים צירנוב

נזהוקיטל (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). סקוטלנד המשיכה לשחזר את סיפור גביע העולם שלה. כל ארבע שנים מעפילה נבחרת זו לטורניר הגמר, אך נכשלת כבר בסיבוב הראשון וחוזרת הביתה בידיים ריקות. הפעם החמיצו הסקוטים, שקמצו בשערים, הזדמנות פז לנצח את אורוגוואי, ששיחקה עם עשרה שחקנים מהדקה הראשונה. 0:0. תיקו שהקפיץ את האורוגוואים לפסטיבל מרגש בסיום, והוריד את הסקוטים אבלים וחפויי ראש.

המשחק נפתח בסערה. סקוטלנד תקפה, אך קשר אורוגוואי, חוזה באטיסטה בן 24, הכשיל בגסות חלוץ סקוטי וספג כרטיס אדום. היתה זו הרחקה שניה בשורות אורוגוואי במהלך המונדיאל. דקה אח"כ יכול היה ניקול להקנות לסקוטלנד יתרון מבטיח, אך שלח משמונה מטרים בעיטה מרושלת לידי שוער אורוגוואי, אלווארז.

בקישור הסקוטי בלט הג'ינג'י של מנצ'סטר יונייטד, גורדון סטראכן. אך כל המאמץ שהשקיע לא הועיל. הדמעות בעיניו אחרי שריקת הסיום והתגובות המרירות לבזבוז הזמן של האורוגוואים ביטאו נאמנה את תחושתו.

עד הסיום נכשלו הסקוטים במלאכת ההבקעה ומנגד סיכל פרנצסקולי את שערו של לייטון בפריצות יחיד. שפט דואל קינו (צרפת).

● סקוטלנד: לייטון; גוף, אלביסטון, אייטקן, נריז, מילר, סטראכן, מקסטיי, שארפ, ניקול, סטרוק.

● אורוגוואי: אלווה; גוטרו, אקווהו, דיוגו, פריירה; באטיסטה (הורחק), ראמוס, באריוס, קאברירה; פראנצ'סקולי, סאנטין.

ספרד שיחקה בקצב הפלמנקו

בית ד' [illegible]

מאת סימון סיגל

מונטריי (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). ספרד נטלה את גורלה בידיה. מבלי להמתין לתוצאות המפגש של אירלנד נגד ברזיל, שיחקו הספרדים בקצב הפלמנקו התוסס שלהם ושלחו את אלג'יריה הסימפטית בחזרה למרכזות צפון אפריקה — 0:3.

המחצית הראשונה לא התעלתה לרמה גבוהה. האלג'ירים, דווקא ברגע האמת שלהם, היו נרגשים ולא עמדו בלחץ המעמד המחייב. הקשר־כוכב, לואחד בלומי, היה חיוור, והוא לא הצליח לארגן את שורות נבחרתו. הספרדים היו הכלליטים המנצחים יותר. היתה זו מחצית קשוחה וברוטאלית. שלושה שחקנים פונו מהשדה באלונקות. שוער אלג'יריה, דריד, ושחקני ספרד, בוטראגניו וסאלינס (חזר אח"כ).

בדקה ה־15 קבע רמון קאלדרה 0:1 לספרד. המחצית הראשונה נסתיימה בקרבות מגע והתחכמות משני הצדדים. קאלדרה, הלוך ברצלונה בן 28, חזר לפעולה בדקה ה־68 כשהפך התקפה מתפרצת לשער פשוט. 0:2. האלג'ירים התמוטטו ואיפשרו לספרדים לשטוף את השדה ולהבקיע שער שלישי בדקה ה־71 מרגלי המחליף אליואה.

שפט ציוו סאקאגה (יפאן) בחמסין של 31 מעלות במונטריי.

● ספרד: זוביזארטה; רנונס, קאמאצ'ו, ויקטור, גוריקוצ'אה; גויינו, לופו, קלדרה, גוגואלס, בוטראגניו, סאלינס.

● אלג'יריה: דריד; מאנגריה, מגוטרי, קוריש, גנדה; קאריסייד, מאזגר, מארוק, בלומי; מאריק, זידאן.

ברזיל שמרה על רשת נקיה

בית ד' [illegible]

מאת רוצ'ו ארגס

גוואדלחרה (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). נבחרת ברזיל לא התחשבה ביום הולדתו של שוער צפון אירלנד, פאט ג'נינגס. ברזיל ניצחה 0:3, זכתה בראשות בית ד' ושמרה על רשת נקיה. עד כה, ג'נינגס ה"גדול" המתפקד בתגליות יום הולדתו ה־41 ובציון 119 משחקים במדי נבחרתו המהווה שיא עולמי. את משחקו ה־120 יצטרך ג'נינגס לחגוג בפעם אחרת, כיוון שאירלנד עוזבת הביתה.

המשחק נפתח בגישושים הדדיים, אך ברזיל רמזה מיד, כי לא תסתפק בשום תוצאה, מלבד נצחון, למרות שהעליה לשלב שמינית הגמר הובטחה לה. אולי זו לא היתה ברזיל המרהיבה של מקסיקו 70, ואולי גם לא ברזיל המבריקה של ספרד 82, אך ללא ספק ברזיל במשחק זה כבר היתה נבחרת טובה וחזקה המועמדת ליטול את התואר העולמי. בדקה ה־15 קבע החלוץ הפעלתן, קארקה, 0:1.

המגן שוחם העזר, זוסימאר, בהופעת בכורה בטורניר, קבע לפני ההפסקה 0:2 בבעיטה מהוצת מטווח רחוק ואלכסוני.

הסיפור של המחצית השניה שייך לחילופי השני של ברזיל. לשדה נכנס זיקו המחלים מפציעה, במקום ד"ר סוקרטס ותקבל בתשואות סוערות. קשה היה לו להוכיח את כשרונו, גם בשל שמירה צמודה של מקרוולדי. אך זיקו היה מספיק טוב כדי לבשל בתחכום את השער השלישי בדקה ה־87, אותו הבקיע קארקה. 0:3.

שפט זיגפריד קירשן (מערב גרמניה).

● ברזיל: קרלוס; זוסימאר, חוליו סזאר, אדיניה, ברנקו; אלמאו, ג'וניור, סוקרטס, סילס; קארקה. כן שותפו קסאגרנדה וזיקו.

● צפון אירלנד: ג'נינגס; ניקול, מקדונלד, אוניל, דונאגי; קמפבל, מקילרוי, מקקריי, ויטסייד; סטיוארט, קלארק. כן שותף: וארמסטרונג.

גארי ליניקר כפול שלוש

בית ו' [illegible]

מאת חורחה טאליז

מונטריי (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). גארי ליניקר כפול שלוש. זו התמונה שראו העולמים ביום רביעי בלילה. "מלך השערים" של הליגה האנגלית, עם ידו הזהובה, שהפכה לסמל המסחרי במקסיקו, היה במיטבו כדי להקנות לאנגליה נצחון ראשון במונדיאל, 0:3 על פולין. נצחון שהחזיר למולדת הכדורגל את יוקרתה האבודה, אך יותר מכך, סייע לה להעפיל לשמינית הגמר.

הפולנים יזכרו עוד זמן רב את המחצית הראשונה המסחררת של האנגלים. עם הגב אל הקיר ומתוך שלם בהרכב, פתחו האנגלים בקצב המהיר האהוב עליהם. בשדה שלטו ארבעת שחקני אברטון, גארי סטיבנס, פיטר ריד, טרבור סטיבן וכמובן ליניקר. עתה ברור כי שיתופו של הקפטן בריאן רובסון בעודו פצוע היה משגה, ואילו חסרונו של המורחק ריי וילקינס, הפיח את הקשר המוכתר גלן הודל. דווקא בהרכב מפתיע נעה אנגליה כמכונה משומנת.

דקה 8: סטיבן שיגר מסירה לסטיבנס, שפרץ מימין, הגביה למרכז וליניקר הגיח כטיל ובעט לרשת. 0:1.

דקה 15: שני המחליפים, פיטר בירדסלי וסטיבן הודג', דהרו מימין, האחרון שיגר מסירת רוחב שהפכה לשער מהיר מרגלי ליניקר. 0:2.

דקה 38: קרן של סטיבן, השוער המזנק מלינרצ'יק, תפס אויר, וליניקר שהתמקם מאחוריו, עצר בחזה והשיג. 0:3. המחצית השניה שייכת רק לפרטיכל. האנגלים שמרו על התוצאה. בוניק וסמולארק לא התאוששו, ואף החטיאו שתי הזדמנויות פז.

שפט אנדרי דאינה (שוויץ) לעיני 22,000 צופים במונטריי.

● אנגליה: שילטון; סטיבנס, בוצ'ר, פנוויק, סאנסום; הודל, סטיבן, ריד, הודג'; ליניקר, בירדסלי. כן שותפו: וודל ודיקסון.

● פולין: מלינרצ'יק; פאוולק, מאייבסקי, ויצ'יצ'יק, אוסטרובסקי; בסקי, קומורניצקי, ודיקצ'נובסקי, מאטישק; אורבן, בוניק, סמולארק. כן שותפו: קאראש וכרנקל.

מרוקו שלחה פורטוגל הביתה

בית ו' [illegible]

מאת אברהם צירנוב

גוואדלחרה (טלפונית מיוחד ל"דבר"). מרוקו המשיכה לחולל הפתעות, אשר גברה בתוצאה המשכנעת 1:3 על פורטוגל. מרוקו דורגה ראשונה בבית ושלחה את הפורטוגלים הביתה בבושת פנים.

לאחר שפורטוגל גברה במשחק הפתיחה שלה 0:1 על אנגליה, הימרו עליה רבים כמועמדת הוראית לעלות מבית ו'. אולם המציאות טפחה על פניהם של מנהל קילוס והבריה. הם נתקלו ביריבה אלמונית למדי, אך יריבה שידעה את המלאכה והכינה בקפדנות את שיעורי הבית. המאמן הברזילאי של מארוקו, לוזה פאריה, העניק לנבחרתו סגנון בגה ומלוטש, כשהוא נעזר בקשר מעולה כמוחמר טימומי. המשחק המרוקאי שוטף ועורר התפעלות. בוהו הצטיין עבד־לראזק קאהירי שהבקיע צמד שערים.

בדקה ה־19 הנגיל קאהירי עם הכדור וזה לפתע בעיטה בגובה בחצי מ־25 מטר. 0:1. בדקה ה־26 פרץ קרימו האלגנטי, מסר לחאליפה, ששיגר מסירת עומק נפלאה וקאהירי המשיך מהגביה לרשת. 0:2.

קרימו עצמו העלה ל־0:3 מטבים בדקה ה־61. פורטוגל השבורה עשתה מאמץ עילאי לשנות את רוע הגזירה. "ילד הפלא", פוטרה, כרורה, השתעל, תקף, אך נבלם להגנה מבוקה. רק המחליף דיאמנטינו הצליח לכבוש שער כבוד בדקה ה־79. 1:3.

שפט סנדי (צפון אירלנד) לעיני 22,000 צופים בגוואדלחרה.

● מארוקו: זאקי; חאליפה, ביאז, בוהוארואי, לפריס, דולמי, בודרבאללה, טימומי, קרימו, קאהירי. כן שותף: סוליימני.

● פורטוגל: ראמוס; אלבארו, רוסה, אוליבירה, איגנאסיו, מגאלייש, פאצ'יקו, מנאל, סוזה, גומש, פוטורה. כן שותפו: אנואש ודיאמנטינו.

לדנמרק היה חשבון עם גרמניה ועכשיו עם ספרד

יעקב ברוש ממקסיקו

נבחרת הכדורגל של דנמרק הולכת במקסיקו "על גדול". לגבי נבחרת התוגנת כאן את הופעת הבכורה שלה בגביע העולמי, אפשר לומר שיש לה העזה ויומרות שלא היו מביישים את ברזיל והונגריה בימי הזוהר שלהן.

דנמרק קוראת כאן תיגר על עליונותן הבלתי מעורערת של הגדולות ועד כה היא עושה זאת בהצלחה מסחררת. יתר על כן: דנמרק אף מתחשבנת באותה הזדמנות עם כמה מיריבותיה. קשה היה להבין מדוע שאפה דנמרק לנצח כל־כך את מערב־גרמניה ולתפוס מקום ראשון בבית, במקום להפסיד לגרמנים ולתפוס בשמינית הגמר יריב נוח כמו מרוקו, במקום להתמודד עם ספרד.

מסתבר, כי הדנים "חיכו בפינה" זמן רב לגרמנים. זה 15 שנה מסרבים הגרמנים לקיים משחקים עם שכנתם דנמרק ובסוף השבוע הם "סגרו" את החשבון עמם. אפילו במחיר התמודדות עם ספרד? כלל וכלל לא. לדנים יש גם חשבון עם הספרדים שהדיחו אותם בצורה אכזרית מאליפות אירופה ב־84 בדו־קרב בעיטות 11 מטר (4:5). הם מקווים, איפוא, בקוצר רוח להתמודדות.

בינתיים עושים כאן הדנים ככל העולה על רוחם. אין ספק, נכון לעכשיו, שהם זוכים בצדק לתשואות ולאהדה ויזכרו זמן רב כמי שהפיחו משב רוח מרענן וחדשני במונדיאל של 86.

"הקצבים" של אורוגוואי

הכדורגל הברוטלי המכוער, כפי שהוצג שלשום על־ידי אורוגוואי הטביע כאן את כתמו על הכדורגל הדרום (אך לא תכליתי) דיו שהפגינה סקוטלנד במשחק שהעלה לשלב הבא את נציגת דרום אמריקה ושילח את הסקוטים האומללים והמתוסכלים בחזרה לאי הבריטי.

"הקצבים" של אורוגוואי הפעילו למן שריקת הפתיחה את שיטת "הבאסה". גם העובדה שהורחק להם שחקן כבר בפתיחה, כלל לא הזיזה להם.

אם נבחרת כמו אורוגוואי עברה לשלב הבא זאת תעודת עניות לכדורגל. נבחרת זו לא הזכירה כהוא זה את העבר הכושים שלה בגביע העולמי. יתרה מזאת: לא אגזים אם אומר שהיא הנבחרת היחידה שבכל משחקיה ניסתה להיבנות אך ורק מהפרעה ליריב ותו לא. ייאמר "לזכותה" שהיא עשתה יפה במשימה. הסקוטים "אכלו" אותה שוב.

אולם לא רק שוחרי הכדורגל הטוב מייצרים על הסתלקותה של סקוטלנד מהזירה. גם ארגנטינה, יריבתה הבאה של אורוגוואי, היתה מעדיפה, כך אני מעריך, את סקוטלנד. אם ארגן מאראדונה ישכב יותר על הדשא מאשר יעמוד על רגליו, עליו להבין כי מדובר "בריו התנועה" הדרום אמריקאית. בגביע העולמי שוהים אפילו "פרות קדושות".

אגב, בשלב רבע הגמר נראית ההתמודדות הגדולה בין אנגליה וארגנטינה כבלתי נמנעת. יש להניח כי השתיים יצליחו להתגבר על אורוגוואי ופאראגוואי. בין שתי אלופות העולם לשעבר קיימת מתיחות מאז כינו הארגנטינאים "חיות" במשחק אנגליה 66. האם לא די בכך כדי בצה מלחמת פוקלנד בין השתיים שבודאי לא תצנן את הרוחות בהתמודדות שתהיה באיצטדיון אצטקה ב־22 ביוני.

דבוקה בלגית על מבקיע השער השני לרשת פרגוואי, דניאל וייס (מניף זרועו)

משחקי שמינית הגמר

יום א', 15 ביוני

1. מקסיקו – בולגריה, מקסיקו סיטי (אצטקה) 21.00
2. ברה"מ – בלגיה, לאון (נואבה קאמפו) 01.00

יום ב', 16 ביוני

3. ברזיל – פולין, גוודלאחרה (חליסקו) 21.00
4. ארגנטינה – אורוגוואי, פואבלה (קואוטמוק) 01.00

יום ג', 17 ביוני

5. איטליה – צרפת, מקסיקו סיטי (אולימפיקו) 21.00
6. מארוקו – גרמניה, מונטריי (אוניברסיטריו) 01.00

יום ד', 18 ביוני

7. אנגליה – פראגוואי, מקסיקו סיטי (אצטקה) 21.00
8. דנמרק – ספרד, קרטארו (לה קורחידורה) 01.00

שערים ותוצאות

84 שערים נבבשו ב־36 משחקים. ממוצע – 2.33 שערים למשחק.

הבית הפורה ביותר היה א' – 17 שערים; הבית היבש ביותר היה ו' – 9; בית ב' – 14; ג' – 16; ד' – 13; ה' – 15.

התוצאה הפופולרית ביותר היתה 0–1, שהושגה 8 פעמים; 1–1 הושגה 7 פעמים; התוצאות 2–0, 2–1 ו־3–0 הושגו 4 פעמים; 0–0 ב־3 משחקים; 3–1 פעמים; פעם אחת הושגו 2–2, 3–2, 6–0 ו־6–1.

המבקיעות הבולטות היו ברה"מ ודנמרק עם 9 שערים. באר יבשה היתה רק לקנדה, שלא כבשה אף שער.

חלוצי בראזיל לא התחשבו בחגיגה הכפולה של ג'נינגס

יעקב ברוש ממקסיקו

●●● הגם הכבד והלחץ של המשחקים משפיעים על עצביהם של השחקנים. לאחר הריב בין רומניגה לשחקני קלן, ידעה העיתונות הארגנטינית לספר על מהלומות בין כוכבי נבחרתה. נמסר, כי בתגרה, במהלך אחד האימונים, היו מעורבים שוער המילואים איסלס והחלוץ אלמירון. הרקע: מאבק קשה על הכבוד ●●●

●●● יום הולדת עצוב חגג השוער פט ג'נינגס. דווקא ביום הולדתו ה־41 כשלה נבחרתו במשחק עם ברזיל (3:0) והיא יכולה לארוז את מזוודותיה ולחזור לצפון־אירלנד. האירים צברו נקודה אחת בשלושת משחקיהם בבית המוקדם, וג'נינגס קיווה, לפחות, להישג כלשהו במשחק ה־119 בנבחרת. הרף הצטיינותו נאלץ ג'נינגס להניף דגל לבן. לאחר המשחק עם ברזיל הודיע ג'נינגס, כי הוא פורש מפעילות ●●●

●●● השוער הבלגי הוותיק, ז'אן־מארי פאף, אינו רווה נחת. בתום משחק התיקו של נבחרתו עם פרגוואי (2:2), שהבטיח את עליית שתי הקבוצות לשלב הבא, האשם פאף ע"י חבריו במחדלים. פאף הגרנו לא נותר חייב בהסית כלפי חבריו בחדר־ההלבשה: "אתם שומרים על הרגלים במקום לשחק באגריסיביות" ●●●

●●● אוהדי הכדורגל הנלהבים של מקסיקו שבו וערכו פייסטה באיצטדיון "אצטקה" וברחובות מקסיקו־סיטי בתום משחק הנצחון על עיראק (1:0), שהעלה את נבחרתם לשמינית־הגמר. אף שהנבחרת המקומית הציגה משחק נפל, התקבל הנצחון בשאגות רמה, בשריקות מחרישות־אוזניים ובנפנופי דגלים ●●●

●●● אוהדי הכדורגל האנגליים, שגילו איפוק לאחר יכולתה החלשה של נבחרתם מול פורטוגל ומרוקו, מצאו סוף־סוף סיבה למסיבה. השלושער של גארי ליניקר לרשת פולין הוציא אותם מן הכלים. עם הבקעת השער הראשון, הושלכו מהיציע האנגלי פחיות קוקה־קולה לשדה והדגלים הונפו אל־על. שלושה אוהדים סולקו מבדי־הדשא לאחר שפרצו אליו כדי לחבק ולהודות לשחקנים באופן ישיר ●●●

●●● כוכבה המפורסם של נבחרת הפלא הבראזילית, רוברטו ריבלינו, מציין, כי רק נבחרות דנמרק, מערב־גרמניה וברה"מ הציגו יכולת טובה במשחקים המוקדמים. ריבלינו מסיח ביקורת קשה בנבחרת של ארצו ומאשים את המאמן טלה סנטנה. "ההרכב נקבע סמוך למשחקים, ולמאמן לא היה זמן כדי לגבש את המשחק הקבוצתי. שחקני בראזיל שיחקו באיטיות וללא דימיון" ●●●

●●● "מרוקו חוללה היסטוריה. העליה לשלב השני היא עבורנו כמו זכיה בגביע העולם", אמר המאמן הברזילי של מרוקו, חוזה פאריה, בתום הנצחון על פורטוגל ●●●

●●● קאייטנו רה מפרגוואי הוא המאמן הראשון והיחיד, שסולק עד כה מתחומי המגרש. "סילק אותי מאחר שאני מאמן אלמוני", אמר רה בכעס בתום המשחק עם בלגיה (2:2) ●●●

●●● מאמן נבחרת אורוגוואי, שנבחרתו סחטה תיקו אפס מסקוטלנד והבטיחה את עלייתה, היה ברוגז בתום המשחק. עומר בוראס האשים את השופט הצרפתי קוינטן ב"רצח" לאחר שהרחיק את חוזה בטיסטה. הסקוטים מצדם האשימו את אורוגוואי במשחק פראי ●●●

●●● "אין לי שום סנטימנטים כלפי חברי מהליגה האיטלקית. אשחק כדי לנצח", אמר כוכבה של צרפת, מישל פלאטיני, בהתייחסו לעימות הקרוב בין שתי היריבות האירופיות בשמינית הגמר. פלאטיני אינו חושש משום שומר־ראש אישי. "אני מקווה, שחברי ביובנטוס שיריאה ישמור עלי", התלוצץ הצרפתי ●●●

בגביע העולם

בית א'	
1. ארגנטינה	5 2–6 3
2. איטליה	4 4–5 3
3. בולגריה	2 4–2 3
4. ד. קוריאה	1 7–4 3

בית ב'	
1. מקסיקו	5 2–4 3
2. פראגוואי	4 3–4 3
3. בלגיה	3 5–5 3
4. עיראק	0 4–1 3

בית ג'	
1. ברה"מ	5 1–9 3
2. צרפת	5 1–5 3
3. הונגריה	2 9–2 3
4. קנדה	0 5–0 3

בית ד'	
1. בראזיל	6 0–5 3
2. ספרד	4 2–5 3
3. אירלנד	1 6–2 3
4. אלג'יריה	1 5–1 3

בית ה'	
1. דנמרק	6 1–9 3
2. גרמניה	2 7–2 3
3. אורוגואי	2 7–2 3
4. סקוטלנד	1 3–1 3

בית ו'	
1. מארוקו	4 1–3 3
2. אנגליה	3 1–3 3
3. פולין	3 3–1 3
4. פורטוגל	2 4–2 3

בולגריה מתייצבת פעם שניה באצטקה – הפעם נגד מקסיקו

מאת יעקב ברוש, שליחנו המיוחד

נבחרת בולגריה, שפתחה את משחקי גביע העולם בתיקו מול איטליה, תתכבד הערב ב־9 גם בפתיחת השלב השני של המשחקים, כשתתמודד באיצטדיון "אצטקה" במקסיקו־סיטי עם הנבחרת המארחת ממקסיקו.

בולגריה, שקפצה על העגלה ברגע האחרון, תקבל, איפוא, הזדמנות לשוב לתמונה לאחר שכבר עמדה עם רגל אחת על כבש המטוס. הבעיה העיקרית של הבולגרים היא כיצד להתגבר על העידוד הקולני של יותר ממאה אלף הצופים המקסיקאים הנלהבים, שיהפכו, ודאי, את האיצטדיון להר־געש רותח.

המאמן הבולגרי איבן וודב לא הסתיר את חששו. "נשחק מול הביתיות והקהל, וזו משימה קשה מאד. עד כה איכזבנו במשחקים אך אני מאמין, כי הפעם נפגין את מלוא יכולתנו".

במחנה המקסיקאי שוררת אופטימיות רבה. למרות משחק הנפל מול עיראק, מאמין המאמן מילוטינוביץ', כי היתה זו הופעה חיוורת מקרית, אשר נבעה מכך, שמקסיקו כבר הבטיחה קודם־לכן את עלייתה לשלב השני. "הפעם לא נוכל להרשות לעצמנו יכולת חלשה. נשחק חזק ומהר כדי לנצח", הבטיח המאמן.

האליל של מקסיקו, הוגו סנצ'ז, החמיץ את המשחק עם עיראק בגין שני כרטיסים צהובים. הערב הוא ישוב לחוד המקסיקאי מתוך ידיעה, כי גורל הקרב תלוי בכושר ההבקעה שלו. על סנצ'ז תוטל מעמסה כבדה. הוא יצטרך לתרגם את התקפות קבוצתו לשפת השערים ולהוליך את נבחרתו לנצחון. כל תוצאה אחרת, הם מלהזכיר. במקסיקו אין איש, המאמין, כי נבחרתם תשמוט את הרסן דווקא מול הבולגרים.

יהיה זה קרב בין הסגנון האירופי הנוקשה לבין המשחק המשולהב, המהיר והטכני של מקסיקו. הבולגרים ינסו, ודאי, להכתיב קצב איטי, להרגיע את המשחק ולפרוץ מהאגפים ואילו מקסיקו תשעט קדימה, נרופת ומדורבנת ע"י 11 רבבות ביציעים ומליונים מול מסכי הטלוויזיה.

המקסיקאי פרננדו קווירוטה (משמאל) עוקב אחר כדורו, החודר לרשת נבחרת עיראק.

ברה"מ תנסה להצדיק המוניטין שקשרו לה במשחקים המוקדמים

מאת רוציו ארגס

ליאון (טלפונית, מיוחד ל"דבר"). נבחרת ברה"מ – אחת המלהיבות, המשכנעות בשלב המוקדם – תעמוד הלילה ב־1 אחר חצות בפני רגע האמת שלה, כשתתמודד עם נבחרת בלגיה.

"המכונה האוקראינית", המאייש את רוב־רובו של ההרכב הרוסי הראשון, הציג משחק נמרץ, מדוייק ועשיר בהבקעות והפגין סגנון מעניין. היריבה הבלגית "גמגמה" בכל משחקיה ועלתה לשלב השני כנבחרת השלישית לאחר מקסיקו ופרגוואי.

ברור, איפוא, כי ברה"מ תתייצב למשחק כפייבוריטית. המאמן לובנובסקי חושש דווקא מבעיית עודף הבטחון העצמי של שחקניו ומשתדל לשמור על מתח עד לשריקת־הפתיחה. יש לו גם "כאב ראש" קבוע, הקשור בהושבת כוכביו הוותיקים בלוחין ופרוטסוב על הספסל. עם זאת ימשיך לובנובסקי להעניק אשראי לשחקנים הצעירים בלאנוב, אליינק חבארב מתוך האמונה, כי אין להחליף הרכב מנצח.

המאמן הבלגי הוותיק, גי תייס, מוטרד, ודאי, יותר מיריבו. הבעיה הראשית שלו היא כיצד למצות את הפוטנציאל של השחקנים דווקא במשחק־המפתח מול הרוסים. הוא ייצטרך לשבור את הראש כדי למצוא פתרון ל"חורים" בהגנתו ולחולית הקישור נעדרת הדיוק והתנופה.

עם זאת לא יחולו שינויים רבים בהרכב הבלגי. תייס יעדיף הרכב שחקנים מנוסים מתוך הנחה, כי נבחרתו תזדקק לשקט נפשי מול המשחק האגרסיבי של הרוסים. השוער ז'אן־מארי פאף האשים את חבריו, כי הם שומרים על רגליהם. הלילה תהיה זו, כנראה, האשמה מיותרת: הבלגים יילחמו בחירוקי־שיניים על כבודם הלאומי.

הפרשנים מעניקים לברה"מ סיכויים עודפים לנצחון, אולם הבלגים אינם מתרגשים מהתחזיות האלה. הם ינסו לטמון פח לרוסים ולהדיח מן האליפות את אחת המועמדות העיקריות לכתר.

ישראל לשלב הבא בדיוויס הביסה את טניסאי בלגיה 5:0

מאת יצחק אשל

נבחרת הטניס הישראלית העפילה לחצי גמר האזור האירופי בגביע דייוויס לאחר שניצחה ברמת־השרון את נבחרת בלגיה בתוצאה 0:5.

שלמה גליקשטיין פתח את ההתמודדות ביום ה' וניצח לאחר 72 דקות את אלן בריישאן 1:6, 1:6, 1:6. גם עמוס מנסדורף לא נזקק למאמץ רב כדי לגבור על יאן ואן־לנגנדונק 0:6, 1:6, 4:6 בתוך 82 דקות.

למחרת, במשחק הזוגות, הביסו גליקשטיין ומנסדורף את הצמד הבלגי 2:6, 11:13 (שלושה מדהימה של הישראלים), 3:6. לפני המשחק נערך הטקס המסורתי במעמד שר הבטחון, יצחק רבין, ושגריר בלגיה, בוב ליבק.

אתמול השלימה ישראל את נצחונה "החלק". גליקשטיין ניצח את לנגנדונק 3:6, 5:7, בהסכמת הבלגים התייצב גלעד בלום – בהופעת בכורה – למשחק האחרון, והוא ניצח את בריישאן 0:6, 2:6.

ישראל תתמודד עתה עם המנצחת במשחק בין הולנד וניגריה.

במשחקי האינטרטוטו

מכבי חיפה אדמירה – 0:1

מאת א. ציבין

שער בודד, שהבקיע שחקן הנוער אתי מרדכי, העניק למכבי חיפה נצחון בכורה במפעל האינטרטוטו מול הקבוצה האוסטרית אדמירה וואקר.

המשחק היה שקול ולא התעלה לרמה גבוהה. חיפה לא הציבה את ההרכב המלא, אבל שובו של הבלם יורן פרסלבי חיזק וייצב את ההגנה. גם השוער אבי רן תרם את חלקו להשגת הנצחון.

האוסטרים, שסיימו במקום השישי בארצם, הציגו משחק חלש ולא סיכנו כמעט את שער חיפה. השער היחיד הובקע בדקה ה־58: הבלם האוסטרי הרחיק כדור בתוך הרחבה ומרדכי בעט מ־12 מ' שטוח לרשת.

שפט עובדיה בקיצוק לעיני 200 צופים בחיפה.

ליגנבי דנמרק הפועל ת"א 0:2

באת משה כהן

קבוצת ליגנבי מדנמרק לא התקשתה אתמול לגבור על הפועל ת"א בתוצאה 0:2 (0:2).

ה"אדומים" הופיעו עם 7 שחקני נוער. ואכן הדבר ניכר היטב ביחסי־הכוחות במגרש. הדנים הנמרצים עשו במגרש ככל העולה על רוחם.

שני השערים הובקעו ע"י מיכאל סטנסגורד במחצית הראשונה.

שפט יאיר כילינגר לעיני 300 צופים באיצטדיון רמת־גן.

יוצאים לאור

מאת מירי פז

שירת הים

היינריך היינה: „הים הצפוני". מגרמנית שלמה טנאי. עם עובד. 75 עמ'.

„אני אוהב את הים כמו את נשמתי. לעיתים אפילו נדמה לי כי הים הוא נשמתי שלי עצמה", העיד היינה על עצמו. את מחזור שירי „הים הצפוני" כתב בקיץ 1825 באי נורדרניי שבים הצפוני. זה היה לאחר שהמיר את דתו, מעשה שבעטיו התייסר, ונותר חצוי כנבואה עד סוף ימיו. הדיו של חיצוי זה עולים מתוך אחד השירים בקובץ זה („שלום"). בתחילת השיר מהלל היינה את ישו, אך בחלקו השני של השיר הוא כמו מלגלג על עצמו, על הזיוף שבשיר ההלל שבחלק הראשון. ב„שלום" בולטת ההגנה על רקע אישי זה, אך ההגנות הן תו היכר של היינה. הוא אחוז קסם שבראיה ראשונית, נאיבית, אך מפיג קסם זה באירוניה מרירה, כמו ב„דמדמת הים" המתחיל כ:

„דמדומי־הים: קרניה
שמש משליכה על מים
בעימות גלים חורשת.
ספינה תלמיה הירוקים..."

ומסתיים בבית:

„אך השחף מרקיע
אל הדג פתאום צונח,
במקורו שלל מהיר לו
הוא נוסק עולה לכתולי".

פרשנים הטעינו את הלירילקה הרומנטית של היינה אפילו במשמעויות פוליטיות. ההיסטוריון פרופ' וולטר גראב אף הקדיש לעניין זה את ספרו „היינריך היינה כמשורר פוליטי".

זהו התרגום השלישי ל„הים הצפוני". הקודמים נעשו בידי דוד פרישמן ז"ל. ברוך שלמה טנאי הוסיף למחזור זה גם אחדים מקטעי הפרוזה של „הים הצפוני" שנכתבו ב־1826.

וגם ספרות

„שושראי", עיתון ישראלי לספרות ולהגות בעריכת אילן שיינפלד. גיליון מס' 7.

מאמר מערכת אנרכיסטי בגנות גל הרמיזות בדבר איום מלחמה עם סוריה פותח גליון זה של כתב־העת הצעיר הזה. דבר העורך, שאינו מסתמך על ידענותם של כתבים צבאיים, אלא על „יודעי דבר" ה„יודעים לומר — כי מעולם לא היתה סכנת המלחמה מרוחקת כל כך מאיתנו... בשל המצב הכלכלי בסוריה, בשל ההתמוטטות הסובייטית ועוד", די מדאיג אותנו, שכבר נתנסינו בהצהרה אופטימית אחת („מעולם לא היה מצבנו טוב יותר") בטרם גיום כללי תפוח אזה. מצד הספרות מוצגים כאן „נתן זך כמשורר מנוסח", מאמר של משה צימרמן, ספר שירה של כינלית דיוידבין? המסוקר על ידי העורך, שקספיר — במאמר של צבי פרמלשטיין על דימוי הצב ב„מקבת", שירים של אוקטביו פאס (בתרגום טל ניצן) אתי שורב, רוגל אלפר, שמעון שלוש, אהוד חיבדמן, סיפור של ליה נירגד ומדור נרחב לאמנות ולתיאטרון.

חזרה לערכים

יהודה גוטהלף: „היש תקנה לאדם ולחברה". עם עובד/תרבות וחינוך. 424 עמ'.

בעיות חברה ומדינה, במיוחד ברצף שבין ההון לבין הגשמתו, העסיקו את יהודה גוטהלף בספריו הקודמים „משמעות הדמוקרטיה והסוציאליזם בימינו", „ריוקן ישראל — הרצוי והמצוי", „עבודה ועובדים במציאות משתנה" ועוד. בספר זה הוא עוסק במקורות והתיים־משיחיים והחילוניים של רעיון הקידמה תוך הסתמכות על מקורות רבים ומגוונים: התנ"ך, הרמב"ם, גרשם שלום, דה־טוקוויל, קארלו שמיד, ה.ג. ואלס, ויקטור פראנקל, אלבר קאמי, ולא מבינו אלא מעט מזער משפע המובאות הרב־תחומיות במדעי הטבע, בפסיכולוגיה, בתאולוגיה. גוטהלף קורא ברצינות לשיבה לערכים הישנים — חופש־שוויון־אחווה — ולא נסתפק במימוש אחד מהם, משום שלדעתו, באין שוויון ואחווה יצא החופש ניזוק. ועוד הוא קורא לטיפוח עקרונות מוסריים ככבוד האדם כדי „שלעולם לא נתייחס לאדם כלאמצעי בלבד". התקנה, על פי גוטהלף, כבר מצויה בדפוסים שיצרה תנועת העבודה, וכל שנותר לה הוא למלאם ב„תוכן שוויוני של דמוקרטיה סוציאלית ותעשייתית".

משפחה שבזאת

תמר אבידר־אשמנובר: „חיים ואהובים". עיצוב: דייוי רפי. ספרית מעריב. 159 עמ'.

ספרה הי"ג של העיתונאית־הסופרת תמר אבידר הוא ברובו אסופת הרשימות המתפרסמות במדורה ב„מעריב", שיש לו אוהדים רבים וכמה קטעים שנכתבו במיוחד לספר. הסיפורים כאן נסבים על עייני דיומא „עשרים נועזים" („כאלה שלא מדברים על כסף) „אישה והתוף" (צעיד מדי, לא באור ריו או מעבר לים), „מה זה גישאיך" (כמו בורסה), לעיתים קרובות בחלוקת תפקידים לכמו במשפחתה של המחברת. הוא קורא למענה מן העיתון על המעילה האחרונה בעוד הוא מבינה את הסנדרוויצים. גם צרות גדולות יותר מוגשות בקלילות ובתוך הן מוגשות גם הרות לעיבוב הישה של המלומדת ואלבומו.

ליבו במזרח

ג'ילברטו ז'יל, מחר בתל אביב. ליבו ודאי עם נציגיו במקסיקו

מאת אמיר רותם

בתקופה קריטית כל כך בהיסטוריה של בראזיל, כאשר הובטחה העלייה לשמינית הגמר באליפות העולם בכדורגל, אבל טרם ברור אם זיקו נמצא בכושר משחק וד"ר סוקרטס מפרית האשמות עלומות בתקשורת, מרשה לעצמו אחד מגדולי המוסיקה הברזילאית, ג'ילברטו ז'יל, לתור בעולם ולשעשע את אותם הדיוטות שעניינים שברומו של עולם חולפים תחת רגליהם. ארץ הקודש, שהיתה כבר לפני מספר שנים למולדת שניה למוסיקה הברזילאית – ולא רק בגלל הקהילה הברזילאית הענפה כאן – מתברכת בביקורים של רבים מהגדולים שלהם.

ג'ילברטו ז'יל מגיע לכאן למופע יחיד בהיכל התרבות, מחר. לפני ארבע שנים סיים סיבוב הופעות כאן במופע בפארק הירקון לעיני 150, ויש אומרים 200 אלף איש. ז'יל הוא ממובילי אותה קבוצת ברזילאים ששילבו במהלך שנות ה־60 בין המסורת המוסיקלית הברזילאית לפופ ולג'אז, יחד עם אמנים כגל קוסטה וקאיטאנו ולוזו, הרשה לעצמו להתפעל מהרעננות של „ההיפושיות" וג'ימי הנדריקס. שלב חשוב בהתפתחותו המוסיקלית היה כאשר גלה מרצון ללונדון ב־1969, לאחר תקופה לא נוחה מבחינה פוליטית בה הוכרזו חברי קבוצת „טרופיקאליה" (אותם אמנים יוצאי באהיה אשר שילבו אמירה פוליטית עם אותה מוסיקה ששילבה אלמנטים פופיים מערביים בתוכה), בלתי רצויים.

הבכורה האמריקאית של ז'יל ב־1979, היתה עם תקליטו „זמיר", אותו הפיק סרג'יו מנדז, מי שהציג את הצלילים הברזילאים לאמריקאים במתכונת קלה מאוד לעיכול – בכורה שפתחה בפניו שוק חדש וצמא. המהפכה של זמר שחור מבאהיה המנגן בגיטרה חשמלית במקצב הפאנקי, הפסיקה להדהים רבים וז'יל שרד בגלל שיריו מלאי החיים והמוסיקה שלו, שהיא עדיין מעניינת. ההיכל יהיה, ודאי, צר מלהכיל את אוהדיו. בתנאי שיש להם וידאו.

שלושה בכרטיס אחד

קולנוע

מאת יגאל משיח

„תתיך תתיך", קולנוע „הוד" ת"א, „הבירה", ירושלים

במקורו נקרא הסרט הזה „יאנגבלאר", על־פי שם משפחתו ותכונות אופיו של הגיבור. המפיצים הישראלים לעומת זאת החליטו לקרוא לילד בשמו, כהרגלם. על־פי מראה עיניים יאנגבלאר היה ל„תתיך תתיך", מה שבטוח בטוח. התתיך הוא רוב לאו („מלון ג'ו המפשיר") מעין אלן דלון אמריקאי בשנות יקותו. מישהו סיפר אגב, כי הופעתו הראשונה על המסך בקולנוע לזחתה בצריחות היסטריות של כמה בנות שיפש־עשרה שלשם קירבה אינטימית התיישבו בשורה הראשונה. ואני לתומי חשבתי, כי העניין הזה חלף אחרי אלביס פרסלי.

מבנה הסיפור שאול מז'אנר סרט הספורט. יאנגבלאר, בן איכר קנדי קשה יום, מצליח להתקבל לקבוצת הוקי סמי־מקצועית. אם יצטיין בה אולי יצליח לעבור למקצוענים. המאמן, מקצוען מפורסם בזמנו, הוא קשוח בעל לב רך. בתו רכה גם היא באור הזה ולמולה, די קרוב לתחילת הסרט, היא פוגשת את גיבורנו ערום וחשוף לבדיקה. היתר כרגיל. קצת אהבים, הרבה משחק הוקי מצולמים היטב, מסעות ממשחק למשחק, אליבות קשה, אחוות גברים וחלוקות מרהיבות – רוקי על הקרח.

„מקסי", קולנוע „תמוז", ת"א

„מקסי" מזווג את גלן קלוס, שחקנית מרהיבה בסרטים אחרים („העולם על פי גארפ", „החברים של אלכס") עם מנדי פטנקין, מי שהיה בחור הישיבה השרירי ב„ינטל". הוא אינטלקטואל פרנטי, מומחה לספרים עתיקים והיא מזכירתו של הקרדינל של סאן פרנציסקו. זה עתה התחתנו וכדרך צעירים אינטלקטואלים, שחייהם מוקדשים לסגנון ולדברים נכונים, הם משפצים את ביתם הקט במו ידיהם. ערב עייף אחד מתגלים על הקיר תחת כמה שכבות וולגאריות של טפטים, מלותיה האחרונות של מקסי חקוקות בליפסטיק ובידים. מקסי, שחקנית שהיתה בדרכה אל הכוכבות, נהרגה בתאונת דרכים אי שם בשנות הקולנוע האילם ואיך שהוא מתגלגלת רוחה אל תוך הרעיה הטובה בהווה והצופה המסכן מוזמן לקומדיה סכיזופרנית לעוסה, חסרת מעוף והומור. הבעל המרובע אינו יודע מתי תהפוך אשתו התמודה למקסי הפרוחתית. המטאמורפוזה מתרחשת כמובן ברגעים לא נוחים. לקינוח מנסה גם הסרט להעניק לנו מוסר השכל על משמעותם ההפכפכה של ההישג האושר. גם שעתיים עם „ספי זהב" מהבימות ומצחיקות יותר.

„אהבה על הוולגה", קולנוע „צפון", ת"א

פעם, בימי הצאר העכורים, היתה בחורה יפה רבת מחזרים. כולם אהבו אותה בדרכם, ברברבנות או בסתר, אבל לבה היה נתון רק לסרגיי (ניקיטה מיכלקוב), דקדנט אריסטוקרטי בוגרני, שמתחמק לו ממנה בלי הודעה מוקדמת כדי להציל את רכושו. לבדוגנות כידוע לכולנו היה תמיד סדר העדפות ברור. לאריסה (לאריסה גוסיבה) מתעצבת מאוד. בינתיים מאבדת אמה את כל רכושה ונזרקת אל הרחוב וגיבורתנו בצר לה בוחרת את מחזרה הראשון, תפרפרת קמצנית תולה אהבה. הנה הם עומדים להינשא למגינת לב הצופה הרומנטי ולעיירה חוזר סרגיי האביר בלבן. סרגיי מפתה את לאריסה לברוח עמו, אבל יש לזכור כי אנו בסיפור מוסר השכל אנטי־בורגני ולפיכך אין סוף משמח כפי שהיה ודאי בסרט אמריקאי.

„אהבה על הוולגה" (סרטו של אלדר ריאזנוב) נעשה, כך נדמה לי, כדי להמחיש לצופה הרוסי של היום את רקבונו של העולם של אתמול, שחיתותה של הבורגנות ואכזריותם של העשירים, אבל מעבר לתירוץ האידיאולוגי מסתתרת אהבת שמאלץ נואשת ומה שהתחיל כפארודיה, נגמר כאופרה. מומלץ מאוד לאוהבי שמאלץ נוטף ושירי צוענים אזנבוריים.

„אהבה על הוולגה", כמו מחזור מיושן, עוצר את העלילה אחת לעשר דקות, לתנות את כאבי האוהבים ובוגרנות החיים כיללות צוענים.

מחכים לפליני

פסטיבל הסרטים השלישי של ירושלים יוצא לדרך

מאת אמיר רותם

בסוף השבוע הוצלה מכירת הכרטיסים המוקדמת לפסטיבל הסרטים השלישי של ירושלים. הפסטיבל, שיחל בסוף החודש, מתעתד להיות המגוון והאיכותי ביותר שהיה כאן מעולם. עוד במהלך הפסטיבל של השנה שעברה, שנרקם במהירות רבה, היה ברור לאמרגניו, אנשי סינמטק ירושלים, שקיומו של הפסטיבל השלישי מובטח. התפוסה המלאה של האולמות בכל ההקרנות והעשרות הרבות של מאוכזבים שנותרו בחוץ הבהירו את גודל הצמא של הקהל בארץ לקולנוע איכותי, להצגה חד־פעמית בתוצרת הלא כל כך מסחרית שאינה מגיעה לכאן במסגרת ההפצה הרגילה, להכרת הזרמים העכשוויים בקולנוע העולמי.

מסקנה ראשונה מפסטיבל השנה שעברה תיושם כאשר כל הסרטים שלא נרכשו להפצה בישראל ויוקרנו על כן בלעדית בפסטיבל, יוכו לשתי הקרנות. לרשות הפסטיבל הועמד גם אולם האוזן הסמוך וכך גדל נפח האולמות בצורה ניכרת.

שלושה סרטים ישראליים יוקרנו במהלך הפסטיבל: „בר 51", שיוקרן בערב הפתיחה, וייצא לאקרנים ימים ספורים לאחר מכן, „אבתורי" של עמוס גיתאי, שהוקרן כבר בתל אביב בפורים האחרון, אך לא נראה מאז, וסרט מפתיע של רפי בוקאי, סרט צנוע תקציב שנצמח והיה מסרט גמר בחוג לקולנוע לסרט עלילתי באורך מלא ויוקרן לראשונה בפסטיבל.

אגף אחר בתכנית מפגיש את הקהל הישראלי עם אחת האופנות הבולטות בשנים האחרונות בעולם: גרסאות משוחזרות של יצירות מופת עלומות. במסגרת זו יוקרן „המלכה קלי" הנפלא של אריך פון שטרוהיים, בתוספת רבים מהקטעים שלא הגיעו מעולם אל המסך עקב סכסוכים אופייניים, שהיו לבמאי המקולל עם המפיקים, קרי כוכבת הסרט גלוריה סוונסון, „חייו ומותו של קולונל בלימפ" הגירסה הצבעונית המלאה לסרטם של פאוול ופרסבורגר, שני היוצרים הבריטיים הנפלאים הזוכים להתבוססות בשנים האחרונות, „רוח ושאיפ עליזה" של דיוויד לין משנת 1945 על פי תסריט של נואל קאוארד, „הרוזן במנזרו" של ד.ו.גריפית משנת 1920 – שוב, גירסה מלאה שעתחורה בעזרת קטעים שנמצאו לפני שנים מעטות וסרט בשם „הפנטזיות הפוחליות" סרט שצולם בידי צבודת אנסמבל הנגה ב־1920. הצילומים נמצאו בפאריס לפני כשנתיים והם נערכו לסרט המוצגר על פי התסריט המקורי.

פסטיבל שכזה הוא גם הזדמנות מצוינת להפגיש את הקהל הישראלי עם יוצרים גדולים שאינם זוכים להתהדר כאן. כזה הוא אנדריי מוקיבסקי הרוסי, ששני סרטיו האחרונים יוקרנו כאן (מה על הקודמים?): „נוסטלגיה" שצולם באיטליה ו„קורבן", שצולם בשוודיה וזכה להצלחה בפסטיבל קאן האחרון.

שניים מהסרטים של ויים ונדרס שטרם הוקרנו כאן, יובאו במיוחד לפסטיבל: „האמטיי", הסרט המצולק שעשה ונדרס תחת כנפו המרוטה של פרנסיס קופולה ו„בוקר בא", העוסק בגאון היפני יאסוז'ירו אוזו. גם ז'אן לוק גודאר, המקופח כאן זה שנים, ייוצג בפסטיבל בסרטו „בלש". שני סרטים עצמאיים מגיעים מאנגליה: „הסכבמה הקטנה שלי" ו„מכתב לברז'נייב". לזאת אפשר להוסיף את סרטו התיעודי והמסקרן של מייקל אפטד, „בני 7, בני 28".

בהתאם למסורת של הסינמטק הירושלמי יהיה בפסטיבל ייצוג למדינות העולם השלישי. מקובה שני סרטים: „קובה: צל של ספקי" ו„התנהגות בלתי הולמת", שביים הצלם הקובני הנודע נסטור אלמנדרוס. שני סרטים מארגנטינה: „טנגוס" ו„רצח במבאמי" וכן סרטים מקולומביה, מקסיקו, דרום אפריקה ועוד אחרים.

זוהי, כמובן, רשימה חלקית ולא מפורטת, אך ארוכה דיה כדי להבהיר את העושר של ההיצע השנה. נקווה להרחיב על כמה מהסרטים הבולטים בקרוב.

אורחים ודאיים עדיין אין, אך הנהלת הפסטיבל מקווה עדיין לזכות בביקור של פדריקו פליני, או קרישטוף זאנוסי הפולני (שסרטו „שנת השמש השקטה" יוקרן בפסטיבל), או אולי הפתעה אחרת.

השינויים האישיים בהנהלת המרתף העליון בבית ליסין לא משנים את האווירה הנאה של המקום. נהפוך הוא. לאחרונה התבשרנו על מסגרת חדשה של צהרי ג'אז בימי שישי בצהריים, וכעת מכריזים שם על מבצע קיץ. מדי יום ראשון ימשיכו במרתף במסורת הג'אז, הפעם במחיר מצחיק: חמישה שקלים כולל משקה ראשון. הערב יופיעו שם עידן סוכובולסקי (פסנתר), עופר ישראלי (גיטרה), ערן צריר (בס), יובל שפריר (תופים) וג'ס גרינשטיין (סקסופון). בשבוע הבא להקת ברוש ואחריהם נסים ימיני וחברים. שבוע אחריהם צפוי הרכב בהנהגתו של עופר פורטוגלי.

מחר בבית ליסין הופעתו של מייר בנוסטאן (שתי הצגות), שהגיע לכן יחד עם נגן־כלי הקשה ורוברט הומאס.

אמיר רותם

החברה הישראלית לבטוח־משנה בע"מ

THE ISRAEL REINSURANCE CO. LTD.

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1985

(מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

באלפי שקלים חדשים

מאזן מקוצר

	מאוחד 1985	מאוחד 1984	החברה 1985	החברה 1984
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	3,773	2,593	3,773	2,593
ניירות ערך אחרים	55	2	54	1
הלוואות ופקדונות	13,732	12,707	13,732	12,707
חברות בנות ומסונפות	2,631	2,925	5,203	5,436
השקעות בחברות בטוח אחרות	470	991	470	991
רכוש קבוע ומקרקעין	5,851	6,438	3,069	3,620
חברות בטוח ומבטחי בטוח:				
פקדונות וחשבונות אחרים	43,470	45,951	43,470	45,951
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	–	–	–	–
חייבים ויתרות חובה	293	1,252	170	1,162
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	4,335	2,747	4,334	2,746
רכוש אחר	–	–	–	–
סה"כ	74,610	75,606	74,275	75,209

	מאוחד 1985	מאוחד 1984	החברה 1985	החברה 1984
הון קרנות ועודפים (גרעון)	7,456	9,704	7,456	9,704
חלק המיעוט בהון העצמי של חברות בנות שאוחדו	358	378	–	–
עתודה למסים נדחים	39	49	–	–
עתודות בטוח חיים	1,678	668	1,678	668
עתודות בטוח כללי	19,981	15,638	19,981	15,638
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל	66	128	66	128
תביעות תלויות	24,939	21,994	24,939	21,994
חברות בטוח ומבטחי בטוח:				
פקדונות וחשבונות אחרים	19,719	26,809	19,719	26,809
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	374	238	436	268
סה"כ	74,610	75,606	74,275	75,209

דו"ח מקוצר על עסקי בטוח כללי

	החברה המאוחדת 1985	החברה המאוחדת 1984
פרמיה	31,916	21,373
גידול בעתודות בטוח	7,109	1,368
הכנסות מהשקעות	2,479	194
תביעות לשנת הדו"ח	17,806	14,807
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	21	(7)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	9,796	7,631
דמי רישום ודמים אחרים	–	–
השפעה מצטברת לראשית השנה	–	–
רווח / (הפסד)	(337)	(2,232)

דו"ח מקוצר על עסקת בטוח חיים

	החברה המאוחדת 1985	החברה המאוחדת 1984
פרמיה	4,099	4,690
הכנסות מהשקעות	615	586
גידול בעתודות בטוח	1,099	(267)
תביעות לשנת הדו"ח	2,063	1,928
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	22	(30)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	1,450	3,296
השפעה מצטברת לראשית השנה כתוצאה משינוי לקשר העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	24	14
רווח	104	363

דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים

	1985	1984	1985	1984
רווח/(הפסד) בעסקי בטוח	(233)	(1,869)	(233)	(1,869)
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדוח"ת עסקי בטוח	411	3,048	(247)	1,804
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נזקפו לדוח"ת עסקי בטוח	1,132	1,055	401	267
רווח/(הפסד)	(954)	126	(881)	(332)
הפרשה למסי הכנסה ורווח	10	260	34	198
(הפסד) לאחר מסים	(964)	(134)	(915)	(530)
חלק החברה ברווחים/(הפסדים) נטו של חברות בנות ומסונפות	(848)	(540)	(867)	(154)
	(1,812)	(674)	(1,782)	(664)
חלק המיעוט בהפסד/(רווח) של חברות בנות ומסונפות	30	(9)	–	–
הפסד נקי לשנת החשבון	(1,782)	(683)	(1,782)	(684)

מצב ההון הנפרע

	1985	1984
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	7,667	5,921
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות *	7,456	9,165
עודף או גרעון	(211)	3,244
ההון בבניות נפרע המתחייב לפי התקנות	1,969	443
ההון בבניות נפרע הקיים, בניכוי ההפסד המצטבר	2,144	131
עודף או גרעון	175	(312)

* כולל חלוקה מוצעת של מניות הטבה

הערות:
1. דין וחשבון הכספי המלא עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות יימצא במשרדי החברה, רח' הדר־אבנר 5, ת.ד. 11589, ת"א 61114, לכל דורש.
2. הסיכום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, תשמ"א־1981.

בשם מועצת המנהלים:
ב. מישור, יושב־ראש
ש. ינאי, מנהל כללי

هكذا من الاصل

מקדונל־דאגלס תנסה לשכנע אל־על: מ.ד־83 במקום בואינג

משלחת יצרנית המטוסים האמריקאית אמורה לבוא לישראל בימים הקרובים • ב„אל־על" טרם הוחלט האם למכור את כל הצי או להתקין בו „משתיקי קול"

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

משלחת של יצרנית המטוסים האמריקאית „מקדונל־דאגלס" עומדת לבוא לישראל בימים הקרובים, כדי לשכנע את „אל־על" להצטייד במטוסי מ.ד־83 מתוצרתה, במקום במטוסי ה„בואינג־707", העומדים לצאת מהשירות.

במטוסי „מ.ד.־83" 150 מושבים.

ל„אל־על" שבעה מטוסי „707", שאחד מהם אמור לצאת מהשירות בחודש הבא. ששת הנותרים יצטרכו לצאת מהשירות בינואר 1988, שכן מדינות אירופה אסרו על הכנסתם בשמיהן ממועד זה, בשל הרעש שהם מקימים.

[illegible] פחות מאשר במטוסי ה„707". ב„אל־על" עדיין לא הוחלט אם למכור את מטוסי ה„בואינג" או לציידם במיתקני השתקה כדי שיוכלו להמשיך לטוס.

כל הצי של „אל־על" מורכב ממטוסים מתוצרת „בואינג" וההחלטה לרכוש מטוסים ממפעל אחר כרוכה בבניית תשתית חדשה, בעוד שרכישת מטוסי „בואינג" כרוכה רק בהשלמת התשתית הקיימת.

„מקדונל־דאגלס" היא אחת החברות האמריקאיות המגלות התעניינות חיובית גם בפרויקט ה„לביא". היא גם יצרניתם של מטוסי „אף־15" ומטוסי ה„פנטום".

„מי הכינרת מלוחים יותר; מצב המפלס מעורר צמרמורת"

מזכ"ל המרכז החקלאי: דרושה היערכות חדשה של המדיניות החקלאית

מאת שמעון ויזם ודויד מרשיהב, סופרי „דבר"

„בעיית איכות מי הכינרת צריכה לעורר דאגה וצמרמורת בקרב כל הגורמים הנוגעים בדבר, כיוון שהכינרת אמורה השנה לרדת למפלסים חסרי־תקדים, ואני חושש שמערכת המחקר שלה אינה ערוכה להתמודד עם המצב הבלתי־צפוי עד־כה" – כך אמר צבי אורטנברג, יו"ר מינהלת הכינרת.

לדבריו, בעוד הממשלה, השרים וכל בכירי משק המים דנים במשבר המים ולנושא זה מוקדשת תשומת־לב מירבית, אין שמים לב להרעה המשמעותית שחלה באיכות מי הכינרת בעקבות השנה השחונה.

אורטנברג אמר, כי כבר עתה יש עדויות כי מי הכינרת נעשו מלוחים יותר בשל שפיעת המעיינות המלוחים בקרקעית. הוא גילה כי בתקופה האחרונה אלו זועקים בתחום המחקר בכינרת, ובאחרונה גם התגלה מנהל המעבדה לחקר הכינרת בשבתה, וניטשים מאבקים תמידיים על תיפקוד המעבדה לחקר הכינרת של [illegible]. מצב זה עלול לגרום להזנחת [illegible].

[illegible] (צילום: רחמים ישראלי)

בשבועיים האחרונים החל תהליך ההתאיידות של מי הכינרת, הגורם ירידה נוספת של המפלס. במבצע יורד המפלס מדי קיץ, כתוצאה מההתאיידות, בכמה סנטימטר. אנשי הימה מקווים כי המפלס לא יורד השנה מעבר למינוס 212.50 מטר מתחת לפני הים.

המרכז החקלאי

בפגישה עם פעילי המרכז החקלאי בסוף השבוע בתל־אביב, אמר מזכ"ל המרכז החקלאי, שמחה אסף, כי משבר המים הוא אחד הגילויים החמורים, המצביעים על הצורך בהיערכות חדשה של המדיניות החקלאית, תוך מתן עדיפות עליונה לתחום המחקר והפיתוח.

סופר „דבר" מציין, כי בעקבות האזהרות תבע משרד החקלאות מהאוצר 600 מיליון דולר לפיתוח מקורות מים ולביצוע עבודות מים. אולם האוצר אישר למשרד זה כ־130 מיליון דולר בלבד. [illegible] של 200 מיליון [illegible] לבצלם בהיעדר מיתקנים מתאימים.

ההנדסאים והטכנאים במפעלי הביטחון ידונו השבוע בהכרזת סיכסוך עבודה

המזכירות הארצית של הסתדרות המהנדסים, אמורה לדון השבוע בהצעה לאשר הכרזת סיכסוך עבודה שיקיף את אלפי ההנדסאים והטכנאים במפעלים ובמכונים של מערכת הביטחון.

הרקע לסיכסוך, כדברי המזכיר הארצי של הסתדרות המהנדסים, זלמן שנקמן, הוא התעלמות הנהלת מערכת הביטחון מתביעה שהגישה הסתדרות המהנדסים ועניינה זיכוי ההנדסאים והטכנאים בתוספות שכר שוות־ערך לאלה שניתנו למהנדסים במסווה של הגדרות פיקטיביות.

הסתדרות המהנדסים טוענת, כי הטבות־שכר מפליגות, שהן פועל־יוצא של הענקת דירוג עובדי מחקר, אשר היה אמור להינתן אך ורק למי שעוסק במחקר, ניתנו בפועל, בשורה של מפעלים במערכת הביטחון, למספר רב של מהנדסים, שאינם עוסקים כלל במחקר.

במסקנות מחקר מכון שמואל נאמן בטכניון:

פרויקט שיקום השכונות לא קידם די הצורך את החינוך לדמוקרטיה

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

החינוך לדמוקרטיה לא קודם רבות במסגרת שיקום השכונות; מעט מאוד אנשים השתתפו בתהליך קבלת ההחלטות, אף־על־פי שקידום הערכים הדמוקרטיים היה אחת המטרות המרכזיות של הפרויקט – זו אחת המסקנות העיקריות של הפרק השני במחקר הערכה כולל של שיקום השכונות, שנערך על־ידי מכון שמואל נאמן בטכניון. הפרק השני ראה אור בשבוע שעבר.

על פי המחקר, חופש ההחלטה של התושבים היה מוגבל ושיתופם בהכרעות לא היה מספק. נציגי הרשויות הציגו עצמם כמומחים ולא שעו לרצון התושבים. בעניין זה בולטים לרעה משרד הבינוי והשיכון ומשרד החינוך. תקציבי־הגג של שיקום השכונות נקבעו בירושלים, השליטה על התקציבים ועל הפעלת התוכניות נשארה בידי הרשויות ואלה לא ששו להעביר סמכויות לידי התושבים. טווח הסמכויות שהועבר היה מוגבל, ובאחד המקרים, כאשר ועד שכונה גרס הרחבת סמכויות, הוא נתקל בהתנגדות נמרצת מטעם ראשי הפרויקט, ואלה שיתקו את הפעלתו למשך תקופה ארוכה, עד אשר התמתנו התושבים וחדלו לדרוש סמכויות.

ברוב השכונות, כאשר עשו התושבים ניסיונות ליטול על עצמם אחריות, הסתייגו הרשויות מכך וכמעט בכל המקרים הצליחו לסכל נסיונות אלה.

החוקרים מצאו, כי מספר אנשים מבני השכונות זכו בעקבות הפרויקט לקבל מישרות ותפקידים, שקודם־לכן לא היו פתוחים בפניהם. בסקר שנערך במסגרת המחקר התברר, כי שליש מתושבי השכונות חשבים שפרויקט השיקום הפלה לטובה את ה„קרובים לצלחת".

לציפורי נודע מהעיתון על מועמדותו לתפקיד מנכ"ל הביטוח הלאומי

„איש טרם פנה אלי"

מאת אהרון גבע ומלי זליגר, סופרי „דבר"

מרדכי ציפורי, לשעבר סגן שר הבטחון ושר התקשורת, אשר שמו הועלה בסוף השבוע כמועמד לתפקיד מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי במקום נסים ברוך שהתפטר – עדיין לא קיבל כל הודעה או פנייה בעניין זה.

בשיחה עם הסופרת הצבאית של „דבר" אמר אמש ציפורי, כי על מועמדותו נודע לו בראשונה בעקבות פירסום בעיתון.

בירושלים נמסר אתמול, כי מרדכי ציפורי או איש אקדמיה ימלאו את מקומו של נסים ברוך. על פי ידיעה שפורסמה במקומון הירושלמי „כל העיר", יתמנה מרדכי ציפורי במקומו של נסים ברוך. ידיעה זו הפתיעה עובדים בביטוח הלאומי, שכן מינויו של ציפורי עלול להחשב „הכרזת מלחמה" נגד השר אריאל שרון. כידוע, היה ציפורי, שכיהן בתפקיד שר התקשורת, יריבו העיקרי של שרון במלחמת לבנון. בביטוח הלאומי מניחים, כי שר העבודה והרווחה ימנה אדם „נוח", שלא יתנגד למדיניות המינויים של קצב ולא יקפיד על עצמאות הביטוח הלאומי, גם כלפי משרד העבודה והרווחה.

ציפורי ידוע כאיש ארגון, העומד על עמדותיו. עם זאת, מציינים כי אין הוא איש מקצוע, בניגוד למנכ"לים הקודמים של המוסד, למעט דניאל עוזיאל.

דוד מנע, ששמו הוזכר כמועמד למנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, עשוי להתמנות לתפקיד מנהל שירות התעסוקה.

נציג משרד התעשיה לא בא – והאישומים על הפקעות מחירים בוטלו

(ע.) – נציג התביעה הכללית לא התייצב לבירור משפטם של מפעלים ובית־עסק המואשמים בהעלאת מחירים שלא כחוק, ובית־משפט השלום בחיפה ציווה לבטל את כתב־האישום עקב כך.

בארכה משרד התעשיה והמסחר הגיש לבית־משפט השלום בחיפה שורה של תיקים פליליים נגד חברות ובעל מסעדה, החשודים בהעלאה ובהפקעת מחירים בניגוד לחוק.

חרף ההזמנות ששוגרו לבעלי־הדין, לא התייצב נציג מטעם משרד התעשיה והמסחר לבירור ההליכים המשפטיים. שופט השלום החיפני, רפאל חרסונסקי, ציווה אפוא לבטל את התביעות.

זה המקרה השני במרוצת החודש שעבר, שבית־משפט השלום בחיפה מוחק תביעות בגין הפקעות מחירים נגד מפעלים, חברות ובעלי עסקים בשל אי־הופעה של באי־כוח התביעה לבית־המשפט.

המובטל מעוספייה עבד על המוסד לביטוח לאומי

(ע.)– נשיא בית־משפט השלום בחיפה, רם סביר, התריע ביום ה' על התופעה הרווחת של ניצול לרעה של זכויות לתשלום דמי אבטלה.

פואד בדראלאס רוחאנא (33) מעוספייה הובא לדין בבית־משפט השלום בחיפה, על שבשלהי 1983 תבע מהמוסד לביטוח לאומי דמי אבטלה, בהצהירו שהוא אינו עובד ואין לו כל הכנסה מעסק.

חקירה העלתה, כי הנאשם עבד אותם חודשים אצל קבלן לעבודות בניין ולא היה זכאי לקבלת דמי האבטלה. במשך הזמן קיבל הנאשם מהמוסד לביטוח לאומי סכום של כ־65 אלף שקלים ישנים כדמי אבטלה.

בית־החולים בצפת כשדה מרעה לפרות

(ע.) מיטרד יוצא־דופן משבש באחרונה את החיים בבית־החולים הממשלתי בצפת. עשרות פרות ועגלים השייכים לרועי הסביבה באים מדי ערב לרחבת בית החולים, מלכלכים את מגרשי החניה, נוגסים במדשאות ומפריעים לתנועת המכוניות באיזור.

במינחת המסוקים של בית־החולים עושות הפרות כבתוך שלהן. „רק חסר שמסוק עם פצועים יבקש לנחות והפרות יעמדו במרכז המינחת", אמר דובר בית־החולים, ד"ר אלי קלין שפירא.

בסוף השבוע שברה אחת הפרות שמשות בחדר הספריה, המשקיף אל המינחת, וגרמה נזקים הנאמדים בכ־1000 ש"ח. בית־החולים פנה למשטרה, וזו החלה לפעול נגד בעלי העדרים.

בבית החולים מאשימים את בעלי העדרים כי הם קורעים בזדון את הגדרות המקיפות את בית־החולים.

„הוא ערבי ואני חוזר בתשובה" – נימק הנאשם את בקשתו להקל בעונש

השופט גזר מאסר בפועל על נסים כוהלון (27) בשל הכאת פועל בניין

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

„אין במדינת ישראל, ומעולם לא היה בה, אדם שהוא ניקלה מדי מכדי לזכות בהגנתו השווה של החוק" – אמר שופט השלום בבאר־שבע, שמואל מינצר, בשעה שגזר חודש מאסר בפועל וארבעה חודשים על תנאי, על נסים כוהלון בן 27, תושב העיר, שהורשע בתקיפת פועל ערבי.

בכתב־האישום נאמר, כי במארס לפני כשנתיים, בעת שנמצאו באתר בנייה בבאר־שבע, תקף כוהלון את הפועל הערבי, מוחמד אבו־עטואן, באמצעות כלי עבודה, וגרם לו שני פצעים בגופו. כוהלון טען להגנתו, כי סבר שהפועל הערבי רצה להכותו בדלי מים ולכן היכה אותו בכלי עבודה, אולם לדבריו, לאחר המעשה פיצה אותו בכסף.

השופט מינצר אמר בהכרעת הדין, כי יש להתחשב בעובדות אלה בשעה שמרשיעים את הנאשם, אולם אז ביקש הנאשם להקל בעונשו, משום ש„המתלונן הוא ערבי ואני חוזר־בתשובה".

הערה זו העלתה את חמתו של השופט שאמר: „כנראה שהנאשם לא מכיר את הפסוק „את הגר לא תענה". מצויים בתוכנו אנשים הנתפסים לתפיסה המעוותת, כאילו גופו של הנכרי הוא הפקר. בית־המשפט מצווה, ביתר־שאת, לשרש תופעה זו.

מעשים מגונים בילדות – מתחת למים

(ע.) תושב שכם, עמאר מחמוד שעאר (27), נעצר ביום ה' בבית־משפט השלום בחיפה ל־10 ימים לחקירה, בחשד לביצוע מעשים מגונים בילדות.

נציג המשטרה טען בפני השופט התורן, גרשון דוד, כי החשוד ביצע ביום ו' מעשים מגונים במימי חוף הכרמל בחיפה, שם שלח ידיו וגיפף את הילדות בהיותן במים וביצע בהן מעשים מגונים.

יצא לגנוב אבטיח וחזר בלי בגדים

(ע.) חקלאי תושב כפר ביאליק, אסף מלר (31), החשוד בהסרת בגדיו של נער „בעונש חינוכי" על ניסיון גניבת אבטיח ממקשה, שוחרר ביום ה' ממעצרו בערבות של 1000 ש"ח.

החשוד הובא בפני שופט השלום החיפני התורן, גרשון דוד, ו[illegible] טען באריכות המשטרה, כי ביום ד' אחר־הצהריים לכד החשוד בשטח חקלאי נער חניך מוסד „אהבה" בעת שזה ניסה לגנוב אבטיח מהמיקשה. החשוד תקף את הנער, הורה לו להתפשט ערום כביום היוולדו ולאחר מכן לקח את בגדיו והביאם למוסד.

פרסי החינוך ל־11 מוסדות ומחנכים – היום

(עתים) פרסי החינוך של משרד החינוך והתרבות יוענקו היום ל־11 מוסדות חינוך ולמחנכים מצטיינים מרחבי הארץ, במשכן הנשיא בירושלים.

מקבלי הפרסים השנה הם: שמואל שמעוני, המנהל, וצוות המורים בבית הספר „תיכון חדש" בת"א, עדנה מישורי, המנהלת, וצוות המורים, המטפלים והעובדים בבית הספר המיוחד „יחדיו" בת"א (מוסד לילדים אוטיסטים), ישראל יהי־שלום, המנהל, גב' שושנה שטיינברג, סגנית המנהל, רבי חרבי, יו"ר ועד ההורים, חבר המורים והעובדים בבית־הספר הממלכתי „אשכול" בראש־העין, דוד שביט, המנהל, וחבר המורים והעובדים בבית־הספר הממלכתי־דתי „אור השרון" בתנובות, יוסי דיין, המנהל, וצוות המורים בבית הספר הממלכתי־דתי „חברון" בקרית־ארבע, אבנר שמש וצוות המורים בבית־הספר ע"ש אריליך בטבריה, יעקב חיבה, המנהל, וצוות המורים של בית־הספר „המיפלסים" בקריית־ים, טוביה גלברד, המנהל, וצוות המורים בחטיבת הביניים ע"ש זינמן בדימונה, ד"ר חיים פרי, מנהל, וצוות המורים והמטפלים בכפר הנוער הדתי „ימין אורד", אחמד ג'אברה, המנהל, וצוות המורים בבית־הספר א' באיכסאל ורפי אילת, המנהל, וצוות הוועד המנהל של האוניברסיטה העממית של ת"א.

מסדה לוי מקבלת טיפול לקראת השתלת הכבד

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

מסדה לוי מקריית־חיים, חולת כבד שהוטסה בערב החג במצב קשה למרכז הרפואי בפיטסבורג שבארה"ב, אושפזה בו וביומיים האחרונים עברה שורת בדיקות וטיפול רפואי כדי לחזק את גופה ולהכינה לניתוח השתלה.

נלוו אליה בטיסתה בעלה, עזרא לוי, וד"ר קם, מנתח כבד מרמב"ם שהתמחה בפיטסבורג וחזר ארצה לפני כמה חודשים. למשפחת לוי נמסר אמש בשיחה טלפונית, כי מסדה מועמדת לניתוח השתלת כבד ועתה מצפים לתורם מתאים. משפחת לוי מקווה כי ד"ר קם יבצע את ניתוח השתלת הכבד למסדה.

שבוע התרבות הערבית ייפתח מחר ב„בית הגפן"

מאת אריאלה ראובני

שבוע התרבות הערבית בישראל ייפתח מחר ב„בית הגפן" – המרכז היהודי־ערבי בחיפה – במעמד שר החינוך והתרבות, ראש עיריית חיפה וראשי העדות בישראל.

במסגרת אירועי השבוע, ייערכו רבי־שיח בין יהודים לערבים בנושאי מדינה, תרבות, חברה, תיאטרון ומוסיקה. בין היתר, ייערכו ימי עיון על קירוב יהודים וערבים באמצעות תרבות ותיאטרון ודיון מיוחד לנשים ערביות על דיני אישות.

עצרת הזדהות למען עקורי הכפר הערבי עין־חוד

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

תנועת רצ וועד הפעולה למען עקורי הכפר הערבי עין־חוד ערכו אתמול עצרת הזדהות עם תושבי עין־חוד, השוכן ליד כפר האמנים עין־הוד ואשר תושביו, כ־30 משפחות המונות יותר מ־100 נפש, עדיין לא זכו להכרה של משרד הפנים.

בעצרת השתתפו חברי הכנסת יוסי שריד ורן כהן, בנימין רונן, נציג רק"ח בהסתדרות, ראש מועצת אום אל־פחם, ראש מועצת דליית אל־כרמל, חברי ועד הפעולה היהודי־ערבי למען עקורי עין־חוד, תושבי הכפר ואורחים.

תושבי הכפר הערבי עין־חוד נחשבים כנפקדים נוכחים. במלחמת השחרור הם נטשו את הכפר וחזרו יותר ללא אישור על אדמות מינהל מקרקעי־ישראל בקירבת הכפר עין־הוד והקימו במקום בתי מגורים ומסגד. חברי תנועת „כך" הדביקו בעת העצרת כרוזים בגנות העצרת.

אבן־פינה ל־2 עיירות בדוויות בנגב יונחו היום

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

במעמד שר החקלאות, אריה נחמקין, וסגנו, אברהם [illegible], יונחו היום אבני־הפינה לשתי עיירות בדוויות חדשות בנגב, חורה ולאקיה, שבאחרונה הוחלט להחיש את הקמתן.

תוכנית המיתאר של מחוז הדרום קובעת את יישובם של הבדווים בשבע עיירות: רהט, המאכלסת כ־70 אחוז מהאוכלוסיה הבדווית בנגב ועל־פי קביעתו של הגיאוגרף ד"ר אלי שרון, מאוניברסיטת בן־גוריון זו העיירה הבדווית הגדולה בעולם, תל־שבע, כסייפה, ערוער, שגב־שלום, חורה ולאקיה.

לפני שנים אחדות הוחלט על הקפאת בנייתן של העיירות חורה ולאקיה ועל דחיית הקמתה של שגב־שלום. הסיבה העיקרית להקפאה היתה התחרות על שימושי הקרקע באיזור, ובעיקר החשש מפני יצירת רצף בדווי אורבאני בין באר־שבע לדרום הר חברון.

אושרה הענקת תואר שני ושלישי במדעי הבריאות באוניב' הנגב

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

המועצה להשכלה גבוהה אישרה בסוף השבוע לאוניברסיטת בן־גוריון בנגב להעניק תואר שני ושלישי במדעי הבריאות, במסגרת הפקולטה לרפואה.

פקולטה זו מעניקה זה עשר שנים תארי דוקטור לרפואה, והיא ידועה בגישתה המתמקדת בתחום הרפואה הקהילתית.

כעת תוכל הפקולטה להעניק באופן עצמאי תארים במדעי הבריאות בתחומי פרמקולוגיה, וירולוגיה, אימונולוגיה, אפידמיולוגיה, סוציולוגיה של הבריאות ועוד.

יקירנו

צבי ביאור

נפטר ביום שישי ו' בסיון תשמ"ו 13.6.86

המשפחה האבלה

פרטים על מועד ההלוויה בטלפונים: 03-216313, 03-736775

ביתנו שרוי באבל כבד בנפול בננו

ניר בר

בעת מילוי תפקידו

ההלויה תצא היום, יום א' ח' בסיון תשמ"ו 15.6.86 בשעה 15.30 ממועדון חברים.

מאירה וחיימקה ניר והמשפחה
משפחת מרכס בקבוץ עברון
וכל בית מעגן מיכאל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

הרוקח אליהו קושניר

היקר באדם

ההלווייה תצא היום יום א' ח' סיון תשמ"ו 15.6.86 בשעה 12.15 בצהריים מבית המנוח רחוב סוקולוב 40, חולון ותעבור דרך קופ"ח מנסבך ברחוב בלינסון 20 חולון לבית העלמין בחולון. אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים

המתאבלים: אשתו פרידה
בנו וכלתו ד"ר משה ודנה קושניר
בתו וחתנו חוה וצבי קריסלר
ונכדיו הילי, אורי, תמי ונועם

מפלגת העבודה הישראלית / המרכז

ישיבת מרכז המפלגה

תתקיים היום יום ראשון, ח' בסיון תשמ"ו, 15 ביוני 1986 בשעה 16.30, באולם הקונגרסים בגני התערוכה בתל־אביב.

סדר היום:
1. דברי ראש הממשלה.
2. בחירת מזכ"ל המפלגה. מועמדות ניתן להגיש עד יום חמישי 12 ביוני 1986, בשעה 12.00 ליו"ר ועדת החוקה, ח"כ דוד ליבאי במרכז המפלגה.
3. דברי מזכ"ל המפלגה.
4. בחירת יו"ר ועדת החוקה של המפלגה. מועמדות ניתן להגיש עד יום חמישי 12 ביוני 1986, בשעה 12.00, למזכ"ל המפלגה.
5. בחירת חברי ועדת החוקה של המפלגה.
6. שונות.

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

הנכם מוזמנים להשתתף

בכנס

המשביר המרכזי בע"מ
בבאר שבע

על פי ההזמנות שנשלחו

הכנס מתקיים מחר יום ב' 16.6.86 בשעה 10.00
בבית יציב באר־שבע

מפלגת העבודה
מחוז ת"א

מועצת המחוז מתכנסת

היום יום א' 15.6.86 בשעה 18.30 בבית „ראשונים" רח' ברנר 14 תל־אביב.

לחברנו חיים ביאור

אתך אנחנו באבלך הכבד
במות עליך

אביך

בית „דבר"

מפלגת העבודה הישראלית – המרכז

דור ההמשך

אל חברי/ות מרכז מפלגת העבודה
הנכם/ן מוזמנים/ות בזאת לישיבת

מרכז דור ההמשך

בהשתתפות מזכ"ל מפלגת העבודה – ח"כ עוזי ברעם,
אשר תתקיים היום יום א' 15.6.86 בשעה 14.30 באולם הקונגרסים, גני התערוכה ת"א (שעתיים לפני כינוס מרכז המפלגה באותו מקום).

על סדר היום:
1. הקמת מרכז דור ההמשך במפלגת העבודה
2. התוויית קווים לפעילותנו הפוליטית־רעיונית במרכז הנבחר
3. יחסי חילונים – דתיים.

חברים אשר לא קיבלו הזמנה
מתבקשים לראות במודעה זו הזמנה אישית

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
הסתדרות המהנדסים בישראל
המרכז

כנס ועדי ונציגי ההנדסאים והטכנאים בעיריות ורשויות מקומיות

הכנס יתקיים ביום ג' 17.6.86 בשעה 13.00, בבנין א' המרכז לתרבות באולם מס' 112, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב.

נושא הכנס
1. סירוב מרכז השלטון המקומי ונציג שלוש הערים הגדולות לשנות את רמות הדירוג.
2. הפעלת שתי הדרגות הנוספות בסולם הדירוג של ההנדסאים והטכנאים.
3. סירוב מרכז השלטון המקומי ונציג שלוש הערים הגדולות לחתום על הסכם להסדרת שכר ותנאי עבודה של לבורנטיות במערכת החינוך.
4. נקיטת אמצעים אירגוניים.

ז. שנקמן
מזכ"ל הסתדרות ההנדסאים

ר. שפי
מזכיר חטיבת ההנדסאים והטכנאים
עובדי עיריות ורשויות מקומיות

כנסי המועצה לשיווק פרי הדר עם פרדסנים:

1. באזור אבן יהודה שנקבע ליום ג' 17.6.86 בשעה 20.00 בבית יחיאל אבן יהודה
2. באזור חדרה פרדס חנה שנקבע ליום ה' 19.6.86 בשעה 18.30 בבית הספר החקלאי פרדס חנה

נדחים

על מועדים חדשים תבואנה הודעות נפרדות

המועצה לשיווק פרי הדר

כל בוקר עם עיתון דבר הוא בוקר טוב.